

La societat industrial
i el seu futur

Theodore J. Kaczynski

**EL MANIFEST
D'UNA BOMBER**

Aquesta obra té una llicència Creative Commons:
Reconeixement - NoComercial - CompartirIgual
No es permet un ús comercial de l'obra original
ni de les possibles obres derivades,
la distribució de les quals s'ha de fer amb una llicència
igual a la que regula l'obra original.

Títol original:
Industrial Society and its Future

Traducció, portada i maquetació:

Producció Editorial:
Difon/IDEA

www.difonlaidea.tk
difonlaidea@gmail.com

Dipòsit Legal:
Printed by Publidisa

ÍNDEX

- Pròleg **4**
- » Introducció **5**
- » La psicologia de l'esquerranisme modern **6**
- » Sentiments d'inferioritat **7**
- » Sobre-socialització **11**
- » El procés de poder **15**
- » Activitats substitutòries **16**
- » Autonomia **19**
- » Diagrama origen dels problemes socials **20**
- » Col·lapse del procés de poder en la societat moderna **24**
- » Com s'adapta alguna gent **32**
- » Els motius dels científics **35**
- » La naturalesa de la llibertat **37**
- » Alguns principis de la història **41**
- » La societat tecnològica-industrial no pot reformar-se **44**
- » La restricció de la llibertat és inevitable en la societat industrial **45**
- » Les parts «dolentes» de la tecnologia no poden separar-se de les parts «bones» **49**
- » La tecnologia és una força social més poderosa que l'aspiració de llibertat **51**
- » Els més simples problemes socials han demostrat ser intractables **56**
- » La revolució és més fàcil que la reforma **58**
- » Control del comportament humà **59**
- » La raça humana en una cruïlla **67**
- » Patiment humà **69**
- » El futur **71**
- » Estratègia **75**
- » Dues classes de tecnologia **84**
- » El perill de l'esquerranisme **86**
- » Nota final **93**

- Apèndix **96**
- Carta d'Unabomber enviada al New York Times **97**
- Colpejar on dol **101**

PRÒLEG

Reeditem aquest manifest ja que creiem que és un material molt valuós respecte al debat sobre el conflicte entre la tecnologia i la societat i en la pràctica sobre la seva superació.

Entenem que hi ha certes parts del text força polèmiques i que inclús poden resultar ofensives a qui ho llegeixi. Com en qualsevol text, hi haurà punts amb els que estarà d'acord i/o trobarà interessants i d'altres punts que gens. Confiam en que el lector/a sabrà destriar els primers dels últims, i que aquests últims no li faran desmerèixer els primers.

De la mateixa manera, es pot estar fàcilment en desacord amb els mitjans que va utilitzar l'autor per tal de fer possible que ara tinguis aquest text entre les mans, però en tot cas, val la pena recordar allò de "si vols, mata el missatger, però queda't amb el missatge".

Aquest text fou escrit l'any 1995, però lluny d'estar desfasat, creiem que el text pren renovat interès, tenint en compte les múltiples crisis que s'estan desenvolupant i que tot sembla indicar que ens condueixen al col·lapse del sistema actual del qual parla aquest manifest.

Hem adjuntat un text més recent del mateix autor, que trobem molt interessant i que complementa el manifest: "Colpejar on dol".

Aconsellem que abans de llegir el manifest, es llegeixi l'apèndix on s'explica les condicions en que va ser escrit i publicat el manifest. Així entendrem perquè el text està escrit en plural i en nom de "FC" (Freedom Club).

La traducció és molt ajustada a l'original, respectant la prosa i la utilització del gènere que utilitza l'autor, i per això volem mostrar el nostre desacord amb l'ús sexista del gènere que es troba reiteradament al llarg del manifest. Esperem que la inconsciència de l'autor en aquest aspecte, tampoc faci desmerèixer la validesa dels seus arguments en altres àmbits.

DifonLaldea

Novembre de 2008

INTRODUCCIÓ

1. La Revolució Industrial i les seves conseqüències han resultat ser un desastre per a la raça humana. Ha augmentat enormement l'esperança de vida d'aquells de nosaltres que vivim en els països «avançats», però ha desestabilitzat la societat, ha fet la vida insatisfactòria, ha sotmès als éssers humans a indignitats, ha estès el patiment psicològic (en el tercer món també el patiment físic) i ha deteriorat greument al món natural. El continu desenvolupament de la tecnologia empitjorarà la situació. Sotmetrà als éssers humans a grans indignitats i causarà gran destrucció al món natural, probablement conduirà a un gran col·lapse social i al patiment psicològic, i pot ser que condueixi a l'augment de patiment físic, fins i tot en els països «avançats».

2. El sistema tecnològic-industrial pot sobreviure o pot fracassar. Si sobreviu, a la llarga PODRIA aconseguir un baix nivell de patiment físic i psicològic, però únicament després de traspasar un període d'ajustament llarg i molt penós i només amb el cost permanent de reduir a l'ésser humà i a molts altres organismes vius a productes d'enginyeria i mers engranatges de la maquinària social. A més, si el sistema sobreviu, les conseqüències seran inevitables: no hi haurà manera de reformar o modificar el sistema així com prevenir-lo de privar a la gent de llibertat i autonomia.

3. Si el sistema fracassa les conseqüències també seran molt penoses. Però com més creixi el sistema més desastrosos seran els resultats del seu fracàs, així que, si ha de fracassar, serà millor que ho faci aviat que no pas tard.

4. Per això nosaltres advoquem per a una revolució contra el sistema industrial. Aquesta revolució podria usar o podria no usar la violència: podria ser sobtada o podria ser un procés relativament gradual durant unes quantes dècades. No podem predir res d'això. Però plantegem de forma general les mesures que aquells que odien al sistema industrial haurien de prendre per tal de preparar el camí per a una revolució contra aquesta forma de societat. No ha de ser una revolució POLÍTICA. El seu objectiu no serà derrocar governs, sinó les bases econòmiques i tecnològiques de la societat actual.

5. En aquest manifest parem atenció a només alguns dels efectes negatius que ha causat el sistema tecnològic-industrial. Hi ha altres efectes que esmentem breument o els ignorem en la seva totalitat, però això no vol dir que els considerem trivials. Per motius pràctics, hem de limitar-nos a tractar temes que no han rebut prou atenció per part del públic o sobre els quals tenim alguna cosa nova a dir. Per exemple, des de que estan ben estesos els moviments ecologistes, hem escrit molt poc sobre la degradació del medi ambient o la destrucció del territori, tot i que considerem aquests temes de gran importància.

LA PSICOLOGIA DE L'ESQUERRANISME MODERN

6. Gairebé tothom estarà d'acord en que vivim en una societat profundament problemàtica. Una de les manifestacions més esteses de la bogeria del nostre món és l'esquerranisme, així doncs, un anàlisi sobre la psicologia de l'esquerranisme ens pot servir com a introducció al debat dels problemes de la societat moderna en general.

7. Però, què és l'esquerranisme? Durant la primera meitat del segle XX es podria haver identificat pràcticament amb el socialisme. Avui en dia el moviment està fragmentat i no està gaire clar a qui se li pot anomenar pròpiament esquerranista. Quan parlem d'esquerranistes en aquest text, estem pensant amb socialistes, col·lectivistes, «políticament correctes», feministes, activistes per l'alliberament de gais i lesbianes, activistes pels drets dels animals, i altres de l'estil. Però no tots aquells que estan associats en algun d'aquests moviments és un esquerranista. El que volem dir és que no és tant un moviment o una ideologia com un tipus psicològic, o, millor dit, una sèrie de tipus relacionats. Així doncs, el que volem dir amb «esquerranista» anirà apareixent amb més claredat al llarg del nostre debat sobre la psicologia esquerranista. (Veure també paràgrafs 227-230).

8. Fins i tot així, la nostra concepció quedarà menys clara del que desitjaríem, però no sembla haver-hi cap remei per a això. Tot el que intentem fer és indicar d'una manera tosca i aproximada les dues tendències psicològiques que creiem que són les principals forces conductores de l'esquerranisme modern. Amb això no pretenem

estar dient TOTA la veritat. A més, la nostra discussió es cenyeix únicament a l'esquerranisme modern. Deixem oberta la pregunta d'amb quina extensió pot ser aplicada a l'esquerranisme del segle XIX i principis del XX.

9. Les dues tendències psicològiques que serveixen de base a l'esquerranisme modern les anomenem «sentiments d'inferioritat» i «sobre-socialització». Els sentiments d'inferioritat són característics de tot l'esquerranisme, mentre que la sobre-socialització és només característica d'un determinat segment de l'esquerranisme modern, però aquest segment és altament influent.

SENTIMENTS D'INFERIORITAT

10. Per «sentiments d'inferioritat» no ens referim únicament als sentiments d'inferioritat en el sentit estricte, sinó a tot l'espectre de trets relacionats: baixa autoestima, sentiments d'imptència, tendències depressives, derrotisme, culpa, autoodi, etc. Creiem que alguns esquerranistes moderns tendeixen a tals sentiments (més o menys reprimits) i que aquests són decisius a l'hora de determinar la direcció de l'esquerranisme modern.

11. Quan algú interpreta com a despectiu gairebé tot el que es diu d'ell (o sobre grups amb qui s'identifica), concloem que té sentiments d'inferioritat o baixa autoestima. Aquesta tendència és més pronunciada entre els defensors dels drets de les minories, tant si pertanyen com si no a la minoria els drets de la qual defensen. Són hipersensibles sobre les paraules usades per designar a aquestes. Els termes «negre», «moro», «subnormal», per a un africà, un magrebí, o un discapacitat mental, originàriament no tenien una connotació despectiva. Les connotacions negatives han estat agregades a aquests termes pels propis activistes. Alguns defensors dels drets dels animals han anat tan lluny com per rebutjar la paraula «mascota» i insistir en el seu reemplaçament per «animal de companyia». Els antropòlegs esquerranistes fan tot el possible per a no dir res sobre els primitius que pugui ser interpretat com a negatiu: volen reemplaçar la paraula «primitiu» per «il·letrat». Semblen gairebé paranoics sobre qualsevol cosa que els suggereixi que alguna cultura primitiva és inferior a la nostra. (No volem dir que les cultures primitives SÓN

inferiors a la nostra. Solament apuntem la hipersensibilitat d'aquests antropòlegs).

12. Aquells que són més delicats sobre la terminologia «políticament correcta» no són els negres habitants del gueto, immigrants àrabs, dones maltractades o persones impossibilitades, sinó una minoria d'activistes, molts dels quals no pertanyen a cap grup «oprimit», sinó que provenen d'estrats socials privilegiats. La correcció política té el seu major arrelament entre els professors d'universitat, els quals tenen una feina segura amb salaris confortables i, la majoria d'ells, són homes blancs heterosexuales de famílies de classe mitja.

13. Molts esquerranistes senten una intensa identificació amb els problemes de grups que tenen una imatge de febles (dones), derrotats (indis americans), marginats (homosexuals), o pel que sigui, inferiors. Mai admetran a si mateixos que tenen tals sentiments, però és precisament per la seva visió d'aquests grups com a inferiors pel que s'identifiquen amb els seus problemes. (No suggerim que les dones, els indis, etc., SINGIN inferiors; tan sols estem fent un apunt sobre la psicologia esquerranista).

14. Les feministes estan ansiosament desesperades per demostrar que les dones són tan fortes i tan capaces com els homes. Estan clarament fastiguejades per la por de que les dones puguin NO ser tan fortes i capaces com els homes.

15. Els esquerranistes odien tot el que tingui una imatge de ser fort, bo i exitós. Ells odien Amèrica, odien la civilització occidental, odien als homes blancs, odien la racionalitat. Les raons que donen per odiar Occident, etc. clarament no coincideixen amb els seus motius reals. DIUEN que odien Occident perquè és destructor, imperialista, sexista, etnocentric, però quan els mateixos defectes apareixen en països socialistes o cultures primitives, troben excuses per als mateixos, o com a molt, els admeten a desgrat, mentre que assenyalen (i moltes vegades exagerant excessivament) aquests defectes quan apareixen en civilitzacions occidentals. Així doncs, està clar que aquests defectes no són els motius reals per odiar Amèrica i Occident: odien Amèrica i Occident perquè són forts i tenen èxit.

16. Paraules com «autoconfiança», «iniciativa», «projecte», «optimisme», etc. tenen un paper molt secundari en el vocabulari

liberal i esquerranista. L'esquerranisme és anti-individualista, és pro-col·lectivista. Volen que la societat resolgui les necessitats de tothom, que tingui cura de tothom. No són de la classe de persones que tenen confiança en les seves pròpies habilitats per resoldre els seus propis problemes i satisfer les seves pròpies necessitats. L'esquerranista és antagonista al concepte de competició perquè, interiorment, es sent com un perdedor.

17. Les formes d'art que atreuen als intel·lectuals de l'esquerranisme modern tendeixen a centrar-se en la sordidesa, la derrota i la desesperació o, d'altra banda, prenen un to orgiàstic, renunciant al control racional, com si no hi hagués esperança d'assolir res a través del càlcul racional i tot el que ha quedat fora el submergir-se en la sensació del moment.

18. Els filòsofs esquerranistes moderns tendeixen a rebutjar la raó, la ciència, la realitat objectiva i insisteixen en que tot és culturalment relatiu. És cert que hom pot questionar seriosament els fonaments del saber científic i sobretot, com el concepte de realitat objectiva pot ser definit. Però és obvi que aquests filòsofs no són simplement especialistes neutrals de la lògica que analitzen sistemàticament els fonaments del coneixement. Estan profundament enredats emocionalment en el seu atac a la veritat i a la realitat. Ataquen aquests conceptes per a les seves necessitats psicològiques. Per començar, el seu atac és una sortida per a l'hostilitat, i si té èxit, satisfà el seu impuls pel poder. Els esquerranistes odien la ciència i la racionalitat perquè classifiquen certes creences com a veritat (és a dir, èxit, superior) i altres creences com a fals (és a dir, fracàs, inferior). Els sentiments esquerranistes d'inferioritat són tan profunds que no poden tolerar cap classificació d'algunes coses com a exitoses o superiors i d'altres com a fracassades o inferiors. Això també recalca el rebuig de molts esquerranistes al concepte de malaltia mental i a la utilitat de les proves d'intel·ligència. Són antagonistes de les explicacions genètiques de les habilitats o conductes humanes perquè aquestes explicacions tendeixen a fer aparèixer a algunes persones com a superiors o inferiors a unes altres. Prefereixen donar a la societat el mèrit o la culpa per a una habilitat o manca individual. Així, si una persona és «inferior» no és culpa seva, sinó de la societat, perquè no ha estat educada correctament.

19. L'esquerranista no és la típica classe de persona de la qual els seus sentiments d'inferioritat fan d'ella un fanfarró, un egoïsta, un milhomes, un promotor de si mateix, un competidor cruel. Aquesta classe de persona no ha perdut totalment la seva confiança. Té un dèficit en el seu sentit de poder i en el seu valor, però encara es pot concebre tenint la capacitat per ser fort, i els seus esforços per enfortir-se produeixen el seu desagradable comportament¹. Però l'esquerranista està massa lluny de tot això. Els seus sentiments d'inferioritat estan tan arrelats que no pot concebre's com un individu fort i valuós. D'aquí ve el col·lectivisme de l'esquerranista: només pot sentir-se fort com a membre d'una organització gran o un moviment de masses amb el qual identificar-se.

20. Atenció a la tendència masoquista de les tàctiques esquerranistes: protesten tombant-se davant els vehicles, provoquen intencionadament a la policia o als racistes perquè els maltractin, etc. Aquestes tàctiques sovint poden ser efectives, però molts les usen, no com a mitjans per a una fi, sinó perquè PREFEREIXEN tàctiques masoquistes. L'autoodi és una característica esquerranista.

21. Pot ser que proclamïn que el seu activisme està motivat per la compassió o per principis morals, i els principis morals són importants per als esquerranistes del tipus sobre-socialitzat, però la compassió i els principis morals no poden ser els principals motius per al seu activisme. L'hostilitat és un component massa distingit del comportament esquerranista, igual que l'impuls pel poder. A més, molts dels comportaments esquerranistes no estan racionalment calculats per beneficiar a la gent que diuen estar intentant ajudar. Per exemple, si un creu que les accions afirmatives són bones per a la gent negra, té sentit reclamar accions afirmatives en termes hostils o dogmàtics? Òbviament serà més productiu prendre una aproximació diplomàtica i conciliadora que almenys faci concessions verbals i simbòliques a les persones blanques que pensen que les accions afirmatives els discriminen. Però els activistes esquerranistes no prendran aquest tipus d'aproximacions ja que aquestes no satisfaran les seves necessitats emocionals. Ajudar a la gent negra no és la

¹ Estem al·legant que TOTS, o gairebé tots els fanfarrons i els competidors despietats sofreixen sentiments d'inferioritat.

seva veritable finalitat. Enlloc d'això, els problemes racials serveixen per a ells com a excusa per expressar la seva pròpia hostilitat i frustració per la seva necessitat de poder. Fent això, estan realment fent mal a la gent negra, perquè l'actitud hostil dels activistes cap a la majoria blanca tendeix a intensificar l'odi racial.

22. Si la nostra societat no tingués cap problema social, haurien d'INVENTAR problemes per tal de proporcionar-se una excusa per organitzar un avalot.

23. Volem deixar ben clar que el que hem dit anteriorment no pretén ser una descripció exacta de tot aquell que pugui considerar-se un esquerranista. És tan sols una tosca indicació d'una tendència general de l'esquerranisme.

SOBRE-SOCIALIZACIÓ

24. Els psicòlegs usen el terme «socialització» per designar el procés pel qual els infants són entrenats per pensar i actuar tal i com requereix la societat. Es diu que una persona està ben socialitzada si creu i obeeix el codi moral de la seva societat i encaixa bé com a part del funcionament d'aquesta. Pot semblar que no tingui sentit dir que molts esquerranistes estan sobre-socialitzats, ja que l'esquerranista és percebut com a rebel. Tot i així, aquesta posició pot ser defensada: molts no són tan rebels com semblen.

25. El codi moral de la nostra societat és tan exigent que ningú pot pensar, sentir i actuar d'una forma completament moral. Per exemple, se suposa que no podem odiar a ningú, i malgrat això gairebé tothom odia a algú alguna vegada, tant si ho admet a si mateix com si no. Alguna gent està tan altament socialitzada que intenta pensar, sentir i actuar moralment, imposant-se una severa càrrega. Per tal d'eludir sentiments de culpa, contínuament han d'enganyar-se sobre els seus propis motius i trobar explicacions morals per a sentiments i accions que en realitat no tenen un origen moral. Fem servir el terme «(sobre-socialitzat)» per descriure a tals persones².

² Durant el període Victorià molta gent sobre-socialitzada va sofrir seriosos problemes psicològics com a resultat de reprimir o de l'intent de repressió dels seus sentiments sexuals. Freud aparentment basa les seves teories en gent d'aquest tipus.

26. La sobre-socialització pot conduir a una baixa autoestima, a sentiments d'impotència, al derrotisme, a la culpa, etc. Un dels mecanismes més importants que utilitza la nostra societat per socialitzar als nens és fent-los sentir avergonyits del comportament o la forma de parlar que és contrària a les expectatives de la societat. Si això és excessiu o si un noi en particular és especialment susceptible a tals sentiments, acaba per sentir-se avergonyit de SI MATEIX. A més a més, el pensament i el comportament de la persona sobre-socialitzada estan més restringits per les expectatives de la societat del que ho estan els d'aquelles persones lleument socialitzades. La majoria de la gent realitza una significativa quantitat de comportament entremaliat. Menteixen, roben, violen les normes de tràfic, fan el gandul a la feina, odien a algú, diuen coses rancoroses o fan servir trucs per posar-se per davant d'altres subjectes. La persona sobre-socialitzada no pot fer aquestes coses, o si les fa li generen un sentiment de vergonya i autoodi. La persona sobre-socialitzada ni tan sols pot experimentar, sense culpabilitat, pensaments o sentiments que són contraris a la moralitat acceptada; no pot tenir idees «impures». I la socialització no és només un problema de moralitat; estem socialitzats per ratificar moltes normes de comportament que no estan sota l'encapçalament de la moralitat. Així doncs, la persona sobre-socialitzada resta retinguda amb una corretja psicològica i passa la seva vida corrent pels rails que la societat li ha col·locat. En molta gent sobre-socialitzada això resulta en un sentit de coacció i impotència que pot ser una severa aflicció. Creiem que la sobre-socialització està entre les crueltats més grans que els éssers humans s'infligeixen els uns als altres.

27. Deduïm que un segment molt important i influent de l'esquerra moderna està sobre-socialitzat i que la seva sobre-socialització és de gran importància en la determinació de la direcció de l'esquerranisme modern. Els esquerranistes del tipus sobre-socialitzat tendeixen a ser intel·lectuals o membres de la classe mitja-alta. Cal tenir present que els intel·lectuals universitaris³ constitueixen el segment més altament socialitzat de la nostra societat i l'ala més esquerranista.

Avui dia el focus de la socialització s'ha traslladat del sexe a l'agressió.

³ Sense incloure necessàriament a especialistes en enginyeria de ciències «dures».

28. L'esquerranista del tipus sobre-socialitzat intenta fugir de la seva corretja psicològica i reafirmar la seva autonomia rebel·lant-se. Però normalment no és suficientment forta com per rebel·lar-se contra els valors més bàsics de la societat. En general, les finalitats dels esquerranistes d'avui en dia NO estan en conflicte amb la moral establerta. Sinó que, l'esquerra pren un principi de la moral establerta, l'adopta a la seva manera i llavors acusa al corrent majoritari de la societat de violar aquest principi. Exemples: igualtat racial, igualtat entre sexes, ajuda a la gent pobre, pau com a oposat a la guerra, no-violència en general, llibertat d'expressió, alliberament animal. I el que és més fonamental: l'obligació de la persona de servir a la societat i l'obligació de la societat de fer-se càrrec de la persona. Tots aquests han estat valors profundament arrelats a la nostra societat (o almenys en la classe mitja i alta⁴, durant molt de temps). Aquests valors són explícitament o implícitament expressats o pressuposats per la majoria de *mass media* i pel sistema educatiu. Els esquerranistes, especialment del tipus sobre-socialitzat, normalment no es rebel·len contra aquests principis, sinó que justifiquen la seva hostilitat a la societat afirmant (amb algun grau de veritat) que aquesta no està vivint conforme a aquests principis.

⁴ Hi ha bastantes persones de la classe mitja i alta que es resisteixen a alguns d'aquests valors, però normalment la seva resistència està més o menys encoberta. Tal resistència apareix en els mitjans de masses de forma molt limitada. El principal impuls de la propaganda en la nostra societat és a favor dels valors que hem mencionat.

El principal motiu pel qual aquests valors s'han convertit en els valors oficials de la nostra societat, és que li són útils al sistema industrial. La violència es desaprova perquè trastoca el funcionament del sistema. El racisme es desaprova perquè els conflictes ètnics també el trastochen, i la discriminació malgasta el talent dels membres d'un grup minoritari que poden ser útils per al sistema. La pobresa ha de ser «curada» perquè la classe baixa causa problemes al sistema i el contacte amb aquesta abat la moral de les altres classes. Les dones són incitades a tenir carreres perquè el seu talent és valuós per al sistema i, encara més important, a través de feines regulars les dones estan més ben integrades en el sistema i es lliguen directament a ell abans que a les seves famílies. Això ajuda a afèblir la solidaritat familiar. (Els líders del sistema diuen que volen enfortir la família, però el que realment volen dir és que procuren que la família serveixi com una eina eficaç per socialitzar als fills d'acord amb les seves necessitats. Raonem en els paràgrafs 51, 52 que el sistema no pot permetre a la família o qualsevol altre grup social de petita escala ser fort i autònom).

29. Heus aquí una il·lustració de la manera en com l'esquerranista sobre-socialitzat ensenya la seva inclinació real a les actituds convencionals de la nostra societat mentre pretén estar en rebel·lia contra elles. Molts promouen accions afirmatives, per moure a la gent negra dintre dels treballs prestigiosos, per millorar l'educació en els col·legis negres i invertir més diners en tals col·legis; la forma de vida de la «classe baixa» negra la consideren una desgràcia social. Volen integrar a l'home negre dintre del sistema, fer d'ell un executiu de negocis, un jutge, un científic, simplement com la gent blanca de classe mitja-alta. Respondran que l'última cosa que volen és fer de l'home negre una còpia de l'home blanc; en comptes d'això, volen preservar la cultura afroamericana. Però en què consisteix aquesta preservació? Pot consistir simplement a menjar l'estil de menjar negre, escoltar música negra, vestir roba a l'estil negre i anar a una església o mesquita negra. En altres paraules, només poden expressar-se en els problemes superficials. En tots els aspectes ESSENCIALS, els esquerranistes del tipus sobre-socialitzat volen harmonitzar a l'home negre respecte als ideals de classe mitja de l'home blanc. Volen fer al pare negre «responsable», volen que les bandes negres es tornin no-violentes, etc. Però aquests són exactament els valors del sistema tecnològic-industrial. Al sistema no li preocupa gens la classe de música que un home escolta, quina classe de roba duu o en quina religió creu, mentre estudiï en el col·legi, tingui un treball respectable, ascendeixi l'escala social, sigui un pare «responsable», sigui no-violent i així successivament. Sens dubte, tot i que molts ho neguin, l'esquerranista sobre-socialitzat vol integrar a l'home negre en el sistema i fer que adopti els seus valors.

30. No estem dient que els esquerranistes, inclòs els de tipus sobre-socialitzat, MAI es rebel·lin contra els valors fonamentals de la nostra societat. A vegades ho fan, sens dubte. Alguns esquerranistes sobre-socialitzats inclús han arribat a rebel·lar-se contra un dels principis més importants de la societat moderna, utilitzant la violència física. La violència és per a ells una forma d'«alliberament». En altres paraules, cometent violència trenquen les restriccions psicològiques que els hi han inculcat. Tal i com estan sobre-socialitzats, aquestes restriccions han estat més limitants per a ells que per altres; per tant, necessiten alliberar-se d'elles. Però normalment justifiquen la seva rebel·lió a partir dels valors del corrent d'opinió principal. Si

practiquen la violència postulen estar lluitant contra el racisme o alguna cosa semblant.

31. Entenem que es poden fer moltes objeccions al precedent esbós sobre psicologia de l'esquerranisme. La situació real és complexa, i una descripció acurada i completa ocuparia diversos volums, i això en el cas de que les dades necessàries estiguessin disponibles. La nostra única pretensió és d'haver indicat molt aproximadament les dues tendències més importants en la psicologia de l'esquerranisme modern.

32. Els problemes de l'esquerranisme són indicatius dels problemes de la nostra societat en conjunt. La baixa autoestima, les tendències depressives i el derrotisme no són exclusius de l'esquerra. Encara que són especialment notables en aquesta, estan estesos en la nostra societat. I la societat actual intenta socialitzar-nos més abastament que qualsevol altra societat prèvia. Els experts, fins i tot ens diuen com hem de menjar, com fer l'amor, com educar als nostres fills i així successivament.

EL PROCÉS DE PODER

33. Els éssers humans tenen una necessitat (probablement basada en la biologia) per una cosa que anomenarem el «procés de poder». Això està estretament relacionat amb la necessitat de poder (la qual està àmpliament reconeguda) però no és exactament la mateixa cosa. El procés de poder té quatre elements. Els tres més clarament definits els anomenem objectiu, esforç i consecució de l'objectiu. (Tothom necessita tenir objectius l'assoliment dels quals requereixi esforç, i necessita triomfar assolint com a mínim algun dels seus objectius). El quart element és més difícil de definir i pot ser que no sigui necessari per a tots. L'anomenem autonomia i ho discutirem més endavant (paràgrafs 42-44).

34. Considerem l'hipotètic cas d'un home que pugui tenir tot el que vulgui simplement desitjant-ho. Aquest home té poder, però desenvoluparà seriosos problemes psicològics. De bon principi es divertirà molt, però de mica en mica s'avorrirà cada cop més i anirà desmoralitzant-se. Pot acabar per deprimir-se a nivell clínic. La història ens ensenya a aquests aristòcrates ociosos, que tendeixen a

caure en la decadència. Això no és cert en aristòcrates lluitadors que havien d'esforçar-se per mantenir el seu poder. Però els aristòcrates ociosos i segurs, que no tenien necessitat d'esforçar-se, normalment es convertien en avorrits, hedonistes i desmoralitzats, incòs en el cas que tinguessin poder. Això ens mostra que el poder no és suficient. Hom ha de tenir objectius pels quals exercitar-lo.

35. Tots tenim objectius; com a mínim, per tal d'obtenir les necessitats bàsiques per viure: menjar, aigua i qualsevol vestit i refugi que siguin necessaris pel clima. Però els aristòcrates ociosos obtenen aquestes coses sense esforç. La conseqüència d'això és el seu avorriment i desmoralització.

36. No assolir objectius importants comporta la mort, si es tracta de necessitats físiques, i la frustració, si són compatibles amb la supervivència. Consecutives derrotes a l'intentar assolir els objectius al llarg de la vida resulta en derrotisme, baixa autoestima o depressió.

37. Així doncs, per tal d'eludir problemes psicològics seriosos, l'ésser humà necessita objectius l'assoliment dels quals requereixi esforç, i ha de tenir un èxit raonable en la seva consecució.

ACTIVITATS SUBSTITUTÒRIES

38. Però no tot aristòcrata ociós acabava avorrit i desmoralitzat. Per exemple, l'emperador Hirohito, en comptes d'enfonsar-se en un hedonisme decadent, es va convertir en un apassionat de la biologia marina, un camp en el qual va destacar. Quan la gent no ha d'esforçar-se a satisfer les seves necessitats físiques sovint crea objectius artificials per a ella mateixa. En molts casos, persegueixen aquests objectius amb la mateixa energia i compromís emocional que altrament haguessin destinat a aconseguir les seves necessitats físiques. D'aquesta manera, els aristòcrates de l'Imperi Romà tenien les seves pretensions literàries; molts aristòcrates europeus fa pocs segles invertien un munt de temps i energia a caçar, tot i que no necessitaven la carn; altres aristòcrates rivalitzaven pel *status* a través d'elaborats desplegaments de riquesa; i uns pocs aristòcrates, com ara Hirohito, es capficaren amb la ciència.

39. Utilitzem el terme «activitat substitutòria» per designar una activitat que persegueix directament un objectiu artificial que la gent es crea per a si mateixa per tal de tenir algun objectiu pel qual esforçar-se, o merament per la satisfacció que aconsegueixen al perseguir aquest objectiu. Heus aquí una regla fàcil per a la identificació d'activitats substitutòries. Donada una persona que dedica molt temps i energia a la persecució de l'objectiu X, pregunta't això: si aquesta persona hagués de dedicar la majoria del seu temps i energia a satisfer les seves necessitats biològiques, i aquest esforç li requerís utilitzar les seves habilitats físiques i mentals d'una manera variada i interessant, es sentiria seriosament mancada al no assolir l'objectiu X? Si la resposta és no, llavors la persecució de l'objectiu X és una activitat substitutòria. Els estudis de Hirohito en biologia marina constitueixen clarament una activitat substitutòria, ja que és força probable que si Hirohito hagués hagut d'invertir el seu temps treballant en tasques interessants no científiques a fi d'obtenir les necessitats de vida, no s'hagués sentit mancat per no saber-ho tot sobre l'anatomia i els cicles de vida dels animals marins. D'altra banda, la persecució del sexe i de l'amor (per exemple) no és una activitat substitutòria, ja que la majoria de la gent, inclòs en el cas de que la resta de la seva existència sigui satisfactòria, es sentiria mancada si passés la seva vida sense tenir mai una relació sexual o efectiva. (Tot i que perseguir una excessiva quantitat de sexe, més del que hom necessita realment, pot ser una activitat substitutòria.)

40. En la societat industrial moderna només és necessari un mínim esforç per tal de satisfer les pròpies necessitats físiques. És suficient realitzar un programa d'entrenament per adquirir alguna petita habilitat tècnica, arribar puntual a la feina i exercir un esforç molt modest per tal de mantenir-la. Els únics requisits són una moderada quantitat d'intel·ligència i, per sobre de tot, simple OBEDIÈNCIA. Si es té això, la societat s'ocupa de tu des del bressol fins a la sepultura. (Sí, hi ha una classe baixa que no pot garantir-se les necessitats físiques, però aquí estem parlant del corrent principal de la societat). Així doncs, no és sorprenent que la societat moderna estigui plena d'activitats substitutòries. Això inclou el treball científic, les proeses atlètiques, el treball humanitari, la creació artística i literària, l'ascendir un esglaió corporatiu, l'adquisició de diners i béns materials més enllà del punt en que deixen de donar satisfaccions

físiques addicionals i l'activisme social quan les qüestions a les quals es dirigeix no són personalment importants per a l'activista, com en el cas d'activistes blancs que treballen pels drets de les minories que no són blanques. Aquestes no són sempre activitats substitutòries pures, ja que per molta gent, aquestes activitats poden ser motivades en part per altres necessitats que no siguin la necessitat de tenir algun objectiu per perseguir. El treball científic pot estar en part motivat per un impuls de prestigi, la creació artística per una necessitat d'expressar sentiments, l'activisme social militant per l'hostilitat. Però per a la majoria de la gent que les persegueix, aquestes activitats són en gran mesura activitats substitutòries. Per exemple, la majoria de científics estaran probablement d'acord en que l'auto-realització que els hi dona la seva feina, és més important que els diners i el prestigi que guanyen.

41. Per bastanta, si no per la majoria de la gent, les activitats substitutòries són menys satisfactòries que el perseguir objectius reals (aquests són objectius que la gent voldria assolir inclòs si la seva necessitat pel procés de poder estigués ja coberta). Una mostra d'això és el fet que, en molts o en la major part dels casos, la gent que està profundament compromesa en activitats substitutòries no està mai satisfeta. D'aquesta manera, aquell que guanya diners s'esforça constantment per obtenir més i més riquesa. El científic, tan bon punt ha resolt un problema, es posa amb el següent. L'atleta de llarga distància s'autoindueix a córrer més lluny i més ràpid. Molta gent que persegueix activitats substitutòries dirà que li donen més satisfacció aquestes activitats del que aconsegueixen satisfent les seves necessitats biològiques, però això és perquè en la nostra societat l'esforç necessari per satisfer les necessitats biològiques s'ha reduït a la trivialitat. Encara més important: en la nostra societat la gent no satisfà les seves necessitats biològiques AUTÒNOMAMENT ja que funcionem com a peces d'una immensa màquina social. En contrast, la gent té generalment força autonomia a l'hora de perseguir les seves activitats substitutòries.

AUTONOMIA

42. L'autonomia com a part del procés de poder pot ser que no sigui necessària per a totes les persones. Però la majoria de la gent necessita un grau major o menor d'autonomia al treballar envers els seus objectius. El seu esforç ha de ser pres per la seva pròpia iniciativa i ha d'estar sota la seva pròpia direcció i control. No obstant, la majoria de la gent no ha d'exercir aquesta iniciativa, direcció i control com a individus. Normalment n'hi ha prou amb actuar com a membre d'un PETIT grup. Així doncs, si mitja dotzena de persones discuteixen un objectiu i s'esforcen totes juntes per tal d'assolir-lo amb èxit, la seva necessitat pel procés de poder s'haurà complert. Però si treballen sota ordres rígides que no els hi deixa espai per a decisions autònomes i iniciativa pròpia, la seva necessitat pel procés de poder no s'haurà complert. El mateix passa quan les decisions es prenen col·lectivament, si el grup que pren les decisions és tan gran que el paper de cada persona és insignificant⁵.

43. És cert que algunes persones semblen tenir poca necessitat d'autonomia. El seu impuls pel poder és feble o el satisfan identificant-se amb alguna poderosa organització a la qual pertanyen. També hi ha els irreflexius, que semblen estar satisfets amb un sentit purament físic de poder (el bon soldat de combat, que obté el seu sentit de poder desenvolupant habilitats de lluita que utilitza alegrement, en obediència cega als seus superiors).

44. La majoria de la gent adquireix autoestima, autoconfiança i un sentit de poder, passant a través del procés de poder: tenint un objectiu, fent un esforç AUTÒNOM i assolint l'objectiu marcat. Quan no es tenen oportunitats adequades per passar a través del

⁵ Es pot argumentar que la majoria de la gent no vol prendre les seves pròpies decisions i volen caps que pensin per ells. En part, això és veritat. La gent vol prendre les seves pròpies decisions en petits assumptes, però prendre decisions en problemes difícils i fonamentals requereix encarar-se amb conflictes psicològics, i la majoria de la gent els odia. Per tant, tendeixen a recolzar-se en els altres a l'hora de prendre decisions difícils. La majoria de la gent són seguidors naturals, no líders, però volen tenir accés directe i personal als seus líders i participar en certa mesura en la presa de decisions difícils. Això no vol dir que els agradi que els imposin decisions sense tenir oportunitat d'influir en les mateixes. Almenys a aquest nivell, necessiten autonomia.

procés de poder, les conseqüències són (depenent de l'individu i de la forma en que el procés de poder s'ha desmanegat) avorriment, desmoralització, baixa autoestima, sentiments d'inferioritat, derrotisme, depressió, ansietat, culpabilitat, frustració, hostilitat, abús del cònjuge i dels nens, hedonisme insaciable, conducta sexual anormal, desordres del somni, desordres alimentaris, etc⁶.

DIAGRAMA ORIGEN DELS PROBLEMES SOCIAL

45. Qualsevol dels símptomes precedents poden ocórrer en qualsevol societat, però en la societat industrial moderna estan presents en una escala massiva. No som els primers a dir que avui en dia el món sembla estar tornant-se boig. Aquest tipus de coses no són normals en les societats humanes. Hi ha bones raons per creure que l'home primitiu patia menys tensió i frustració i estava més satisfet amb la seva forma de vida que no pas l'home modern. És cert que en les societats primitives no tot era un camí de roses. Però tot sembla indicar que EN GENERAL la classe de problemes que hem anomenat en l'anterior paràgraf eren molt menys comuns entre les persones primitives del que ho són en la societat moderna.

⁶ Alguns dels símptomes enumerats són similars a aquells que mostren els animals en captivitat. El sentit comú de l'enteniment de la naturalesa humana ens diu que la manca d'objectius l'assoliment dels quals requereixen esforç condueix a l'avorriment i aquest, si es perllonga en el temps, sovint porta a la frustració i a la depressió. El fracàs a l'hora d'assolir objectius condueix a la frustració i a baixa autoestima. La frustració porta a l'empipament, i aquest a l'agressió, sovint en forma d'abús del cònjuge o dels fills. S'ha demostrat que la frustració continuada, generalment condueix a la depressió, i aquesta tendeix a causar ansietat, culpabilitat, desordres del somni, desordres alimentaris i sentiments negatius sobre un mateix. Aquells que tendeixen a la depressió busquen el plaer com a antídote; conseqüentment, recorren a l'hedonisme insaciable. L'avorriment també tendeix a causar una excessiva recerca del plaer ja que, a falta d'objectius, la gent sovint utilitza el plaer com a objectiu. (Veure diagrama). Això és una simplificació, la realitat és molt més complexa i és evident que la privació al procés de poder no és l'ÚNICA causa dels símptomes descrits. Per cert, quan esmentem la depressió no ens referim únicament a una que sigui prou greu com per ser tractada per un psiquiatra. Sovint, tan sols formes de depressió lleugeres hi estan involucrades. I quan parlem d'objectius, no volem dir necessàriament que aquests siguin de llarg període i molt ben pensats. A través de la llarga història de la humanitat, per a molta o la major part de la gent, l'objectiu d'aconseguir aliment ha sigut més que suficient.

46. Atribuïm els problemes socials i psicològics de la societat moderna al fet de que aquesta societat requereix gent que visqui sota condicions radicalment diferents d'aquelles sota les quals la raça humana es va desenvolupar, i a maneres de comportar-se que entren en conflicte amb els patrons de comportament que desenvolupava mentre vivia sota les condicions inicials. Queda clar pel que ja hem escrit que considerem la manca d'oportunitats d'experimentar pròpiament el procés de poder com la més important de les condicions anormals a la qual la societat moderna sotmet a la gent. Però no és l'única. Abans de procedir amb el col·lapse del procés de poder com l'origen dels problemes socials, discutirem alguns dels altres orígens.

47. Entre les condicions anormals presents en la societat industrial moderna estan l'excessiva densitat de població, l'aïllament de l'home de la naturalesa, l'excessiva rapidesa del canvi social i el col·lapse de les comunitats naturals de petita escala tals com la família, el poble o la tribu.

48. És ben sabut que l'amuntegament de població incrementa la tensió i l'agressió. El grau d'amuntegament que existeix avui en dia i l'aïllament de l'home de la natura són conseqüències del procés tecnològic. Totes les societats preindustrials eren predominantment rurals. La Revolució Industrial va incrementar bastant les mides de les ciutats i la quantitat d'habitants que hi vivien, i la tecnologia agrícola moderna ha fet possible que la terra suporti una densitat de població més gran que mai. (A més, la tecnologia ha agreujat els efectes de l'amuntegament, incrementant els seus efectes negatius. Per exemple, una varietat d'aparell que faci soroll: un segador potent, ràdios, motocicletes, etc. Si l'ús d'aquests aparells no es restringeix, la gent que vol pau i silenci estarà empipada pel soroll. Si l'ús es restringeix, la gent que usa els aparells estarà empipada per les regulacions. Però si aquestes màquines no s'haguessin arribat a inventar, mai hi hauria hagut el conflicte i les molèsties generades per les mateixes).

49. Per a les societats primitives, el món natural (que normalment només canviava a poc a poc) proporcionava un marc estable i per tant, certa sensació de seguretat. Al contrari que abans, en el món modern és la societat humana qui domina la naturalesa, i la societat moderna es transforma molt ràpidament a causa del canvi tecnològic. Així doncs, no hi ha un marc estable.

50. Els conservadors són uns babaus: es queixen de la decadència dels valors tradicionals i tot i així donen suport entusiàsticament al progrés tecnològic i al creixement econòmic. Sembla ser que mai se'ls ha ocorregut que no és possible fer canvis ràpids i dràstics en la tecnologia i economia de la societat sense causar canvis ràpids en tots els altres aspectes d'aquesta, i que aquests canvis ràpids trenquen inevitablement els valors tradicionals.

51. La descomposició dels valors tradicionals implica fins a certa mesura, la descomposició dels vincles que mantenen units els grups socials de petita escala. La desintegració d'aquests grups està també promoguda pel fet que les condicions modernes moltes vegades requereixen o sedueixen a les persones a moure's a una nova ubicació, separant-les de les seves comunitats. Més enllà d'això, una societat tecnològica HA d'afeblir els llaços familiars i les comunitats locals si vol funcionar eficaçment. En la societat moderna la fidelitat personal ha de ser primer al sistema i només secundàriament a una comunitat de petita escala, perquè si la fidelitat interna a les comunitats de petita escala fora més forta que la fidelitat al sistema, aquestes comunitats perseguirien el seu propi benefici a costa del sistema.

52. Suposem que un funcionari públic o un executiu d'una corporació nomena per a una posició laboral al seu cosí o al seu millor amic, abans que nomenar a una persona més ben qualificada per a la feina. Ha permès que la fidelitat personal reemplaci la seva fidelitat pel sistema, i això és «nepotisme» o «discriminació», terribles pecats en la societat moderna. Els països «en vies de desenvolupament» que no han tingut gaire èxit en subordinar la fidelitat personal o local a la fidelitat al sistema, solen ser molt ineficients. (Mira Amèrica Llatina). Així doncs, una societat industrial avançada només pot tolerar aquelles comunitats de petita escala que estiguin castrades, domesticades i convertides en eines del sistema⁷.

⁷ Una excepció parcial es pot fer amb uns pocs grups tancats i passius, tals com els Amish, els quals tenen poca repercussió en l'àmplia societat. A part d'aquests, avui en dia existeixen a Amèrica algunes altres comunitats de petita escala genuïnes. Per exemple, bandes juvenils i «cultes». Tothom els considera perillosos, i ho són, perquè els membres d'aquests grups són lleials els uns als altres abans que al sistema, i per tant, el sistema no els pot controlar. O considerem als gitanos. Gairebé mai els enganxen perquè les seves lleialtats són tals que sempre poden aconseguir altres gitanos per donar testimoniatge que «provi» la seva innocència. Òbviament, el

53. L'amuntegament poblacional, el canvi ràpid i la descomposició de les comunitats han estat àmpliament reconeguts com orígens dels problemes socials, però no creiem que siguin suficients per explicar l'amplitud dels problemes que veiem actualment.

54. Unes poques ciutats preindustrials eren molt grans i superpoblades, tot i així, els seus habitants no semblaven patir problemes psicològics en la mateixa mesura que l'home modern. Actualment encara podem trobar a Amèrica àrees rurals que no estan superpoblades, i vam trobar allí els mateixos problemes que en les àrees urbanes, tot i que tendeixen a ser menys aguts en les àrees rurals. Així doncs, l'amuntegament poblacional no sembla ser el factor decisiu.

55. Durant el creixement de la frontera Americana en el segle XIX, la mobilitat de la població probablement va descomposar a grans famílies i grups socials de petita escala, com a mínim, fins al mateix punt en que ho estan avui en dia. De fet, moltes famílies nuclears elegiren viure aïllades, sense tenir veïns en varies milles, sense pertànyer a cap comunitat; tot i així, no semblen haver desenvolupat cap problema com a resultat.

56. A més a més, els canvis en la frontera americana van ser molt ràpids i profunds. Un home podia néixer i créixer en una barraca de fusta, fora de l'abast de la llei i l'ordre i alimentar-se abastament amb carn salvatge; i quan arribava a vell podia estar treballant metòdicament, vivint en una ordenada comunitat amb una efectiva execució de les lleis. Aquest era un canvi profund que ocorria en el transcurs de la vida d'un individu modern, tot i que no sembla haver-li conduït a problemes psicològics. De fet, en el segle XIX la societat americana tenia un to optimista i d'autoconfiança, completament

sistema tindria seriosos problemes si massa gent pertanyés a tals grups. Alguns dels pensadors xinesos de principis del segle XX que estaven interessats en la modernització de la Xina, van reconèixer la necessitat d'acabar amb els grups socials de petita escala tals com la família: «(Segons Sun Yat-sen) La gent xinesa necessitava una nova onada de patriotisme, la qual deixaria transferir la lleialtat de la família a l'Estat... (Segons Li Huang) les inclinacions tradicionals, particularment a la família, havien de ser abandonades, per tal de que el nacionalisme es desenvolupés a la Xina.» (Chester C. Tan, «Pensament Polític Xinès en el Segle Vint», pàgina 125, pàgina 297).

diferent del de la societat actual⁸.

57. La diferència és que l'home modern té la sensació (llargament justificada) que el canvi li és IMPOSAT, mentre que el colonitzador del segle XIX tenia la sensació (també llargament justificada) de crear els canvis ell mateix, a partir de la seva pròpia elecció. Així és com un colonitzador s'establí en un tros de terra sota la seva pròpia elecció, construint-hi una granja amb el seu propi esforç. En aquells dies, un comtat sencer podia tenir només uns quants centenars d'habitants i estava molt més aïllat i tenia més entitat autònoma que un comtat modern. Per tant, el colonitzador dedicat a la granja participava com a membre d'un grup relativament petit en la creació d'una comunitat nova i moderna. Hom pot preguntar-se amb encert si la creació d'aquesta comunitat va ser una millora, però en tot cas satisfieia la necessitat dels colonitzadors pel procés de poder.

58. Seria possible donar altres exemples de societats en les quals hi hagi hagut canvis ràpids i/o falta de vincles estrets entre comunitats sense la classe de conducta massiva aberrant que veiem en la societat industrial actual. Creiem que la causa més important dels problemes socials i psicològics en la societat moderna és el fet que la gent no té suficients oportunitats de travessar el procés de poder d'una forma normal. No estem dient que la societat moderna és l'única societat en la qual el procés de poder ha sigut desmanegat. Probablement moltes, si no totes les societats civilitzades han interferit en el procés de poder amb major o menor mesura. Però en la societat industrial moderna el problema ha esdevingut particularment agut. L'esquerranisme, almenys en la seva forma recent (de meitats fins a finals del segle XX), és en part un símptoma de la privació pel que fa al procés de poder.

COL·LAPSE DEL PROCÉS DE PODER EN LA SOCIETAT MODERNA

59. Dividim els impulsos humans en tres grups: (1) aquells impulsos que poden ser satisfets amb un mínim esforç; (2) aquells que poden ser satisfets però únicament exercint un gran esforç; (3) aquells que no

poden ser satisfets adequadament, per més esforç que hi dediquem. Com més impulsos hi hagi en el tercer grup, més frustració, còlera, derrotisme, depressió... hi haurà.

60. En la societat industrial moderna, els impulsos humans naturals tendeixen a ser desplaçats al primer i tercer grup, i el segon grup tendeix a consistir cada cop més en impulsos creats artificialment.

61. En les societats primitives, les necessitats físiques generalment pertanyen al segon grup: poden ser obtingudes, però només exercint un gran esforç. Però la societat moderna tendeix a garantir les necessitats físiques de tothom⁹ a canvi d'un mínim esforç, per tant, les necessitats físiques són desplaçades al primer grup. (Pot haver-hi desacord sobre si l'esforç necessari per a mantenir un treball és «mínim»; però normalment, en treballs de grau mig o baix, tot l'esforç que es requereix és merament el de l'obediència. T'asseus o t'aixeques on t'han dit que ho facis i fas el que se't ha encarregat tal i com se't ha manat. Rarament has d'esforçar-te seriosament, i en qualsevol cas, rarament tens autonomia en el treball, així que la necessitat pel procés de poder no està ben complerta).

62. Les necessitats socials, tals com el sexe, l'amor i la posició social, sovint romanen en el segon grup en la societat moderna, depenent de la situació de la persona¹⁰. Però, exceptuant les persones que tenen un impuls particularment fort per a la posició social, l'esforç requerit per complaure els impulsos socials és insuficient per satisfer adequadament la necessitat pel procés de poder.

63. Així doncs, s'han creat certes necessitats artificials que corresponen al segon grup, i que per tant, serveixen per a la necessitat pel procés de poder. S'han desenvolupat tècniques de publicitat i màrqueting perquè molta gent senti que necessita coses que els seus avis mai van desitjar o ni tan sols somiar. Guanyar suficients diners per tal de satisfer aquestes necessitats artificials, requereix un gran esforç, i per tant, corresponen al segon grup. (Veure paràgrafs 80-82). L'home modern ha de satisfer la seva necessitat pel procés de poder en

⁹ Deixem a part a la classe baixa, estem parlant de la tendència principal.

¹⁰ Alguns científics socials, educadors, professionals de la «salut mental», estan fent l'impossible per desplaçar els impulsos socials al primer grup, creient que així tothom tindrà una vida social satisfactòria.

⁸ Sí, som conscients de que l'Amèrica del segle XIX tenia els seus problemes, i seriosos, però la necessitat de ser breus ens obliga a expressar-nos en termes simples.

gran part a través de la persecució de necessitats artificials creades per la indústria publicitària i de màrqueting¹¹ i a través d'activitats substitutòries.

64. Sembla ser que per a alguna gent, potser per a la majoria, aquestes formes artificials de procés de poder són insuficients. Un tema que apareix reiteradament en els escrits de les crítiques socials de la segona meitat del segle XX és la sensació de manca d'objectius que afligeix a força gent en la societat moderna. Creiem que l'anomenada «crisi identitària» és realment una recerca pel sentit de propòsit, sovint pel compromís a una activitat substitutòria convenient. Pot ser que l'existencialisme sigui en gran part una resposta a la manca d'objectius de la vida moderna¹². En la societat moderna està

¹¹ L'impuls per l'adquisició il·limitada de béns materials és una creació artificial de la indústria de la publicitat i màrqueting? Certament, no hi ha un impuls innat en l'home per l'adquisició de béns materials. Hi ha hagut moltes cultures en les quals la gent ha desitjat petites riqueses materials més enllà del que era necessari per satisfer les seves necessitats físiques bàsiques (aborígens australians, camperols mexicans de cultura tradicional, algunes cultures africanes...). D'altra banda, també hi ha hagut moltes cultures preindustrials en les quals l'adquisició material ha tingut un paper important. Per tant, no podem dir que l'actual cultura de l'adquisició és exclusivament una creació de la indústria de la publicitat i màrqueting. Però està clar que aquesta ha jugat un paper molt important en la creació d'aquesta cultura. Les grans corporacions que gasten milions en publicitat no estarien invertint aquesta quantitat de diners sense proves sòlides de que la reembossaran incrementant les vendes. Un membre de FC va conèixer fa un parell d'anys a un director de vendes que va ser prou sincer com per dir-li, «La nostra feina és fer que la gent compri coses que ni vol ni necessita». Després va descriure com un jove aprenent sense experiència podia presentar les realitats d'un producte, i no vendre res, mentre que un venedor professional entrenat i amb experiència hagués venut moltes coses a la mateixa gent. Això demostra que la gent és manipulada per comprar coses que realment no vol.

¹² El problema de la manca d'objectius sembla ser menys seriós des de fa 15 anys aproximadament, ja que ara la gent sent menys seguretat física i emocional que abans i la necessitat de seguretat els proporciona un objectiu. Però la manca d'objectius ha sigut substituïda per la frustració sobre la dificultat d'obtenir seguretat. Emfatitzem el problema de la manca d'objectius perquè els liberals i els esquerranistes desitjarien resoldre els nostres problemes socials a base de garantir la seguretat de tothom a través de la societat; però inclòs en el cas de que això es pogués dur a terme, únicament portaria altra vegada el problema de la manca d'objectius. El problema real no és si la societat proporciona bé o malament la seguretat a les persones, el problema és que la gent depèn del sistema per a la seva seguretat abans que tenir-la en les seves pròpies mans. Aquesta és part de

molt estesa la recerca de «l'auto-realització», però creiem que per a la gran majoria, una activitat la principal finalitat de la qual sigui l'auto-realització (una activitat substitutòria) no porta a una auto-realització completament satisfactòria. En altres paraules, no satisfà completament la necessitat pel procés de poder. (Veure paràgraf 41). Aquesta necessitat pot ser completament satisfeta únicament a través d'activitats que tenen algun objectiu extern, com ara les necessitats físiques, el sexe, l'amor, la posició social, la venjança, etc.

65. Quan els objectius són perseguits per guanyar diners, ascendir en la posició social o funcionar com a part del sistema de qualsevol altra manera, la majoria de la gent no està en posició de perseguir els seus objectius AUTÒNOMAMENT. La majoria dels treballadors són els empleats d'alguí i, com assenyalem en el paràgraf 61, han de passar-se la vida fent el que els diuen tal i com els diuen que han de fer-ho. Fins i tot aquell que té un negoci propi té una autonomia limitada. Una queixa crònica dels petits comerciants i empresaris és que les seves mans estan lligades per les excessives regulacions del govern. Algunes d'aquestes regulacions són indubtablement innecessàries, però la major part són essencials i parts inevitables de la nostra extremadament complexa societat. Una gran porció dels petits negocis d'avui en dia són franquícies. En el *Wall Street Journal* es narrava fa uns anys que moltes de les companyies adjudicatàries de franquícies demanaven als sol·licitants passar una prova de personalitat ideada per EXCLOURE a aquells que tenen creativitat i iniciativa, perquè tals persones no són suficientment dòcils com per seguir obedientment amb el sistema de franquícia. Això exclou dels petits negocis a molta de la gent que necessita més autonomia.

66. Avui en dia la gent viu més per l'eficàcia del que el sistema fa PER A ells o A ells que no pas per l'eficàcia del que fan per si mateixos. I el que fan per si mateixos, és cada cop més a través dels canals establerts pel sistema. Les oportunitats tendeixen a ser aquelles que el sistema proporciona i aquestes han de ser explotades d'acord

la raó per la qual alguns s'exalten sobre el dret a portar armes, la possessió d'un arma posa aquest aspecte de la seva seguretat en les seves pròpies mans.

amb les seves regles i regulacions¹³, i s'han de seguir les tècniques prescrites pels experts, si és que es vol tenir èxit.

67. El procés de poder en la nostra societat es veu desbaratat a causa d'una deficiència d'objectius reals i a una deficiència d'autonomia en la persecució d'aquests objectius. Però també és desbaratat per aquells impulsos humans que pertanyen al tercer grup: els impulsos que no es poden satisfer adequadament, per més esforç que s'hi dediqui. Un d'aquests impulsos és la necessitat de seguretat. La nostra vida depèn de decisions preses per altres persones; no tenim control sobre aquestes decisions i ni tan sols coneixem les persones que les prenen, normalment. («Vivim en un món en el qual relativament poca gent -pot ser que 500 o 1000- prenen les decisions importants») - Philip B. Heymann del col·legi de lleis d'Harvard, citat per Anthony Lewis, Nova York Estafis, 21 d'Abril, 1995). Les nostres vides depenen de si el model de seguretat es manté degudament en una central nuclear; o de la quantitat de pesticida que es permet que penetri en els nostres aliments o de la quantitat de pol·lució en el nostre aire; en com és d'hàbil (o d'incompetent) el nostre metge; si perdem o aconseguim una feina pot dependre de les decisions que prenen els economistes governamentals o els executius d'una corporació; i així successivament. La majoria de les persones no estan en una posició com per poder prevenir-se d'aquestes amenaces més enllà d'un abast molt limitat. Les persones que busquen seguretat es senten frustrades per això, el que les condueix a un sentiment d'impotència.

68. Es podria objectar que l'home primitiu estava físicament menys segur que l'home modern, tenint en compte la seva curta esperança de vida; per tant, l'home modern té menys inseguretats del que és

¹³ Els esforços dels conservadors per disminuir la quantitat de les regulacions del govern són d'escàs benefici per a l'individu mitjà. D'entrada, només una fracció d'aquestes poden ser eliminades, ja que la majoria són necessàries. Per altra banda, la majoria de les regulacions afecten als homes de negocis abans que a l'individu mitjà, així que el principal efecte és el de treure poder al govern per donar-lo a les corporacions privades. El que això significa per a l'individu mitjà és que la interferència del govern en la seva vida és reemplaçada per la interferència de les grans corporacions, i això pot servir, per exemple, per abocar més productes químics que penetren en el seu subministrament d'aigua i li produïxen càncer. Els conservadors exploten el ressentiment de l'individu mitjà contra el gran Govern per promoure el poder de la Gran Empresa.

habitual en els éssers humans. Però la seguretat psicològica no es correspon estretament amb la seguretat física. El que fa SENTIR-NOS segurs no és tant la seguretat objectiva com la sensació de confiança en la nostra habilitat per fer-nos càrrec de nosaltres mateixos. L'home primitiu amenaçat per animals ferotges o per la fam, podia lluitar per defensar-se o viatjar per cercar aliment. No tenia la certesa de tenir èxit en aquests esforços, però per regla general no estava indefens contra les coses que l'amenaçaven. Per altra banda, la persona moderna es troba indefensa davant de moltes de les coses que l'amenacen; accidents nuclears, agents cancerígens en el menjar, pol·lució ambiental, guerra, augment dels impostos, invasió de la seva vida privada per grans organitzacions, fenòmens socials o econòmics arreu del país que poden desorganitzar la seva forma de vida.

69. És cert que l'home primitiu era impotent davant d'algunes coses que l'amenaçaven; la malaltia per exemple. Però podien acceptar el risc de la malaltia estoicament. És part de la naturalesa de les coses, no és culpa d'un mateix, tret que sigui la culpa d'alguna cosa imaginària, un dimoni impersonal. Però els temors de la persona moderna tendeixen a estar FETS PER L'HOME. Ja no són el resultat de l'atzar, són IMPOSICIONS fetes per altres persones, a qui l'individu és incapaç d'influir. Conseqüentment, es sent frustrat, humiliat i furiós.

70. D'aquesta manera l'home primitiu té la major part de la seva seguretat en les seves pròpies mans (tant com a persona com a part d'un PETIT grup). Mentre que la seguretat de l'home modern està en mans de persones o organitzacions massa remotes o grans com per influir personalment sobre elles. Així doncs, l'impuls de l'home modern per a la seguretat tendeix a pertànyer al primer o tercer grup; en algunes àrees (menjar, refugi, etc.) la seva seguretat està garantida al cost d'un esforç trivial, mentre que en altres àrees no pot aconseguir seguretat. (El paràgraf anterior simplifica enormement la situació real, però indica toscament i de manera general com la condició de l'home modern difereix de la de l'home primitiu).

71. La gent té molts impulsos transitoris que acaben sent frustrats en la vida moderna, i que per tant, corresponen al tercer grup. Hom pot empipar-se, però la societat moderna no pot permetre l'enfrontament físic. En moltes situacions no es permet ni l'agressió verbal. Pots

tenir pressa per anar a algun lloc, o pots estar d'humor per anar-hi passejant tranquilament, però en general, no hi ha elecció i t'has de moure al ritme del tràfic i obeir les senyals. Hom pot voler fer el seu treball d'una manera diferent, però normalment només es pot treballar d'acord amb les regles imposades pel seu cap/encarregat. De moltes altres maneres, l'home modern està subordinat a la xarxa de regles i regulacions (explícites o implícites) que frustren molts d'aquests impulsos i d'aquesta manera interfereixen amb el procés de poder. La majoria d'aquestes regulacions no poden ser eliminades, perquè són necessàries per al funcionament de la societat industrial.

72. La societat moderna és en certs aspectes extremadament permissiva. En qüestions que són irrellevants per al funcionament del sistema, en general, podem fer el que vulguem. Podem creure en qualsevol religió que ens agradi (mentre que no fomenti comportaments que siguin perillosos per al sistema). Podem ficar-nos al llit amb qui vulguem (mentre que practiquem «sexe segur»). Podem fer tot el que vulguem sempre que sigui TRIVIAL. Però en totes les qüestions IMPORTANTES, el sistema tendeix a incrementar les regulacions sobre el nostre comportament.

73. El comportament no només està regulat a través de regles explícites i no només pel govern. El control sovint s'exerceix a través de coerció indirecta o de pressió o manipulació psicològica, i per altres organitzacions a part del govern, o pel sistema com a conjunt. La majoria de grans organitzacions utilitzen alguna forma de propaganda¹⁴ per manipular l'actitud o el comportament del públic. La propaganda no està limitada únicament als «clients» i als anuncis, i fins i tot algunes vegades no és conscientment intencionada per la gent que la fa. Per exemple, el contingut de la programació d'entreteniment televisiu és una forma molt poderosa de propaganda. Un exemple de coerció indirecta: no hi ha cap llei que digui que hàgim d'anar a treballar tots els dies i seguir les ordres del nostre cap. Legalment no hi ha cap impediment per evitar que anem a viure a la natura com la gent primitiva o muntar el nostre propi negoci. Però a

¹⁴ Quan algú accepta el propòsit per al qual la propaganda està sent utilitzada en un cas determinat, generalment l'anomena «educació» o li aplica algun eufemisme similar. Però la propaganda és propaganda independentment del propòsit pel qual sigui utilitzada.

la pràctica hi ha molt pocs indrets verges i salvatges, i en l'economia només hi ha lloc per a un nombre limitat de petits propietaris de negocis. Per tant, la majoria de nosaltres només podem sobreviure treballant per a algú altre.

74. Creiem que l'obsessió de l'home modern en viure molts anys, i el manteniment del vigor físic i l'atractiu sexual fins a una edat avançada, és un símptoma de la privació al procés de poder. La «crisi dels cinquanta» també és un símptoma semblant. La manca d'interès per tenir fills és bastant comuna en la societat moderna però gairebé inaudit en la societat primitiva.

75. En les societats primitives, la vida és una successió d'etapes. Havent realitzat les necessitats i propòsits d'una, no hi havia cap reticència a passar a la següent. Un home jove travessava el procés de poder convertint-se en caçador, caçant no per esport o auto-realització, sinó per la carn que era necessària per tal d'alimentar-se (en les dones joves el procés és més complex, amb gran èmfasi en el poder social; no discutirem això aquí). Havent travessat aquesta fase amb èxit, l'home jove no tenia reticències a encarar les responsabilitats que suposen fundar una família. (En contrast, alguna gent moderna posposa indefinidament el tenir fills perquè estan massa ocupats buscant algun tipus «d'auto-realització»). Suggerim que la realització que necessiten és experimentar adequadament el procés de poder amb objectius reals en comptes d'objectius artificials d'activitats substitutòries). Havent criat als seus fills amb èxit, travessant el procés de poder proporcionant-los les necessitats físiques, l'home primitiu sentia que el seu treball estava realitzat i que estava preparat per acceptar l'edat anciana (si sobrevivia fins a llavors) i la mort. Molta gent moderna, per altra banda, es sent pertorbada per la perspectiva de la mort, tal i com es dedueix per la quantitat d'esforç que destinen a intentar mantenir la seva condició física, aparença i salut. Creiem que això és a causa de la falta d'auto-realització pel fet de no haver posat mai en funcionament les seves forces físiques, mai han travessat el procés de poder utilitzant els seus cossos de forma significativa. No és l'home primitiu, que ha utilitzat diàriament el seu cos per a motius pràctics, el qual tem la deterioració per l'edat, sinó l'home modern, que mai ha fet un ús pràctic del seu cos més enllà de caminar del cotxe a casa seva. És l'home que ha satisfet la seva necessitat pel procés de poder al llarg de la seva vida que

està més ben preparat per acceptar el final d'aquesta.

76. En resposta a l'argument d'aquest capítol algú dirà, «la societat ha de trobar una manera de donar a la gent l'oportunitat de travessar el procés de poder». Per a tals persones aquesta oportunitat perd el seu valor pel sol fet que és proporcionada per la societat. El que necessiten és trobar o crear les seves pròpies oportunitats. Mentre siguin PROPORCIONADES pel sistema, les persones seguiran lligades a la seva corretja. Per tal d'aconseguir autonomia han de lliurar-se'n.

COM S'ADAPTA ALGUNA GENT

77. No tothom en la societat tecnològica-industrial pateix problemes psicològics. Alguna gent fins i tot declara estar bastant satisfeta de la societat tal i com és. Ara discutirem alguna de les raons per les quals la gent difereix tant en la seva resposta a la societat moderna.

78. Per començar, sens dubte hi ha diferències en la intensitat de l'impuls pel poder. Persones amb un impuls feble poden tenir relativament poca necessitat de travessar el procés de poder, o almenys poca necessitat d'autonomia en el procés de poder. Aquests són individus dòcils que haurien sigut feliços en una plantació d'esclaus en el Vell Sud. (No volem burlar-nos de les «plantacions d'esclaus» del Vell Sud. Cal apreciar que la majoria dels esclaus NO estaven contents amb la seva servitud. Ens burllem de la gent que ESTÀ contenta amb la servitud).

79. Alguna gent pot tenir un impuls excepcional per perseguir el que satisfà la seva necessitat pel procés de poder. Per exemple, aquells que tenen un impuls inusualment fort per a la posició social poden passar-se tota la vida pujant d'escala social sense cansar-se mai amb aquest joc.

80. La gent varia en la seva susceptibilitat als anuncis i a les tècniques de mercat. Alguns són tan susceptibles que, fins i tot si guanyen una gran quantitat de diners, no poden satisfer el seu constant desig per a les noves i lluentes joguines que la indústria de mercat li posa davant dels nassos. Així doncs, sempre es senten econòmicament

oprimits, fins i tot si els seus ingressos són grans, i els seus desitjos es veuen frustrats.

81. D'altres, tenen una baixa susceptibilitat als anuncis i tècniques de mercat. Són la gent que no està interessada pels diners. Les necessitats materials no compleixen la seva necessitat pel procés de poder.

82. La gent que té una susceptibilitat mitja als anuncis i a les tècniques de mercat són capaços de guanyar els diners suficients per tal de satisfer el seu desig de béns i serveis, però només a canvi d'un gran esforç (fent hores extres, fent dues feines alhora, adquirint promocions, etc). Així doncs, les adquisicions materials compleixen la seva necessitat pel procés de poder. Però això no vol dir necessàriament que les seves necessitats estiguin completament satisfetes. Pot ser que no tinguin suficient autonomia en el procés de poder (el seu treball pot consistir a seguir ordres) i alguns dels seus impulsos poden ser frustrats (per exemple: seguretat, agressió). (Som culpables de simplificar massa en els paràgrafs 80-82 perquè vam assumir que el desig d'adquisicions materials és totalment una creació dels anuncis i de les tècniques de mercat. Per descomptat, això no és així de simple). (Veure paràgraf 63).

83. Alguna gent satisfà en part la seva necessitat pel procés de poder identificant-se amb una organització poderosa o amb un moviment de masses. Un individu mancat de poder o objectius s'uneix a un moviment o a una organització, adopta els seus objectius com a propis, i treballa per ells. Quan s'aconsegueix algun dels objectius, la persona, fins i tot si el seu esforç ha significat només una part insignificant en la consecució d'aquest, es sent (per la seva identificació amb el moviment o amb l'organització) com si hagués travessat el procés de poder. Aquest fenomen fou explotat pels feixistes, pels nazis i pels comunistes. La nostra societat també l'utilitza, tot i que menys cruelment. Exemple: Manuel Noriega era irritant per als EEUU (objectiu: castigar a Noriega). Els EEUU envaeixen Panamà (esforç) i castiguen a Noriega (consecució de l'objectiu). Els EEUU van travessar el procés de poder i molts americans, degut a la seva identificació amb els EEUU, ho van fer indirectament. Així s'explica l'amplia aprovació pública de l'invasió de Panamà; donà sensació de poder

a la gent¹⁵. Veiem el mateix fenomen en exèrcits, corporacions, partits polítics, organitzacions humanitàries, moviments religiosos o ideològics. Els moviments esquerranistes en particular, tendeixen a atreure gent que està buscant satisfer la seva necessitat pel poder. Però per a molta gent la identificació amb una gran organització o un moviment de masses no satisfà per complet la necessitat pel poder.

84. Una altra manera que té la gent de satisfer la seva necessitat pel procés de poder és a través de necessitats substitutòries. Tal com expliquem en els paràgrafs 38-40, una activitat substitutòria és una activitat que es dirigeix vers un objectiu artificial, que la persona persegueix pel «reconeixement» que aconsegueix seguint aquest objectiu, no perquè necessiti assolir l'objectiu per si mateix. Per exemple, no hi ha un motiu pràctic per desenvolupar músculs enormes, colpejar una petita pilota dintre d'un forat o adquirir una col·lecció completa de segells de correus. Tot i així, molta gent en la nostra societat es consagra amb passió al culturisme, al golf o a la filatèlia. Alguna gent és més «manipulable» que una altra i per això donarà més importància a activitats substitutòries per la simple raó que la gent del seu voltant les tracta com a importants o perquè la societat li diu que són importants. És per això que alguna gent es pren molt seriosament activitats essencialment trivials com ara l'esport, el bridge, o els escacs, mentre que d'altres mai valoren aquestes coses més enllà de les activitats substitutòries que són, i conseqüentment mai hi donen prou importància com perquè satisfacin la seva necessitat pel procés de poder. Falta assenyalar que en molts casos, la forma que té la gent de guanyar-se la vida, també és una activitat substitutòria. No és una activitat substitutòria PURA si la finalitat de l'activitat és adquirir necessitats físiques i (per a algunes persones) posició social i luxes que els anuncis els fan voler. Però molta gent posa en el seu treball molt més esforç del necessari per guanyar tots els diners i la posició social que necessiten, i aquest esforç extra constitueix una activitat substitutòria. Aquest, juntament amb la inversió emocional que l'acompanya, és una de les forces més poderoses que actuen vers el continu desenvolupament

¹⁵ No estem aprovant o desaprovant l'invasió de Panamà. Tan sols la utilitzem per il·lustrar un punt.

i perfeccionament del sistema, amb negatives conseqüències per a la llibertat individual (veure paràgraf 131). Especialment, per als científics i enginyers més creatius, el treball dels quals tendeix a ser en gran part una activitat substitutòria. Aquest punt és tan important que mereix un debat propi, que abordarem més endavant (paràgrafs 87-92).

85. En aquesta secció hem explicat com s'ho fa molta gent per satisfer la seva necessitat pel procés de poder en la societat moderna. Però creiem que per la majoria de la gent, la necessitat pel procés de poder no es satisfà plenament. En primer lloc, aquells que tenen un impuls insaciable per a la posició social, o aquells que es senten fermament «enganxats» a una activitat substitutòria, o aquells que s'identifiquen fortament amb un moviment o una organització per tal de satisfer la seva necessitat pel poder, són excepcionals. La resta de la gent no està satisfeta amb les activitats substitutòries o amb la identificació amb una organització (veure paràgrafs 41, 64). En segon lloc, el sistema imposa massa control a través de regulacions explícites o de la socialització, el que resulta en una deficiència d'autonomia, i en frustració deguda a l'impossibilitat d'aconseguir certs objectius i la necessitat de reprimir masses impulsos.

86. Però si la majoria de la gent en la societat tecnològica-industrial estigués satisfeta, nosaltres (FC) seguiríem oposant-nos a aquesta forma de societat, ja que (entre altres raons) realitzar la pròpia necessitat pel procés de poder a través d'activitats substitutòries o a través de la identificació amb una organització, enlloc de fer-ho a través de la persecució d'objectius reals, ho considerem menyspreable.

ELS MOTIUS DELS CIENTÍFICS

87. La ciència i la tecnologia ens proporcionen els exemples més importants d'activitats substitutòries. Alguns científics pretenen estar motivats per la «curiositat»; aquesta idea és simplement absurda. La majoria de científics treballen en problemes altament especialitzats que no són objecte de cap curiositat normal. Per exemple, un astrònom, un matemàtic o un entomòleg tenen curiositat per a les propietats de l'isopropil? És evident que no. Només un químic té curiositat

sobre tal cosa, i la té només perquè la química és la seva activitat substitutòria. Un químic té curiositat sobre l'apropiada classificació d'una nova espècie d'escarabat? No. Aquesta pregunta és només de l'interès de l'entomòleg, i ho és perquè l'entomologia és la seva activitat substitutòria. Si el químic i l'entomòleg haguessin d'esforçar-se seriosament per a obtenir les seves necessitats físiques, i si aquest esforç exercités les seves habilitats d'una manera interessant però d'una manera no-científica, llavors els importaria un rave l'isoprepil o la classificació dels escarabats. Suposem que la manca de beques per a l'educació de post graduat hagués convertit al químic en un corredor d'assegurances en comptes de químic. En tal cas, s'hagués interessat molt en qüestions d'assegurances però no li hagués importat gens ni mica l'isopropil. En qualsevol cas, no és normal dedicar la quantitat de temps i esforç que els científics posen en el seu treball, per a la satisfacció de la mera curiositat. L'argument de la «curiositat» per explicar la motivació científica no s'aguanta per enlloc.

88. L'argument de «és pel benefici de la humanitat» tampoc funciona gaire millor. Alguns treballs científics tenen una relació concebible amb el benestar de la raça humana—la majoria dels arqueòlegs o lingüistes comparatius per exemple. Algunes de les altres àrees de la ciència presenten riscos òbviament perillosos. Tot i així, els científics d'aquestes àrees són tan entusiastes sobre el seu treball com aquells que desenvolupen vacunes o estudis sobre la pol·lució de l'aire. Considerem el cas del Dr. Edward Teller, el qual tenia un obvi compromís emocional amb la promoció de centrals nuclears. Aquest compromís contenia un desig de beneficiar a la humanitat? Si això és cert, per quina raó el Dr. Teller no adquiria aquest mateix compromís amb altres causes «humanitàries»? Si era tan humanitari per què va ajudar a desenvolupar la bomba H? Com amb moltes altres proeses científiques, caldria preguntar-nos si les centrals nuclears poden beneficiar realment a la humanitat. L'electricitat barata compensa l'acumulació de residus tòxics i el risc d'accidents? El Dr. Teller només va veure una part de la qüestió. És evident que el seu compromís emocional no prové d'un desig de «benefici per a la humanitat» sinó d'una realització personal que aconsegueix amb el seu treball i veient com aquest és posat en pràctica.

89. El mateix podria dir-se de tots els científics en general. Amb possibles rares excepcions, els seus motius no són ni la curiositat ni el desig de beneficiar a la humanitat sinó la necessitat de travessar el procés de poder: tenir un objectiu (un problema científic a resoldre), fer un esforç (investigació) i assolir l'objectiu (solució del problema). La ciència és una activitat substitutòria ja que els científics treballen principalment per l'auto-realització personal que els hi proporciona el treball en si.

90. Per descomptat, això no és tan senzill. Hi ha altres factors que juguen un important paper per a molts científics. Els diners i la posició social per exemple. Alguns científics poden tenir un insaciable impuls per a la posició social (veure paràgraf 79) i això pot proporcionar molta de la motivació pel seu treball. Sens dubte, la majoria de científics, igual que la majoria de la població en general, són més o menys susceptibles als anuncis i a les tècniques d'empresa i necessiten diners per a satisfer el desig de béns i serveis. Així doncs, la ciència no és una activitat substitutòria PURA. Però és una activitat substitutòria en gran part.

91. Així mateix, la ciència i la tecnologia constitueixen un moviment de masses poderós, i molts científics satisfan la seva necessitat de poder a través de la identificació amb aquest moviment de masses (veure paràgraf 83).

92. Així és com la ciència camina cegament, sense tenir en compte el veritable benestar de la raça humana o qualsevol altre model, obeint únicament a les necessitats psicològiques dels científics, dels funcionaris del govern i dels executius de corporacions que posseeixen els fons econòmics per a la investigació.

LA NATURALESA DE LA LLIBERTAT

93. A continuació argumentarem que la societat tecnològica-industrial no pot ser reformada per tal de prevenir-la del progressiu estrenyiment de l'esfera de la llibertat humana. Però, com que «llibertat» és una paraula que pot ser interpretada de moltes maneres, abans que res hem de deixar clar de quina classe de llibertat estem parlant.

94. Amb «llibertat» ens referim a l'oportunitat de travessar el procés de poder, amb finalitats reals, no les finalitats artificials de les activitats substitutòries, i sense interferències, manipulacions o supervisió de ningú, especialment de cap gran organització. Llibertat significa tenir control (ja sigui com a individu o com a membre d'un grup PETIT) de les necessitats bàsiques de la nostra existència; menjar, vestit, refugi i defensa contra qualsevol amenaça que pugui haver-hi en el nostre medi. Llibertat significa tenir poder, no el poder de controlar a altra gent sinó el poder de controlar la pròpia vida. Hom no té llibertat si qualsevol altre (especialment una gran organització) té poder sobre ell, no importa la benevolència, la tolerància i la permissivitat amb què el poder pugui ser exercit. És important no confondre llibertat amb la mera permissivitat (veure paràgraf 72).

95. Es diu que vivim en una societat lliure perquè tenim un cert nombre de drets constitucionalment garantits. Però això no és tan important com sembla. El grau de llibertat personal existent en una societat està més determinat per l'estructura econòmica i tecnològica de la societat que no pas per les seves lleis o per la seva forma de govern¹⁶. Moltes de les nacions índies de Nova Anglaterra eren

¹⁶ Quan les colònies americanes estaven sota el govern britànic hi havia menys garanties legals de llibertat i de menor efectivitat que després que la Constitució americana entrés en funcionament i, tot i així, hi havia més llibertat en l'Amèrica preindustrial, abans i després de la Guerra de la Independència, que no pas després que la Revolució Industrial s'estengués per tot el país. Citem un fragment de "Violència a Amèrica: Perspectiva Històrica i Comparativa": «El progressiu augment del nivell de propietat, juntament amb l'increment de la confiança a l'aplicació de les lleis oficials (en l'Amèrica del segle XIX)... era comú en tota la societat» «Al 1835, Massachusetts tenia aproximadament una població de 660.940, el 81% rural, aclaparantment preindustrial i nativa. Els seus ciutadans gaudien d'una llibertat personal considerable. Fossin carreters, grangers o artesans, tots estaven acostumats a dirigir els seus propis horaris, i la naturalesa del seu treball els feia físicament independents els uns dels altres... Els problemes individuals, pecats o fins i tot crims, en general, no eren causats per assumptes socials llunyans...» «Però l'impacte de la migració cap a la ciutat i també cap a la fàbrica, van tenir un efecte progressiu en el comportament personal al llarg dels segles XIX i XX. La fàbrica demanava regularitat de comportament, una vida governada per l'obediència als ritmes del rellotge i del calendari, les demandes del capatàs i del supervisor. En la ciutat o vila, les necessitats de viure en barris estretament encaixonats impedeix moltes accions preliminarment irreprotxables.» «Els resultats de la nova organització de la vida i del treball eren clars cap a 1900. Quan prop del 76% dels 2.805.346 residents de Massachusetts eren classificats com a urbanites. Gran part del comportament

monàrquiques, i moltes de les ciutats de la Itàlia renaixentista eren controlades per dictadors. Però llegint sobre aquestes societats a un li queda la impressió de que permetien més llibertat personal que no pas la nostra. En part era perquè faltaven mecanismes eficients per executar la voluntat del governant: no hi havia forces policials modernes ben organitzades, comunicacions ràpides de llarga distància, càmeres de vigilància, historials d'informació sobre la vida dels ciutadans. Per tant, era relativament fàcil eludir el control.

96. Respecte als nostres drets constitucionals, considerem per exemple la llibertat d'expressió. És evident que no volem acabar amb aquest dret: és una eina molt útil per limitar la concentració de poder polític i per mantenir a ratlla a aquells que el tenen, exposant públicament qualsevol mala conducta que cometin. Però la llibertat d'expressió és de molt poca utilitat per al ciutadà mitjà com a individu. Els mitjans de masses estan majoritàriament sota el control de grans organitzacions que estan integrades en el sistema. Qualsevol que tingui una mica de diners pot imprimir alguna cosa, o pot distribuir-ho per Internet o d'alguna altra manera, però el seu missatge es veurà ofegat pel vast volum de material que llencen els *mass media*, per tant, no tindrà un efecte pràctic. És per això gairebé impossible per a moltes persones i grups petits incidir en la societat amb paraules. Prenguem-nos (FC) com a exemple. Si no haguéssim fet mai res violent i haguéssim presentat aquests escrits a un editor, probablement no s'haguessin acceptats. Si haguessin estat acceptats i publicats, probablement no haguessin atret a gaires lectors, ja que és més divertit veure l'entreteniment que ens ofereixen els *mass media* que no pas llegir un assaig seriós. Fins i tot si aquests escrits haguessin tingut molts lectors, la majoria hagués oblidat ben aviat el que havien llegit perquè les seves ments haurien estat inundades per la gran massa de material que bombardegen els *mass media*. Per tal de presentar el nostre missatge davant del públic amb alguna possibilitat de crear una impressió duradora, vam haver de matar gent.

violent o irregular que havia estat tolerable en una societat informal i independent ja no era acceptable en l'atmosfera més formalitzada i cooperativa del període més posterior... La migració a les ciutats havia produït una generació més dòcil, més socialitzada i més 'civilitzada' que les seves predecessores»).

97. Els drets constitucionals són útils fins a cert punt, però no serveixen per garantir gaire més que el que podria anomenar-se concepció burgesa de la llibertat. Segons la concepció burgesa, un home «lliure» és essencialment un element d'una maquinària social i té només una certa sèrie de llibertats prescrites i delimitades; llibertats que són designades per servir a les necessitats de la màquina social més que aquelles de la persona. Així doncs, l'home «lliure» burgès té llibertat econòmica perquè això promou el creixement i el progrés; té llibertat d'expressió perquè la crítica del públic restringeix la mala conducta dels líders polítics; té dret a un judici imparcial perquè la presó pel caprici del poderós seria dolenta per al sistema. Aquesta era clarament l'actitud de Simón Bolívar. Per a ell, la gent només es mereix llibertat si la utilitza per promoure el progrés (progrés tal i com el conceben els burgesos). Altres pensadors burgesos han tingut un punt de vista similar de la llibertat, com a mitjà per a finalitats col·lectives. Chester C. Tan, «Pensament Polític Xinès en el Segle XX», pàgina 202, explica la filosofia del líder del Kuomintang, Hu Han-min: «Una persona té uns drets concedits perquè és un membre de la societat i la vida de la seva comunitat requereix tals drets. Per “comunitat” Hu entenia la totalitat de la societat de la nació». I en la pàgina 259, Tan declara que, d'acord amb Carsum Chang (Chang Chung-mai, cap del Partit Socialista Estatal a Xina), la llibertat ha de ser utilitzada per l'interès de l'Estat i de les persones com a conjunt. Però, quin tipus de llibertat és aquesta que tan sols pot ser usada tal i com algú altre ordeni? La concepció de llibertat de FC no és com la de Bolívar, Hu, Chang o altres teòrics burgesos. El problema amb tals teòrics és que han fet del desenvolupament i l'aplicació de teories socials la seva activitat substitutòria. Conseqüentment, les teories estan més ideades per servir a les necessitats dels teòrics que no pas a les necessitats de qualsevol persona que pugui tenir la mala sort de viure en una societat on les teories són imposades.

98. Hem de tenir en compte un punt més en aquesta secció: no es pot assumir que una persona té suficient llibertat, simplement, perquè DIGUI que en té suficient. La llibertat està, en part, restringida per un control psicològic del qual la gent n'és inconscient, i a més a més, moltes idees del que constitueix la llibertat estan més condicionades per convencions socials que no pas per les seves necessitats reals. Per exemple, és probable que molts esquerranistes del tipus sobre-

socialitzat diguin que la majoria de la gent, inclosos ells mateixos, estan molt poc socialitzats abans que massa, tot i així, els esquerranistes sobre-socialitzats paguen un alt preu psicològic pel seu alt nivell de socialització.

ALGUNS PRINCIPIS DE LA HISTÒRIA

99. Pensa en la història com la suma de dos components: un d'erràtic que consisteix en esdeveniments inapreciables que segueixen una norma no discernible i un component regular que consisteix en tendències històriques que perduren llargs períodes. Aquí estem interessats en aquestes últimes.

100. PRIMER PRINCIPI. Si es fa un PETIT canvi que afecti a una tendència històrica de llarg període, l'efecte del canvi serà gairebé sempre transitori—la tendència retrocedirà ben aviat al seu estat original. (Exemple: Un moviment de reforma dissenyat per erradicar la corrupció política d'una societat, rarament tindrà més que un efecte de curta duració; tard o d'hora els reformistes es relaxen i la corrupció torna al seu lloc. El nivell de corrupció política en una societat donada tendeix a romandre constant o canvia a poc a poc juntament amb l'evolució de la societat. Normalment, una neteja política només serà permanent si va acompanyada de canvis socials generals, un PETIT canvi en la societat no serà suficient). Si un petit canvi en una tendència històrica de llarg període es presenta com a permanent, és únicament perquè el canvi actua en la direcció que la tendència històrica ja estava prenent, així doncs, la tendència no es veu alterada, ans empena un pas més endavant.

101. El primer principi és pràcticament una tautologia. Si una tendència no fos estable pel que fa a petits canvis, vagaria a l'atzar enlloc de seguir una direcció definida; en altres paraules, no seria una tendència de llarg període.

102. SEGON PRINCIPI. Si es fa un canvi que és prou important com per alterar permanentment una tendència històrica de llarg període, això alterarà la societat en el seu conjunt. En altres paraules, una societat és un sistema on totes les seves parts estan interrelacionades, i no pots canviar permanentment cap part important sense canviar també totes les altres.

103. TERCER PRINCIPI. Si es fa un canvi que és prou important com per alterar permanentment una tendència de llarg període, les seves conseqüències en la societat com a conjunt no poden predir-se anticipadament. (Tret que diverses societats hagin viscut el mateix canvi i hagin experimentat totes les mateixes conseqüències, en tal cas, hom pot predir per mètodes empírics que una altra societat que experimenti el mateix canvi probablement experimentarà conseqüències similars).

104. QUART PRINCIPI. Una nova societat no es pot dissenyar sobre el paper. Això vol dir que no es pot planejar un nou tipus de societat per avançat, després construir-la i esperar que funcioni tal i com s'havia dissenyat.

105. El tercer i quart principi són conseqüències de la complexitat de les societats humanes. Un canvi en el comportament humà afectarà a l'economia d'una societat i al seu medi físic; l'economia afectarà al medi i viceversa, i els canvis en l'economia i el medi afectaran al comportament humà d'una forma imprevisible i complexa. L'embull de causes i efectes és massa complexe com per ser desembullat i comprès.

106. CINQUÈ PRINCIPI. La gent no escull conscientment i racionalment la configuració de la seva societat. Les societats es desenvolupen a través del procés d'evolució social que no està sota el control racional humà.

107. El cinquè principi és una conseqüència dels altres quatre.

108. Resumint: segons el primer principi, parlant en general, una temptativa de reforma social actua en la direcció en què s'està desenvolupant la societat (així que simplement accelera el canvi que hagués ocorregut en qualsevol cas) ja que altrament sols tindria un efecte transitori i la societat tornaria ben aviat a la seva antiga rutina. Per fer un canvi durador en la direcció del desenvolupament de qualsevol aspecte important d'una societat, la reforma és insuficient i es requereix una revolució. (La qual no implica necessàriament un alçament armat o l'enderrocament d'un govern). D'acord amb el segon principi, una revolució mai canvia un sol aspecte de la societat; i pel tercer principi, el canvi realitzat no hagués estat mai previst o desitjat pels revolucionaris. Segons el quart principi, quan els

revolucionaris o utòpics construeixen una nova societat, mai funciona tal i com l'havien planejat.

109. La Revolució americana no desmenteix el que hem exposat. La «Revolució» americana no va ser una revolució en el nostre sentit de la paraula, sinó una guerra d'independència seguida de, més aviat, una reforma política de gran extensió. Els Pares Fundadors no van canviar la direcció del desenvolupament de la societat americana, tampoc aspiraven a fer-ho. Tan sols van alliberar el desenvolupament de la societat americana de l'efecte alentidor del govern britànic. La seva reforma política no va canviar cap tendència bàsica, tan sols va impulsar la cultura política americana al llarg de la seva direcció natural de desenvolupament. La societat britànica, de la qual la societat americana era un fillol, es va estar movent bastant de temps en la direcció de la democràcia representativa. I abans de la Guerra de la Independència els americans ja l'estaven practicant en un grau significatiu en les assemblees de les colònies. El sistema polític establert per la Constitució va ser modelat en el sistema britànic i en les assemblees colonials. No hi ha dubte que els Pares Fundadors van fer una passa molt important. Però era una passa al llarg del camí que el món de parla anglesa ja estava fent. La prova és que Gran Bretanya i les seves colònies que estaven poblades predominantment per gent de descendència britànica van acabar amb sistemes de democràcia representativa essencialment similars als Estats Units. Si els Pares Fundadors haguessin perdut el seu valor i haguessin rebutjat la signatura de la Declaració d'Independència, la nostra forma de vida actual no hagués estat significativament diferent. Potser haguéssim tingut alguns vincles més estrets amb Gran Bretanya, i haguéssim tingut Parlament i Primer Ministre en comptes de Congrés i President. Cap gran canvi. Així doncs, la Revolució americana no ens proporciona un contraexemple per als nostres principis però sí una bona il·lustració dels mateixos.

110. Tot i així, cal fer servir el sentit comú en l'aplicació dels principis. Estan expressats en un llenguatge imprecís que permet amplitud per a la interpretació i es poden trobar excepcions als mateixos. Per tant, no els presentem com a normes inviolables sinó com a regles senzilles, o guies per a pensar, que poden proporcionar un parcial antídote a les ingènues idees respecte al futur de la societat. Aquests principis hauríem de tenir-los sempre a l'abast, i sempre que arribem

a una conclusió que hi entri en conflicte, hauríem de reexaminar acuradament el nostre pensament i retenir les conclusions únicament si tenim bones i sòlides raons per fer-ho.

LA SOCIETAT TECNOLÒGICA-INDUSTRIAL NO POT REFORMAR-SE

111. Els principis de més amunt ajuden a fer-nos veure com d'extremadament difícil resulta reformar el sistema industrial per tal de combatre la progressiva reducció de la nostra esfera de llibertat. Hi ha hagut una tendència constant, almenys des de la Revolució Industrial, en l'enfortiment del sistema gràcies a la tecnologia i a un alt cost de llibertat individual i autonomia local. Per tant, qualsevol canvi dissenyat per protegir la llibertat respecte la tecnologia, seria contrari a la tendència fonamental en el desenvolupament de la nostra societat. Conseqüentment, tals canvis serien transitoris i aviat serien ofegats per la corrent de la història o, si fossin prou importants com per ser permanents, alterarien la naturalesa de tota la nostra societat. Això va pel primer i el segon principi. A més a més, si la societat s'alterés d'una forma que no pogués predir-se anticipadament (tercer principi) hi hauria un gran risc. Difícilment s'iniciarien canvis prou importants com per crear una diferència estable en favor de la llibertat ja que aquests desorganitzarien greument el sistema. Així doncs, qualsevol temptativa de reforma seria massa tímida com per ser efectiva. Fins i tot en el cas que s'iniciessin canvis prou importants com per aconseguir una diferència estable, es replegarien tan bon punt els seus efectes desorganitzadors es fessin visibles. Així doncs, sols aquelles persones preparades per acceptar alteracions imprevisibles, radicals i perilloses en tot el sistema, són capaces de dur a terme canvis permanents en favor de la llibertat. En altres paraules: revolucionaris i no reformistes.

112. La gent ansiosa per rescatar la llibertat sense sacrificar els suposats beneficis de la tecnologia suggeriran ingenus esquemes per a dur a terme alguna nova classe de societat capaç de reconciliar la llibertat amb la tecnologia. A part del fet que la gent que fa suggeriments, rarament proposa algun mitjà pràctic per tal de que la nova forma de societat pugui ser construïda, i segons el quart principi, inclòs en el cas de que es pogués establir una nova forma

de societat, es col·lapsaria o donaria resultats molt diferents dels esperats.

113. Així que, fins i tot en terrenys molt generals, sembla improbable que es pugui trobar alguna forma de canvi social per a reconciliar la llibertat amb la tecnologia moderna. En el següent capítol donarem raons més específiques per a concloure que llibertat i progrés tecnològic són incompatibles.

LA RESTRICCIÓ DE LA LLIBERTAT ÉS INEVITABLE EN LA SOCIETAT INDUSTRIAL

114. Tal i com expliquem en els paràgrafs 65-67, 70-73, l'home modern està encadenat per una sèrie de normes i regulacions, i el seu destí depèn de les accions de persones remotes a ell, que prenen decisions a les quals no hi pot influir. Això no és casual o el resultat de les arbitrietats d'arrogants buròcrates. És necessari i inevitable en qualsevol societat tecnològicament avançada. El sistema HA DE regular el comportament humà de ben a prop per tal que funcioni. A la feina, la gent ha de fer el que li diuen que ha de fer, altrament, la producció es veuria abocada al caos. Les burocràcies HAN d'estar organitzades d'acord amb regles rígides. Si es permetés als buròcrates de baix nivell exercitar el seu enginy de forma substancial, es desorganitzaria el sistema i hi sorgirien injustícies a causa de les diferències en la manera individual en que exercirien el seu enginy. És cert que algunes restriccions de la nostra llibertat es podrien eliminar, però EN GENERAL la regulació de les nostres vides per part de grans organitzacions és necessària per al funcionament de la societat tecnològica-industrial. El resultat és un sentiment d'impotència per part de l'individu mitjà. Tot i així, és possible que les regulacions formals tendeixin a ser reemplaçades per eines psicològiques que ens facin voler fer el que el sistema requereixi de nosaltres (propaganda, tècniques educacionals, programes de «salut mental», etc.). (Veure paràgraf 73).

115. El sistema HA DE forçar a la gent a comportar-se de maneres que són cada cop més remotes a les pautes naturals de comportament humà. Per exemple, el sistema necessita científics, matemàtics i enginyers. No pot funcionar sense ells. Es pressiona molt als nens per

tal que destaquin en aquests camps. No és natural per a un ésser humà adolescent el consumir el gruix del seu temps assegut en una taula absorbit per l'estudi. Un adolescent normal vol passar el seu temps en contacte actiu amb el món real. Entre la gent primitiva, els infants eren entrenats per fer coses que estaven en harmonia amb els impulsos humans naturals. Entre els indis americans, per exemple, els nois eren entrenats fent activitats a l'aire lliure - simplement la classe de coses que els agrada fer. Però en la nostra societat els infants són empesos a estudiar matèries tècniques, que la majoria fan de mala gana.

116. A causa de la constant pressió que el sistema exerceix per a modificar el comportament humà, hi ha un increment gradual en el nombre de persones que no poden o no podran ajustar-se als requeriments de la societat: bandes juvenils urbanes, rebels antigovernamentals, sabotejadors mediambientals radicals, inadaptats i marginats de tot tipus.

117. En qualsevol societat tecnològicament avançada la sort de les persones depèn de decisions a les quals no poden influir-hi personalment de forma significativa. Una societat tecnològica no es pot trencar en comunitats petites i autònomes, perquè la producció depèn de la cooperació entre un gran nombre de persones i màquines. Aquesta societat HA d'estar altament organitzada i les decisions que es prenen HAN d'afectar a un gran nombre de gent. Quan una decisió, afecta a, posem per cas, un milió de persones, cadascuna de les persones té de mitjana únicament una milionèsima part de capacitat de decisió. El que normalment passa a la pràctica és que la decisió és presa per funcionaris públics, executius de corporacions o especialistes tècnics, però fins i tot quan el públic vota una decisió, el nombre de votants és normalment massa gran com perquè el vot de qualsevol persona resulti significatiu¹⁷. Així doncs, moltes persones són incapaces d'influenciar significativament la decisió majoritària que afecta a les seves vides. No hi ha manera concebible de solucionar això en una societat tecnològicament avançada. El sistema intenta «solucionar» aquest problema mitjançant l'ús de propaganda per

¹⁷ Trobem defensors del sistema que citen casos on les eleccions han estat decidides per un o dos vots, però tals casos són rars.

fer que les persones VULGUIN les decisions que s'han pres per a elles, però inclòs en el cas de que aquesta «solució» tingués un èxit absolut fent a la gent sentir-se millor, seguiria sent vexatòria.

118. Els conservadors i alguns altres advoquen per una major «autonomia local». En uns altres temps, les comunitats locals tenien autonomia, però aquesta autonomia s'ha fet cada cop més difícil a mesura que les comunitats locals s'han fet més enredades i dependents de les estructures de gran escala com ara els serveis públics, xarxes d'ordinadors, xarxes d'autopistes, mitjans de comunicació de masses i el sistema de salut modern. També opera en contra de l'autonomia el fet que la tecnologia aplicada a una localitat, sovint afecti a gent d'altres comunitats llunyanes. D'aquesta forma els pesticides o els productes químics utilitzats prop d'un rierol poden contaminar els subministraments d'aigua a centenars de milles riu avall, i l'efecte hivernacle afecta a tot el planeta.

119. El sistema no està fet ni pot fer-se per a satisfer les necessitats humanes. En lloc d'això, és el comportament humà el qual ha de ser modificat per a encaixar a les necessitats del sistema. Això no té res a veure amb la ideologia política o social que pugui pretendre guiar el sistema tecnològic. És culpa de la tecnologia, ja que el sistema no està guiat per la ideologia sinó per les necessitats tècniques¹⁸. Per descomptat que el sistema satisfà moltes necessitats humanes, però per regla general, només ho fa en la mesura que li beneficia el fer-ho. Són les necessitats del sistema que són supremes, no les dels éssers humans. Per exemple, el sistema proveeix de menjar a la gent ja que no pot funcionar si tot el món està mort de fam; atempta contra les necessitats psicològiques de la gent sempre que pugui ser CONVENIENT, perquè no pot funcionar si massa gent es torna depressiva o rebel. Però el sistema té bones raons, sòlides i

¹⁸ «Avui en dia, en les regions tecnològicament avançades, la gent porta vides molt similars malgrat les diferències geogràfiques, religioses o polítiques. Les vides diàries d'un oficinista cristià d'un banc a Chicago, un oficinista budista en un banc de Tòquio, i un comunista a Moscou són molt més semblants que la vida de qualsevol d'ells amb la d'un home que visqués fa mil anys. Les semblances són el resultat d'una tecnologia comuna...») L. Sprague de Camp, *The Ancien Engineers*, edicions Ballantine, pàgina 17. Les vides dels tres oficinistes de banc no són IDÈNTIQUES. La ideologia té ALGUN efecte. Però totes les societats tecnològiques, per tal de sobreviure, han d'evolucionar APROXIMADAMENT al llarg de la mateixa trajectòria.

pràctiques, per a exercir pressió constant sobre la gent i així modelar el seu comportament d'acord amb les necessitats del sistema. Massa escombraries acumulades? El govern, els mitjans, el sistema educacional, els ambientalistes, tothom ens inunda amb muntanyes de propaganda sobre reciclatge. Necessites més personal tècnic? Un cor de veus exhorta als xavals a que estudiïn ciències. Ningú es para a preguntar-se si és inhumà forçar als adolescents a consumir el gruix del seu temps estudiant matèries que la majoria odien. Quan despedeixen a treballadors especialitzats que són substituïts per avanços tecnològics, ningú es qüestiona si això els hi resulta humiliant. Es dóna per descomptat que tothom ha de reverenciar la necessitat tècnica i per bones raons: si les necessitats humanes fossin anteposades a la necessitat tècnica hi hauria problemes econòmics, atur, escassetat o quelcom pitjor. El concepte de «salut mental» en la nostra societat està definit per la mesura en què el comportament d'una persona concordi amb les necessitats del sistema i que ho faci sense mostrar signes de tensió.

120. Els esforços per fer lloc a un sentiment de propòsit i autonomia a dins del sistema no són més que una broma. Per exemple: imaginem una empresa on cada empleat treballa en totes les tasques de la cadena de producció, en comptes d'especialitzar-se en una sola, i això se suposa que li dóna cert sentiment de propòsit i realització. Algunes empreses han intentat donar als seus empleats més autonomia en el seu treball, però per qüestions pràctiques això normalment tan sols pot dur-se a terme en una extensió molt limitada i, en qualsevol cas, als empleats mai se'ls dóna autonomia respecte als objectius, els seus esforços «autònoms» no poden ser mai dirigits vers objectius elegits personalment per ells, sinó vers únicament els objectius del patró, com ara la supervivència i el creixement de l'empresa. Qualsevol empresa faria fallida ràpidament si permetés als seus empleats actuar d'una altra manera. De la mateixa manera, en qualsevol empresa dins d'un sistema socialista, els treballadors han de dirigir els seus esforços vers els objectius de l'empresa, altrament l'empresa no serviria el seu propòsit com a part del sistema. Un cop més, per raons purament tècniques no és possible per a moltes persones o petits grups tenir gaire autonomia en la societat industrial. Inclòs el propietari d'un petit negoci té una autonomia limitada. A part de les necessàries regulacions governamentals, ha d'ajustar-se al sistema

econòmic i sotmetre's als seus requeriments. Per exemple, quan algú desenvolupa una nova tecnologia, el propietari del petit negoci sovint ha d'utilitzar-la tant si vol com si no, per tal de mantenir-se competitiu.

LES PARTS «DOLENTES» DE LA TECNOLOGIA NO PODEN SEPARAR-SE DE LES PARTS «BONES»

121. Una altra raó per la qual la societat industrial no pot reformar-se en favor de la llibertat és que la tecnologia moderna és un sistema unificat en el qual totes les parts depenen les unes de les altres. No pots desfer-te de les parts «dolentes» de la tecnologia i conservar únicament les parts «bones». Considerem com a exemple la medicina moderna. El progrés en la ciència mèdica depèn del progrés en química, física, biologia, informàtica i altres camps. Els tractaments mèdics avançats requereixen equipament car i d'alta tecnologia que només una societat avançada tecnològicament i econòmicament rica ho poden fer disponible. És evident que no es pot progressar gaire en medicina, sense el sistema tecnològic sencer i tot el que comporta.

122. Fins i tot en el cas que el progrés mèdic es pogués mantenir sense la resta del sistema tecnològic, seguiria tenint punts negatius. Suposem per exemple que es descobrís una cura per a la diabetis. La gent amb una tendència genètica a la diabetis seria capaç de sobreviure i reproduir-se tan bé com qualsevol altre. La selecció natural contra els gens de la diabetis pararia i es dispersarien per la població. (Això pot estar succeint ja en certa mesura, des que la diabetis, si bé no és curable, pot ser controlada mitjançant l'ús d'insulina). L'única solució seria alguna classe de programa d'eugenèsia o d'enginyeria genètica, pel que l'home en el futur ja no seria una creació de la naturalesa, o de la casualitat, o de déu (depenent de les teves creences religioses o filosòfiques), sinó un producte manufacturat.

123. Si creus que el govern interfereix massa en la teva vida, ARA, espera't a que comenci a regular la constitució genètica dels teus fills. Tal regulació serà inevitable després de l'introducció d'enginyeria genètica d'éssers humans, perquè les conseqüències d'una enginyeria genètica no regulada serien desastroses¹⁹.

124. La resposta habitual a tals assumptes és parlar d'una «ètica mèdica». Però un codi ètic no serviria per a protegir la llibertat en l'aspecte del progrés mèdic; només empitjoraria el problema. Un codi ètic aplicable a l'enginyeria genètica tindria com a resultat un intent de regulació de la constitució genètica dels éssers humans. Algú (probablement la classe alta i mitja, majoritàriament), decidiria que tals aplicacions serien «ètiques» i unes altres no pel que conseqüentment, estarien imposant els seus propis valors a la constitució genètica de la població. Fins i tot si un codi ètic fos elegit en bases completament democràtiques, la majoria estaria imposant els seus propis valors a una minoria que pogués tenir una idea diferent del que constitueix un ús ètic de l'enginyeria genètica. L'únic codi ètic que veritablement protegiria la llibertat seria un que prohibís QUALSEVOL enginyeria genètica en éssers humans, i pots estar segur que tal codi mai serà aplicat en una societat tecnològica. Cap codi que redueixi l'enginyeria genètica a un paper trivial, podria mantenir-se en peu per gaire temps, perquè la temptació que ofereix l'immens poder de la biotecnologia seria irresistible, tenint en compte que a la majoria de la gent els hi semblaran òbvies i inequívocament bones moltes de les seves aplicacions (eliminar malalties mentals i físiques, donar a la gent les habilitats que necessiten per a prosperar en el món actual). Inevitablement, l'enginyeria genètica serà usada extensivament però només de manera conseqüent amb les necessitats del sistema tecnològic-industrial²⁰.

¹⁹ Sols cal pensar que un enginyer genètic irresponsable podria crear molts terroristes.

²⁰ Com a exemple, a més de les conseqüències indesitjables del progrés mèdic, suposem que es descobreix la cura per al càncer: fins i tot en el cas que el tractament sigui massa car com per ser assequible per a la majoria excepte una elit, progressivament reduiria la iniciativa d'aturar l'emissió d'agents cancerígens en el nostre medi.

LA TECNOLOGIA ÉS UNA FORÇA SOCIAL MÉS PODEROSA QUE L'ASPIRACIÓ DE LLIBERTAT

125. No és possible aconseguir un compromís DURADOR entre tecnologia i llibertat, ja que la tecnologia és de bon tros la força social més poderosa i envaeix contínuament la llibertat a través de REPETITS compromisos. Imagina el cas de dos veïns, cadascun dels quals posseeix la mateixa quantitat de terra en un principi, però un d'ells és més poderós que l'altre. El poderós reclama un tros de terra de l'altre. El feble s'hi nega. El poderós diu, «Molt bé, arribem a un acord. Dóna'm la meitat del que t'he demanat». Al feble no li queda gaire més opció que cedir. Un temps després, el veí poderós reclama un altre tros de terra, altra vegada hi ha un acord, i així successivament. Forçant a l'home feble a una llarga sèrie de compromisos, el veí poderós aconsegueix finalment tota la seva terra. Així és com funciona el conflicte entre tecnologia i llibertat..

126. Deixeu-nos explicar perquè la tecnologia és una força social més poderosa que l'aspiració de llibertat.

127. Acostuma a passar que un avanç tecnològic que semblava no amenaçar la llibertat, més endavant resulta amenaçar-la molt seriosament. Un vianant podia anar on volgués, anar al seu propi pas sense observar cap regulació de tràfic, i era independent de sistemes de suport tecnològic. Quan es van introduir els vehicles a motor, van aparèixer com a un increment en la llibertat de la gent. No li van prendre llibertat al vianant, ningú havia de tenir un automòbil si no el volia, i qualsevol que escollís comprar-ne un, no podia moure's gaire més ràpid que el vianant. Però l'introducció de transport motoritzat aviat va canviar la societat, restringint greument la llibertat de locomoció de l'home. Quan els automòbils van començar a ser nombrosos, va ser necessari regular el seu ús extensiu. Hom no pot anar amb cotxe per on li dongui la gana, especialment en àrees densament poblades; els nostres moviments són governats pel fluir del tràfic i les seves lleis. Hom està restringit per diferents obligacions: carnet de conduir, renovació de carnet, contracte d'assegurances, exàmens de manteniment del cotxe, pagaments mensuals del crèdit per comprar el cotxe... A sobre, utilitzar transport motoritzat ja no és opcional. Des de l'introducció de transport motoritzat les nostres

ciutats s'han re-urbanitzat de tal manera que la majoria de la gent ja no pot anar caminant diàriament al lloc de treball, àrees de compra o centres d'oci. Així doncs, HA DE dependre de l'automòbil per tal de transportar-se. Altrament, ha d'utilitzar el transport públic; en tal cas té molt menys control sobre el seu propi moviment que no pas conduint un cotxe. Fins i tot la llibertat del vianant està àmpliament restringida. En la ciutat s'ha de parar contínuament i esperar en els semàfors, que estan dissenyats principalment per a servir al tràfic rodat. En el camp, el tràfic motoritzat fa perillós i desagradable caminar per la carretera. (Cal subratllar l'important punt que acabem d'il·lustrar amb el cas del transport motoritzat: quan un nou article tecnològic s'introdueix com a opció que una persona pot acceptar o rebutjar lliurement, no té perquè ROMANDRE necessàriament opcional. En molts casos, la nova tecnologia canvia la societat de tal manera que a la llarga la gent es veu FORÇADA a utilitzar-la).

128. Mentre que cada nou avanç tècnic sembla desitjable CONSIDERAT PER SI SOL, el progrés tecnològic COM A TOTALITAT estreny la nostra esfera de llibertat contínuament. Electricitat, fontaneria, comunicacions ràpides a llarga distància... com es podria argumentar contra qualsevol d'aquestes coses, o contra qualsevol altre dels innombrables avanços tècnics que ha fet la societat moderna? Hauria estat absurd resistir-se a la introducció del telèfon, per exemple. Ofereix molts avantatges i cap desavantatge. Tot i així, tal com expliquem en els paràgrafs 59-76, tots aquests avanços tècnics com a conjunt, han creat un món en el qual la sort de l'home mitjà ja no està en les seves pròpies mans o en les dels seus amics i veïns, sinó en la dels polítics, executius de corporacions i remots i anònims tècnics i buròcrates a qui com a individu no té poder per a influir²¹. El mateix procés continuarà en el futur. L'enginyeria genètica,

²¹ Ja que molta gent pot trobar paradoxal la noció de que moltes coses bones poden sumar-se per fer-ne una de dolenta, ho il·lustrarem amb una analogia. Suposem que el Sr. A està jugant a escacs amb el Sr. B. El Sr. C, un gran mestre, està mirant per sobre l'espatlla del Sr. A. Aquest, lògicament, vol guanyar la partida, així que si el Sr. C indica un bon moviment al Sr. A, li està fent un bon favor. Però ara suposem que el Sr. C indica al Sr. A TOTS els seus moviments. En cada instant particular fa un favor al Sr. A indicant-li el seu millor moviment, però indicant-li TOTS els moviments, espatlla el joc, ja que no té sentit que el Sr. A jugui si algú altre fa tots els seus moviments. La situació de l'home modern és anàloga a la del Sr. A. El

per exemple. Poca gent es resistirà a l'introducció d'una tècnica genètica que elimini les malalties hereditàries. Aparentment no té res de dolent i prevé molt de sofriment. Tot i així, un gran nombre de millores genètiques com a conjunt, farà dels éssers humans un producte d'enginyeria més que no pas una lliure creació de l'atzar (o de déu, o del que sigui, dependent de les teves creences religioses).

129. Una altra raó per la qual la tecnologia és una poderosa força social és que, en el context d'una societat donada, el progrés tecnològic camina en una sola direcció; mai pot fer marxa enrere. Tan bon punt s'ha introduït una innovació tècnica, la gent normalment es torna dependent de la mateixa, tret que sigui reemplaçada per alguna innovació encara més avançada. La gent no només es torna dependent com a individualitat d'un nou producte tecnològic, sinó, i fins i tot en major grau, el sistema com a conjunt es torna dependent d'ell. (Imagina què li passaria al sistema actual si, per exemple, els ordinadors fossin eliminats). Així doncs, el sistema es pot moure en una sola direcció, darrere d'una major tecnològització. La tecnologia força a la llibertat a donar un pas enrere contínuament, però la tecnologia mai pot donar un pas enrere—excepte amb l'enderrocament del sistema tecnològic sencer.

130. La tecnologia avança molt ràpidament i amenaça la llibertat en molts punts al mateix temps (amuntegament de població, normes i regulacions, increment de dependència de les persones en grans organitzacions, propaganda i altres tècniques psicològiques, enginyeria genètica, invasió de la intimitat a través de dispositius de vigilància i ordinadors, etc.). Per fer recular QUALEVOL de les amenaces a la llibertat faria falta una lluita social molt diferent. Aquells que volen protegir la llibertat es veuen aclaparats pel gran nombre de noves agressions i la rapidesa amb la qual es desenvolupen, i per tant, es senten impotents i no resisteixen gaire temps. Lluitar contra cadascuna de les amenaces per separat seria inútil. Únicament lluitant contra el sistema tecnològic com a conjunt es pot tenir l'esperança de reeixir; però això és revolució, no reformisme.

sistema fa la vida d'una persona molt més fàcil d'innombrables formes, però fent-ho priva a aquesta del control sobre la seva pròpia sort.

131. Els tècnics (usem aquest terme per a descriure a tots aquells que realitzen una tasca especialitzada que requereix entrenament) tendeixen a estar tan compromesos amb el seu treball (la seva activitat substitutòria) que quan sorgeix un conflicte entre aquest i la llibertat, gairebé sempre decideixen en favor del seu treball tècnic. Això és obvi en el cas dels científics, però també apareix en altres àmbits: educadors, grups humanitaris, organitzacions ecologistes,... no vacil·len a utilitzar propaganda o altres tècniques psicològiques per a ajudar-se a aconseguir les seves lloables finalitats. Les corporacions i les institucions governamentals, quan els hi convé, no dubten a cercar informació sobre persones sense respectar la seva intimitat. Els cossos policials es troben constantment limitats pels drets constitucionals dels sospitosos o persones completament innocents, i fan tot el legalment possible (a vegades il·legalment) per a restringir o burlar aquests drets. Molts d'aquests educadors, funcionaris governamentals i agents de la llei creuen en la llibertat, en la intimitat i en els drets constitucionals, però quan aquests entren en conflicte amb el seu treball, normalment creuen que el seu treball és més important.

132. És ben sabut que generalment la gent treballa millor i més persistentment quan lluita per obtenir un premi que no pas quan intenta evitar un càstig o un resultat negatiu. Els científics i altres tècnics estan motivats principalment pels premis que aconsegueixen a través del seu treball. Però aquells que s'oposen a la invasió tècnica de la llibertat estan treballant per a evitar un resultat negatiu, conseqüentment, són ben pocs els que treballen de forma persistent i eficaç en aquesta feixuga tasca. Si algun cop els reformistes aconsegueixen una victòria notable que sembli aixecar una barrera sòlida contra futures erosions de la llibertat a través del progrés tècnic, molts tendiran a relaxar-se i a desviar la seva atenció cap a activitats més agradables. Però els científics seguiran atrafegats en els seus laboratoris i la tecnologia, a mesura que progressa, trobarà camins, malgrat qualsevol obstacle, per a exercir més i més control sobre les persones i fer-les més dependents del sistema.

133. Cap acord social, siguin lleis, institucions, costums o codis ètics, pot proporcionar una protecció permanent contra la tecnologia. La història ens ensenya que tots els acords socials són transitoris; tots canvien o fracassen a la llarga. Però els avanços tecnològics són permanents dins del context d'una determinada civilització. Suposem, per posar un exemple, que fos possible arribar a un acord social que impedisís l'aplicació d'enginyeria genètica als éssers humans o de forma que no amenacés a la llibertat i la dignitat. Tot i així, la tecnologia seguiria esperant. Tard o d'hora l'acord social fracassaria. Probablement d'hora, tenint en compte la rapidesa en què canvia la nostra societat. Llavors l'enginyeria genètica començaria a envair la nostra esfera de llibertat, i aquesta invasió seria irreversible (excepte amb l'enderrocament de la civilització tecnològica sencera). Qualsevol il·lusió d'aconseguir quelcom permanent a través d'acords socials hauria de dissipar-se observant el que està passant amb la legislació ambiental. Fa pocs anys semblava que hi havia fermes barreres legals per prevenir com a mínim ALGUNES de les pitjors formes de degradació ambiental. Un petit canvi en el vent polític i aquestes barreres comencen a esfondrar-se.

134. Per totes les raons anteriors, la tecnologia és una força social més poderosa que l'aspiració de llibertat, però aquesta afirmació requereix una important qualificació. Sembla ser que durant les pròximes dècades el sistema tecnològic-industrial experimentarà una important quota de tensió en problemes econòmics i ambientals i, especialment, en problemes de comportament humà (alienació, rebel·lió, hostilitat, diverses dificultats socials i psicològiques). Esperem que la tensió que molt probablement travessarà el sistema li ocasionarà el col·lapse, o almenys l'afeblirà prou com perquè succeeixi una revolució i triomfi. Llavors, en aquest particular moment, l'aspiració de llibertat s'haurà mostrat més poderosa que la tecnologia.

135. En el paràgraf 125 fem servir una analogia d'un veí feble empobrit per un veí més fort que li pren tota la seva terra forçant-lo a una sèrie de compromisos. Però suposem ara que el veí fort cau malalt, i per tant, és incapaç de defensar-se. El veí feble pot forçar al fort a retornar-li la seva terra o bé el pot matar. Si deixa sobreviure a l'home fort i tan sols el força a retornar-li la seva terra, és un idiota, ja que quan l'home fort es recuperi tornarà a quedar-

se amb tota la terra per a ell. L'única alternativa assenyada per a l'home feble és matar al fort mentre té la oportunitat. De la mateixa manera, mentre el sistema industrial està malalt, hem de destruir-lo. Si transigim i deixem que es recuperi de la seva malaltia, a la llarga destruirà tota la nostra llibertat.

ELS MÉS SIMPLES PROBLEMES SOCIALS HAN DEMOSTRAT SER INTRACTABLES

136. Si algú segueix creient que seria possible reformar el sistema per tal de protegir la llibertat vers la tecnologia, deixa-li considerar com de barroerament i, en gran part desafortunadament, la nostra societat ha estat tractant altres problemes socials que són molt més simples i globals. Entre altres coses, el sistema ha fallat a aturar la degradació ambiental, la corrupció política, el tràfic de drogues o l'abús domèstic.

137. Prenguem els nostres problemes ambientals, per exemple. Aquí el conflicte de valors és evident: els interessos econòmics d'ara, en contraposició a la conservació d'alguns dels nostres recursos naturals per als nostres néts²². Però en aquesta matèria sols obtenim ximpleries i ofuscació per part de la gent que té poder, i res semblant a una línia d'acció clara i conseqüent, i continuem acumulant els problemes ambientals amb els quals hauran de viure els nostres néts. Els intents de resoldre el problema ambiental consisteixen en lluites i compromisos entre diferents faccions, algunes de les quals ascendeixen en un moment, i d'altres en un altre moment. La línia de lluita canvia juntament amb la corrent d'opinió pública que canvia constantment. Aquest no és un procés racional, ni tampoc és apte per a conduir a una solució convenient i pròspera al problema. Els principals problemes socials, si mai arriben a ser «resolts», rarament o mai ho són a través d'un pla racional i comprensible. Simplement es resolen per si mateixos a través d'un procés en el qual diversos grups

²² Aquí estem considerant únicament un conflicte de valors dintre del corrent d'opinió principal. Per tal de simplificar, no entrarem a considerar valors «marginals» com ara la idea de que la naturalesa salvatge és més important que la prosperitat econòmica humana.

competidors seguint els seus propis interessos²³ (normalment de curt període) arriben (principalment a causa de la sort) a algun *modus vivendi* més o menys estable. De fet, segons els principis que formulem en els paràgrafs 100-106 fan que dubtem molt de que els plans socials racionals de llarg període puguin arribar a ser pròspers **ALGUNA VEGADA**.

138. Així doncs, queda clar que la raça humana té en el millor dels casos una capacitat molt limitada per a resoldre problemes socials relativament globals. Si això és així, com podrà resoldre el problema molt més difícil i subtil de reconciliar llibertat i tecnologia? La tecnologia presenta avanços materials ben delimitats, mentre que la llibertat és una abstracció que significa coses diferents per a gent diferent, i la seva pèrdua és fàcilment ocultada per la propaganda.

139. Cal tenir en compte aquesta important diferència: és possible que els nostres problemes ambientals (per exemple) puguin arribar a estabilitzar-se algun dia a través d'un pla comprensiu i racional, però si això passa serà perquè a la llarga, al sistema li interessa resoldre aquests problemes. Però NO li interessa preservar la llibertat o l'autonomia de petits grups. Tot al contrari, li interessa tenir sota control el comportament humà en l'extensió més àmplia possible. Així doncs, mentre que consideracions pràctiques poden forçar el sistema a adoptar prudència i racionalitat respecte als problemes mediambientals, aquestes mateixes consideracions poden forçar el sistema a regular la conducta humana més exhaustivament (preferiblement a través de mitjans indirectes que encobriran l'invasió de la llibertat). Aquesta no és tan sols la nostra opinió. Eminent científic social (per exemple James Q. Wilson) han emfatitzat la importància de «socialitzar» a la gent amb més efectivitat.²⁴

²³ Els propis interessos no són necessàriament interessos MATERIALS. Poden consistir a realitzar alguna necessitat psicològica, per exemple, promoure l'ideologia o religió pròpia.

²⁴ Al sistema li interessa permetre un cert grau prescrit de llibertat en alguns àmbits. Per exemple, la llibertat econòmica (amb les degudes limitacions i restriccions) ha demostrat ser efectiva promovent el creixement econòmic. Però tan sols la llibertat limitada, circumscrita i planificada interessa al sistema. L'individu s'ha de mantenir sempre encadenat, encara que la cadena sigui llarga (veure paràgrafs 94, 97).

LA REVOLUCIÓ ÉS MÉS FÀCIL QUE LA REFORMA

140. Esperem haver convençut al lector de que el sistema no pot ser reformat per tal de reconciliar llibertat i tecnologia. L'única solució possible és desfer-nos del sistema tecnològic-industrial sencer. Això implica la revolució, no necessàriament un alçament armat, però certament un canvi radical i fonamental en la naturalesa de la societat.

141. La gent tendeix a assumir que com que una revolució implica canvis molt més grans que no pas una reforma, és més difícil dur-la a terme. En realitat, sota determinades circumstàncies, la revolució és més senzilla que la reforma. La raó és que un moviment revolucionari pot inspirar una intensitat de compromís que un moviment reformista no pot. Un moviment reformista tan sols ofereix arreglar un problema social en particular. Un moviment revolucionari ofereix resoldre tots els problemes de cop i crear un nou món sencer. Proporciona la classe d'ideal pel qual la gent estaria disposada a córrer grans riscos i a fer grans sacrificis. Per aquesta raó seria més fàcil d'enderrocar el sistema tecnològic sencer que no pas posar restriccions efectives i permanents en el desenvolupament de l'aplicació de qualsevol àmbit de la tecnologia, com ara l'enginyeria genètica; sota condicions adequades un gran nombre de gent es pot dedicar apassionadament a una revolució contra el sistema tecnològic-industrial. Tal com assenyaem en el paràgraf 132, els reformistes pretenent limitar certs aspectes de la tecnologia estarien treballant per a evitar un resultat negatiu. Però els revolucionaris treballen per a guanyar una poderosa recompensa—i, per això, treballen més durament i més persistentment que no pas els reformistes.

142. La reforma queda sempre continguda per la por a conseqüències doloroses si els canvis van massa lluny. Però tan bon punt la febre revolucionària ha pres embranzida en una societat, la gent està disposada a passar per incomptables penúries a costa de la revolució. Això es va veure clarament en les Revolucions Francesa i Russa. Pot ser que en tals casos només una minoria de la població estigués realment compromesa, però aquesta minoria és suficientment gran i activa com per a convertir-se en la força dominant de la societat. Tindrem més a dir sobre la revolució en els paràgrafs 180-205.

CONTROL DEL COMPORTAMENT HUMÀ

143. Des de l'inici de la civilització, les societats organitzades han hagut de pressionar als éssers humans per a que l'organisme social funcioni. Els tipus de pressió varien molt d'una societat a una altra. Algunes de les pressions són físiques (dieta pobra, treball excessiu, pol·lució ambiental), algunes són psicològiques (soroll, amuntegament de població, forçar el comportament humà al motlle que la societat requereix). En el passat, la naturalesa humana era pràcticament constant, o variava lleugerament dins de certs límits. Conseqüentment, les societats han estat capaces de pressionar a la gent només fins a cert punt. Quan es sobrepassa el límit de la resistència humana, les coses comencen a anar malament: rebel·lió, crim, corrupció, evasió del treball, depressió o altres problemes mentals, taxa de mortalitat elevada o descens de la natalitat o alguna altra cosa que fa que la societat es col·lapsa o bé es torna massa ineficient i és (ràpidament o gradualment, a través de conquestes, desgast o evolució) reemplaçada per alguna altra forma de societat més eficient²⁵.

144. Així doncs, la naturalesa humana ha posat certs límits en el passat al desenvolupament de les societats. La gent podia ser pressionada fins a cert punt i no més enllà. Però avui en dia això podria estar canviant, ja que la tecnologia moderna està desenvolupant formes de modificar als éssers humans.

145. Imagina una societat que sotmet a la gent a condicions que la fa terriblement infeliç, i que després els dona drogues per suprimir la seva infelicitat. Ciència ficció? Ja està passant en certa mesura en la nostra societat. És ben sabut que la taxa de depressions clíniques ha augmentat enormement en les últimes dècades. Creiem que això és a causa del col·lapse del procés de poder, tal i com expliquem en els paràgrafs 59-76. Però fins i tot si estem equivocats, l'augment

²⁵ No estem dient que l'eficiència o el potencial per sobreviure d'una societat, sempre ha sigut inversament proporcional a la quantitat de pressió o penúries a les quals la societat sotmet a la gent. Aquest no és el cas. Hi ha bones raons per creure que moltes societats primitives sotmetien a la gent a menys pressió que no pas la societat Europea, però la societat Europea va demostrar ser molt més eficient que qualsevol societat primitiva i sempre va guanyar els conflictes amb aquestes societats degut als avantatges que els hi oferia la tecnologia.

de la taxa de depressions és indubtablement el resultat d'ALGUNES condicions existents en la societat actual. En comptes d'extirpar les condicions que fan que la gent estigui deprimida, la societat moderna els dóna drogues antidepressives. En realitat, els antidepressius són una forma de modificar l'estat intern d'un individu de tal manera que li permeti tolerar les condicions socials que altrament consideraria intolerables. (Sí, som conscients de que la depressió té un origen purament genètic ben sovint. Aquí ens estem referint a aquells casos en els quals l'ambient hi juga un paper predominant).

146. Les drogues que afecten a la ment són només un exemple dels mètodes de control del comportament humà que la societat moderna està desenvolupant. Vegem alguns altres.

147. Per començar, hi ha les tècniques de vigilància. Les càmeres de vídeo ocultes s'utilitzen actualment en la majoria de supermercats i en molts altres llocs, els ordinadors s'utilitzen per a recollir i processar enormes quantitats d'informació sobre els individus. La informació així obtinguda augmenta enormement l'efectivitat de la coacció física, és a dir, l'efectivitat dels cossos policials²⁶. També hi ha els mètodes de propaganda, pels quals els *mass media* proporcionen mitjans efectius. S'han desenvolupat tècniques eficients per a guanyar eleccions, vendre productes, influir en l'opinió pública. L'indústria de l'entreteniment funciona com a una important eina psicològica del sistema, fins i tot quan ofereix grans dosis de sexe i violència, possiblement. L'entreteniment proporciona a l'home actual un mitjà per desfogar-se. Mentre és absorbit per la televisió, els vídeos, etc.

²⁶ Si creus que una aplicació de la llei més efectiva és inequívocament bona perquè suprimeix el crim, llavors recorda que el crim tal i com el defineix el sistema no és necessàriament el que Tu anomenes crim. Avui en dia fumar marihuana és un «crim», i, en alguns llocs d'EUA, també ho és la possessió d'una pistola sense registrar. En un futur, la possessió de QUALSEVOL arma de foc, registrada o no, podria ser contemplat com a delictes, i el mateix podria passar amb mètodes no aprovats de criar als infants, tals com les bufetades. En alguns països, expressions de dissidència política són un crim, i no tenim la certesa de que això no pugui passar en els EUA, ja que cap constitució o sistema polític dura per sempre.

Si una societat necessita cossos policials molt estesos i poderosos, és que alguna cosa va malament en aquest societat; ha d'haver-hi gent subjecta a severes pressions si n'hi ha tanta que es nega a seguir les regles, o seguir-les únicament perquè hi està forçada. En el passat, moltes societats s'han mantingut amb poques o cap llei d'aplicació formal.

es pot oblidar de la tensió, l'ansietat, la frustració, la insatisfacció. Molta gent primitiva, quan no té cap feina a fer, està prou satisfeta com per a asseure's durant hores sense fer res, perquè estan en pau amb ells mateixos i amb el món. Però la majoria de la gent moderna ha d'estar constantment ocupada o entretinguda, altrament «s'avorreixen», és a dir, es posen nerviosos, incòmodes, irritables.

148. Altres tècniques incideixen més profundament que les precedents. L'educació ja no és un simple assumpte de picar el cullet d'un xaval quan no se sap la lliçó i amanyagar-li el cap quan la sap. S'està convertint en una tècnica científica per a controlar el desenvolupament del nen. Els Centres d'aprenentatge Sylvan, per exemple, han tingut molt d'èxit motivant als nens a estudiar i també han fet servir tècniques psicològiques amb més o menys èxit en molts col·legis convencionals. Les tècniques de «paternitat» que s'ensenyen als pares, estan dissenyades per a fer que els nens acceptin els valors fonamentals del sistema i es comportin tal i com desitja el sistema. Els programes de «salut mental», les tècniques «d'intervenció», la psicoteràpia i més coses per l'estil, estan ostensiblement dissenyades per a beneficiar als individus, però a la pràctica, normalment serveixen com a mètodes per a induir a pensar i comportar-se tal i com requereix el sistema. (No hi ha cap contradicció aquí; un individu a qui els seus actes o el seu comportament li comporten un conflicte amb el sistema, es troba en contra d'una força massa poderosa com per a conquerir-la o escapar-se'n, per tant, és probable que sofreixi tensió, frustració, derrota. El seu camí serà molt més planer si pensa i es comporta tal i com desitja el sistema. En aquest sentit, s'està actuant en benefici de l'individu quan se li renta el cervell perquè adopti el camí de la conformitat). Es desaprova l'abús dels infants en les seves formes més indecents i òbvies, si no en totes, en la majoria de cultures. Tormentar a un infant per raons trivials o sense cap raó, és quelcom que horroritza a gairebé tothom. Però molts psicòlegs interpreten el concepte d'abús molt més àmpliament. Són els flagells, quan s'utilitzen com a part d'un sistema de disciplina racional i conseqüent, una forma d'abús? En última instància, la resposta serà decidida per si els flagells tendeixen o no a produir comportaments que facin a una persona encaixar bé amb el sistema existent de societat. A la pràctica, la paraula «abús» tendeix a ser interpretada per a incloure qualsevol mètode per criar infants que

produeixi comportaments inconvenients per al sistema. Així doncs, quan van més enllà de la prevenció de la crueltat òbvia i sense sentit, els programes per a prevenir «l'abús dels infants» són dirigits cap al control del comportament humà per part del sistema.

149. Presumiblement, l'investigació continuarà incrementant l'efectivitat de les tècniques psicològiques de control del comportament humà. Però creiem que probablement, les tècniques psicològiques no seran suficient per a adaptar als éssers humans a la classe de societat que la tecnologia està creant. Probablement hauran d'utilitzar mètodes biològics. Ja hem esmentat l'ús de drogues en relació amb això. La neurologia pot proporcionar altres camins de modificació de la ment humana. L'enginyeria genètica en éssers humans ja està començant a tenir lloc en forma de «teràpia de gens», i no veiem cap raó per concloure que tals mètodes no seran utilitzats a la llarga per tal de modificar aquells aspectes del cos que afecten al funcionament mental.

150. Tal i com esmentem en el paràgraf 134, la societat industrial sembla estar entrant en un període de greus tensions, per una banda, a causa dels problemes del comportament humà i per l'altra, a causa dels problemes econòmics i ambientals. I una proporció considerable d'aquests dos últims són conseqüència del comportament dels éssers humans. L'alienació, la baixa autoestima, la depressió, l'hostilitat, la rebel·lió; nens que no estudien, les bandes juvenils, l'ús de drogues il·legals, el robatori, l'abús d'infants, altres crims, el sexe insegur, els embarassos d'adolescents, el creixement de la població, la corrupció política, l'odi racial, la rivalitat ètnica, l'amarg conflicte ideològic (per exemple pro-abortament versus pro-vida), l'extremisme polític, el terrorisme, el sabotatge, els grups antigovernamentals, els grups d'odi. Tot això amenaça la supervivència del sistema. Per tant, el sistema es veurà FORÇAT a fer servir tots els mitjans pràctics de control del comportament humà.

151. És evident que el col·lapse social que veiem avui en dia no és resultat del simple atzar. Només pot ser el resultat de les condicions de vida que el sistema imposa a la gent. (Hem argumentat que la condició més important és el col·lapse del procés de poder). Si el sistema té èxit imposant suficient control sobre el comportament humà per tal d'assegurar la seva pròpia supervivència, s'haurà

sobrepasat un moment crític en la història de la humanitat. Mentre que antigament els límits de la resistència humana havien imposat límits al desenvolupament de les societats (tal i com hem explicat en els paràgrafs 143,144) la societat tecnològica-industrial serà capaç de traspasar aquests límits modificant als éssers humans, ja sigui per mètodes psicològics, biològics o tots dos junts. En el futur, els sistemes socials no estaran adaptats per a ajustar-se a les necessitats dels éssers humans. En canvi, els éssers humans estaran adaptats per a ajustar-se a les necessitats del sistema²⁷.

152. En general, el control tecnològic sobre els éssers humans probablement no serà introduït amb una intenció totalitària ni tan sols a través d'un desig conscient de restringir la llibertat humana²⁸. Cada nou esglaió en l'afirmació del control sobre la ment humana serà pres com una resposta racional a un problema al qual s'enfronti la societat, com ara guarir l'alcoholisme, reduir la criminalitat o induir a la gent jove a que estudiï ciència i enginyeria. En molts casos, hi haurà una justificació humanitària. Per exemple, quan un psiquiatra prescriu un antidepressiu a un pacient deprimat, li està fent clarament un favor a aquesta persona. Seria inhumà negar la droga a algú que la necessita. Quan els pares manen als seus fills als Centres d'aprenentatge Sylvan perquè siguin manipulats i així s'entusiasmin amb els seus estudis, ho fan des de la preocupació del benestar dels seus fills. Potser alguns d'aquests pares desitjarien que no s'hagués de tenir un entrenament especialitzat per a aconseguir un treball i que el seu infant no hagués de sofrir un rentat de cervell per a convertir-se en un adepte dels ordinadors. Però, què poden fer? No poden canviar la societat, i el seu fill es podria quedar a l'atur si no té certes destreses, per tant, l'envien a Sylvan.

153. Així doncs, no s'introduirà el control sobre el comportament humà a través de les calculades decisions de les autoritats, sinó a través

²⁷ Per ser exactes, les societats passades han tingut mitjans d'influenciar el comportament humà, però aquests han estat primitius i de baixa efectivitat comparats amb els mitjans tecnològics que estan desenvolupant-se ara.

²⁸ Tot i així, alguns psicòlegs han expressat opinions públicament, indicant el seu menyspreu a la llibertat humana. I el matemàtic Claude Shannon va ser citat a Omni (agost de 1987) dient «visualitzo un temps en el qual serem per als robots el que els gossos són per als humans, i joestic donant suport a les màquines».

d'un procés d'evolució social (una RÀPIDA evolució). El procés serà impossible de resistir, perquè cada avanç, considerat per si mateix, semblarà beneficiós, o en tot cas, els perjudicis derivats de l'avanç semblaran ser menors dels que tindrien lloc si no es fes l'avanç. (Veure paràgraf 127). La propaganda, per exemple, s'utilitza per a molts bons propòsits, com ara dissuadir de l'abús als infants o l'odi racial. L'educació sexual és òbviament útil, malgrat tot, l'efecte d'aquesta (fins al punt que té èxit) és manllevar la formació d'actituds sexuals de la família i posar-la en mans de l'Estat, representat pel sistema d'educació pública.

154. Suposem que es descobreix un tret biològic que augmenta les possibilitats de que un infant arribi a ser un criminal, i suposem que alguna classe de teràpia genètica pugui arribar a extirpar aquest tret²⁹. Sens dubte, la majoria de pares que tinguessin fills amb aquest tret, els sotmetrien a la teràpia. Seria inhumà no fer-ho, ja que probablement, l'infant tindria una vida miserable si arribés a ser un criminal. Però moltes o la majoria de les societats primitives tenien una baixa criminalitat en comparació amb la nostra, encara que no tinguessin ni mètodes d'alta tecnologia per a criar als infants, ni cruels sistemes de càstig. Ja que no hi ha cap raó per a suposar que els homes moderns tenen més tendències depredadores que no pas els primitius, l'alt índex de criminalitat en la nostra societat ha de ser degut a les pressions que ha de suportar la gent sota les condicions modernes, a les quals molts no poden o no podran adaptar-se. Així doncs, un tractament dissenyat per a extirpar potencials tendències criminals és, almenys en part, una manera de redissenyar a la gent

²⁹ Això no és ciència ficció! Després d'escriure aquest paràgraf trobem un article a *Scientific American* segons el qual estan desenvolupant activament tècniques per identificar possibles futurs criminals i per tractar-los amb una combinació de mitjans biològics i psicològics. Alguns científics advoquen compulsivament per l'aplicació del tractament, que podria estar disponible en un futur pròxim. (Veure «Buscant l'Element Criminal» per W. Wayt Gibbs, *Scientific American*, març 1995). Pot ser que pensis que això està bé perquè el tractament serà aplicat a aquells que puguin convertir-se en criminals violents. Però és evident que no s'aturarien aquí. A continuació, un tractament seria aplicat a aquells que puguin convertir-se en conductors borratxos (també posen en perill la vida humana), de la mateixa forma a la gent que assota als seus fills, després als mediambientalistes que sabotegen l'equipament per a la tala d'arbres, fins arribar a qualsevol que el seu comportament sigui inconvenient per al sistema.

perquè s'ajusti als requeriments del sistema.

155. La nostra societat tendeix a considerar com a «malaltia» qualsevol forma de pensament o comportament que sigui inconvenient, i això és plausible perquè quan una persona no s'ajusta al sistema es causa patiment a aquesta persona així com problemes al sistema. D'aquesta manera la manipulació d'un individu per tal d'ajustar-lo al sistema es veu com una «cura» per a una «malaltia» i per tant com a bona.

156. En el paràgraf 127 vam assenyalar que si l'ús d'un nou producte tecnològic és INICIALMENT opcional, no té perquè MANTENIR-SE necessàriament com a opcional, ja que la nova tecnologia tendeix a canviar la societat de tal manera que es fa difícil o impossible per a un individu funcionar sense utilitzar aquesta tecnologia. Això també és aplicable a la tecnologia del comportament humà. En un món en el qual la majoria dels infants són empesos a través d'un programa per a entusiasmar-los a estudiar, els pares es veuran pràcticament forçats a col·locar al seu fill en el programa, perquè si no ho fan, llavors el nen creixerà per a ser, parlant comparativament, un ignorant, i per tant, un aturat laboral. O suposem que es descobreix un tractament biològic que, sense efectes secundaris, reduirà gradualment la tensió psicològica que massa gent sofreix en la nostra societat. Si una gran quantitat de persones decideix fer el tractament, llavors el nivell general de tensió es reduirà, pel que serà possible per al sistema incrementar les pressions que produeixen la tensió. Això conduirà a que més gent faci el tractament i així successivament, per la qual cosa en un futur la tensió podria convertir-se tan dura que poca gent podria sobreviure sense fer el tractament de reducció de la tensió. De fet, alguna cosa semblant sembla haver passat ja amb una de les eines psicològiques més importants de la nostra societat per a permetre a la gent el reduir (o almenys escapar temporalment) la tensió, anomenat «entreteniment de masses» (veure paràgraf 147). El nostre consum d'entreteniment de masses és «opcional»: cap llei ens obliga a que vegem la televisió, escoltem la ràdio, llegim revistes. No obstant, l'entreteniment de masses és un mitjà per desfogar-se i reduir l'estrès, al qual molts de nosaltres ens hem tornat dependents. Tothom es queixa sobre la pèssima qualitat de la televisió, però gairebé tothom la veu. Alguna gent ha deixat l'hàbit de veure la televisió, però seria una persona rara aquella que pogués viure avui

en dia sense utilitzar CAP forma d'entreteniment de masses (tot i que fins fa relativament poc en la història de la humanitat, la major part de la gent s'ho passava molt bé sense cap altre entreteniment que el que cada comunitat local creava per a si mateixa). Sense la indústria de l'entreteniment, el sistema probablement no hagués estat capaç de posar impunement sobre nosaltres tanta pressió i estrès com fa.

157. Assumint que sobrevisqui la societat industrial, és probable que la tecnologia adquireixi a la llarga alguna cosa pròxima al control complet sobre el comportament humà. S'ha establert més enllà de qualsevol dubte racional que el pensament i el comportament humà tenen unes importants bases biològiques. Tal i com han demostrat els experimentadors, alguns sentiments com ara el desig, el plaer, la còlera i la por poden ser connectats i desconnectats mitjançant l'estimulació elèctrica de les parts apropiades del cervell. Danyant altres parts es poden destruir records o recordar-los mitjançant l'estimulació elèctrica. Les drogues poden induir a al·lucinacions o canvis d'humor. Pot haver-hi o no un ànima humana immaterial, però, si existeix, és clarament menys poderosa que els mecanismes biològics del comportament humà. Ja que si no fos així, les investigacions no podrien manipular tan fàcilment els sentiments i el comportament humà amb drogues i corrents elèctrics.

158. Sembla ser que no seria pràctic que tota la gent tingués elèctrodes inserits al cap per tal de ser controlada per les autoritats. Però el fet que els pensaments i els sentiments humans estiguin tan oberts a intervencions biològiques ens mostren que aquesta qüestió és principalment un problema tècnic; un problema de neurones, hormones i molècules complexes; el tipus de problema que és accessible per l'atac científic. Donada l'extraordinària capacitat de la nostra societat a resoldre problemes tècnics, és molt probable que els grans avanços assoliran el control del comportament humà.

159. La resistència del públic previndrà la introducció del control tecnològic del comportament humà? Seria possible, si intentessin introduir tal control tot de cop. Però com que serà introduït a través d'una llarga seqüència de petits avanços, no serà possible una resistència racional i efectiva. (Veure paràgrafs 127, 132, 153).

160. A aquells que pensen que tot això sona a ciència ficció, els hi assenyalem que la ciència ficció d'ahir és la realitat d'avui. La

Revolució Industrial ha alterat radicalment el medi i la forma de vida de l'home i és de preveure que, com que la tecnologia s'aplica cada cop més al cos i a la ment humana, l'home serà alterat tan radicalment com ho ha estat el seu medi i la seva forma de vida.

LA RAÇA HUMANA EN UNA CRUÏLLA

161. Però ens hem avançat en la nostra història. Una cosa és desenvolupar en el laboratori una sèrie de tècniques psicològiques o biològiques per a manipular el comportament humà i una altra integrar aquestes tècniques dintre del funcionament d'un sistema social. El segon problema és el més difícil dels dos. Per exemple, mentre que les tècniques d'educació psicològiques funcionen, sens dubte, bastant bé en els «col·legis laboratoris» on són desenvolupades, no és necessàriament fàcil d'aplicar-les amb èxit a través del nostre sistema educatiu. Tots sabem com són molts dels nostres col·legis. Els professors estan massa ocupats requisant ganivets i pistoles als alumnes com per a sotmetre'ls a les últimes tècniques per a convertir-los en prolongacions dels ordinadors. Així doncs, malgrat tots els seus avanços tècnics referents al comportament humà, fins al dia d'avui, el sistema no ha estat gaire afortunat a l'hora de controlar als éssers humans. La gent que té un comportament força bo sota el control del sistema són del tipus que s'anomena «burgès». Però hi ha cada cop més persones qui d'una manera o una altra són rebels al sistema: bandes juvenils urbanes, ocultistes, satanistes, nazis, mediambientalistes radicals, milicians, etc.

162. Actualment, el sistema està ocupat en una desesperada lluita per a superar certs problemes que amenacen la seva supervivència, entre els quals els més importants són els del comportament humà. Si prospera a adquirir el control suficient sobre aquest prou de pressa, probablement sobreviurà. Altrament fracassarà. Creiem que el problema es resoldrà, molt probablement, en les pròximes dècades, posem d'aquí 40 a 100 anys.

163. Suposem que el sistema sobrevisqui a la crisi de les pròximes dècades. En aquell moment hauria de tenir resolt, o almenys sotmès a control, els principals problemes als quals s'enfronta, especialment aquell de la «socialització» dels éssers humans; això és, fer a la gent

prou dòcil com perquè el seu comportament no l'amenaci més. Tenint això en compte, no sembla que hagués d'haver-hi cap nou obstacle al desenvolupament de la tecnologia, i presumiblement avançaria cap a la seva conclusió lògica, que és el control total sobre tot en la Terra, incloent als éssers humans i la resta d'organismes importants. El sistema es pot convertir en una organització unitària i monolítica, o pot estar més o menys fragmentat i constituir un nombre d'organitzacions que coexisteixin en una relació que inclogui elements tant de cooperació com de competició, exactament com passa actualment amb el govern, les corporacions i altres grans organitzacions que tant cooperen com competeixen les unes amb les altres. Gairebé tota la llibertat humana haurà desaparegut, perquè els individus i els petits grups seran impotents respecte les grans organitzacions armades amb supertecnologia i un arsenal d'eines psicològiques i biològiques avançades per a manipular als éssers humans, a més d'instruments de vigilància i coacció física. Només un petit nombre de gent tindrà algun poder real i probablement fins i tot aquests tindran una llibertat molt limitada, perquè el seu comportament també serà regulat; exactament com passa avui en dia amb els nostres polítics i executius de corporacions que tan sols poden mantenir les seves posicions de poder mentre que el seu comportament es mantingui dintre de certs límits bastant estrets.

164. No et creguis que el sistema parará de desenvolupar noves tècniques per a controlar als éssers humans i a la naturalesa tan bon punt hagi sobrepassat la crisi de les pròximes dècades i l'increment del control ja no sigui necessari per a la seva supervivència. Tot al contrari, quan hagin passat els temps durs, el sistema incrementarà el control més ràpidament, perquè no li destorbaran les dificultats del tipus que experimenta actualment. La supervivència no és el motiu principal del control. Com expliquem en els paràgrafs 87-90, els tècnics i els científics continuen amb el seu treball en gran part com a activitat substitutòria, satisfent la seva necessitat de poder resolent problemes tècnics. Continuaran fent això amb entusiasme immoderat i els problemes que trobaran més interessants i desafiadors per resoldre, seran aquells sobre la comprensió del cos i la ment humana i intervenir en el seu desenvolupament. Això sí, pel «bé de la humanitat».

165. Però suposem, per altra banda, que el sistema no pugui suportar la tensió de les pròximes dècades. Si es col·lapsa pot haver-hi un període de caos, un «temps de dificultats» tals com aquells que la història ha experimentat en diverses èpoques del passat. És impossible predir què sorgirà d'aquesta crisi, però, sigui com sigui, a la raça humana se li donarà una nova oportunitat. El perill més gran és que la societat industrial pugui començar a reconstituir-se per si sola durant els primers anys després del col·lapse. Per descomptat hi haurà molta gent (especialment del tipus àvida de poder) que estarà ansiosa per tornar a fer funcionar les fàbriques.

166. Per tant, aquells que odien la servitud a la qual el sistema industrial està reduït a la raça humana, s'enfrontaran a dues tasques. En primer lloc, hem de treballar per a augmentar la tensió social dins del sistema així com augmentar la probabilitat de que col·lapsi o sigui prou afeblit com perquè una revolució contra el mateix sigui possible. En segon lloc, és necessari desenvolupar i propagar una ideologia que s'oposi a la tecnologia i al sistema industrial. Tal ideologia pot convertir-se en les bases d'una revolució contra la societat industrial quan el sistema sigui prou afeblit. I tal ideologia ajudarà a assegurar que, quan la societat industrial es col·lapsi, les seves restes siguin trossejades de forma irreparable, de manera que no podrà ser reconstruïda. Les fàbriques han de ser destruïdes, els llibres tècnics cremats, etc.

PATIMENT HUMÀ

167. El sistema industrial no es col·lapsarà purament com a resultat d'una acció revolucionària. No serà vulnerable a l'atac revolucionari tret que els seus propis problemes interns de desenvolupament el condueixin a dificultats molt greus. Per tant, si el sistema es col·lapsa, ho farà també espontàniament o a través d'un procés que és en part espontani però també ajudat pels revolucionaris. Si el col·lapse és sobtat, molta gent morirà, ja que la superpoblació actual, no pot seguir alimentant-se a si mateixa sense tecnologia avançada. Fins i tot si el col·lapse és prou gradual com perquè la reducció de la població pugui succeir més a través de la reducció de l'índex de natalitat que no pas a través de l'augment de l'índex de mortalitat, el procés de desindustrialització probablement serà molt caòtic

i implicarà molt de patiment. És ingenu pensar que la tecnologia pot ser reduïda suaument, pas a pas, de forma ordenada, tenint en compte que els tecnòfils lluitaran obstinadament a cada pas. Llavors és cruel treballar per al col·lapse del sistema? Podria ser, però podria ser que no. En primer lloc, els revolucionaris no seran capaços de col·lapsar el sistema tret que aquest ja estigui amb prou problemes com perquè hi hagi una bona oportunitat de que es col·lapsi per si sol; i com més creixi, més desastroses seran les conseqüències del col·lapse, per la qual cosa pot ser que els revolucionaris, avançant l'arribada del col·lapse, estaran reduint l'extensió del desastre.

168. En segon lloc, cal sospesar la lluita i la mort contra la pèrdua de llibertat i dignitat. Per a molts de nosaltres, la llibertat i la dignitat són més importants que no pas una llarga vida o evitar el patiment físic. A més a més, tots hem de morir algun dia o altre i pot ser millor morir lluitant per a sobreviure, o per una causa, que no pas viure una vida llarga però buida i mancada de sentit.

169. En tercer lloc, no és del tot cert que la supervivència del sistema ens portarà menys patiment del que ho faria el seu col·lapse. El sistema ja ha causat, i continuarà causant, un immens sofriment en tot el món. Les antigues cultures que durant centenars o milers d'anys van oferir unes relacions satisfactòries entre la gent i el seu medi, han estat anorreades pel contacte amb la societat industrial, i el resultat ha estat un catàleg sencer de problemes econòmics, ambientals, socials i psicològics. Un dels efectes de la intrusió de la societat industrial ha estat que molts dels controls tradicionals de la població mundial s'han desequilibrat, provocant l'explosió demogràfica, amb tot el que això implica. A més, tenim el sofriment psicològic estès per tots els suposadament afortunats països d'Occident (veure paràgrafs 44-45). Ningú sap què passarà com a resultat de la reducció de la capa d'ozó, de l'efecte hivernacle i d'altres problemes ambientals que encara no es poden preveure. I, tal i com la proliferació nuclear ens ha demostrat, la nova tecnologia no pot mantenir-se fora de les mans de dictadors i de les nacions irresponsables del tercer món. T'agradaria especular sobre el que l'Iraq o Korea del Nord faran amb l'enginyeria genètica?

170. «Oh!» diuen els tecnòfils, «la ciència arreglarà tot això! Vencerem la fam, eliminarem el patiment psicològic, farem feliç i

saludable a tothom!» Sí... segur. Això és el que van dir fa 200 anys. Se suposa que la Revolució Industrial havia d'eliminar la pobresa, fer feliç a tothom, etc. El resultat actual ha estat completament diferent. Els tecnòfils són desesperadament ingenus (o s'enganyen a si mateixos) en la seva comprensió dels problemes socials. No s'adonen (o prefereixen ignorar) del fet que quan s'introdueixen grans canvis, fins i tot aquells aparentment beneficiosos, en una societat, porten a una llarga seqüència d'altres canvis, molts dels quals són impossibles de predir (paràgraf 103). El resultat és el trastorn de la societat. Per això és molt probable que, en els seus intents per acabar amb la pobresa i la malaltia, els dòcils enginyers i tecnòfils creïn sistemes socials terriblement problemàtics, fins i tot més que l'actual. Per exemple, els científics presumeixen de que acabaran amb la fam creant nous conreus genèticament modificats. Però això permetrà a la població humana continuar expandint-se indefinidament, i ja se sap que l'amuntegament de població fa augmentar les tensions i les agressions. Això no és més que un exemple dels PREVISIBLES problemes que es presentaran. Emfatitzem que, tal i com ens ha ensenyat la història, el progrés tècnic ens portarà nous problemes amb més rapidesa que no pas resolent els antics problemes. Això conduirà als tecnòfils a un llarg i difícil període d'experiments i errors per resoldre els problemes del seu "nou món feliç" (si es que ho aconsegueixen). En el temps intermedi hi haurà un gran patiment. Per això no està clar que la supervivència de la societat industrial suposi menys patiment que no pas el seu col·lapse. La tecnologia té la raça humana capturada en un gàbia on no sembla haver-hi cap fàcil escapatòria.

EL FUTUR

171. Però suposem ara que la societat industrial supera les pròximes dècades i que aconsegueix suprimir tot allò que l'entorpeix, i per tant, el sistema va sobre rodes. Quina classe de sistema serà? Considerem algunes possibilitats.

172. Abans que res, deixa'ns postular que els enginyers informàtics desenvolupen amb èxit màquines intel·ligents que poden fer totes les coses millor que els éssers humans. Si això és així, probablement tot el treball el faran enormes sistemes de màquines altament organitzades

i no serà necessari cap esforç humà. Qualsevol dels dos casos podria ocórrer: es podria permetre que les màquines prenguessin les seves pròpies decisions sense supervisió humana o es podria retenir el control humà de les màquines.

173. Si es permet a les màquines prendre les seves pròpies decisions no podrem fer cap conjectura fins que tinguem els resultats, ja que és impossible endevinar com es comportaran. Tan sols assenyalem que el destí de la raça humana estarà a la seva mercè. Es pot argumentar que la raça humana mai arribarà a ser tan estúpida com per lliurar tot el poder a les màquines. Però no estem suggerint que la raça humana transfereixi voluntàriament el poder a les màquines ni que aquestes s'apoderin del mateix deliberadament. El que suggerim és que la raça humana podria fàcilment permetre's a si mateixa derivar en una posició de tal dependència de les màquines que no tindria altra elecció que acceptar totes les seves decisions. Com que la societat i els problemes als quals s'enfronta són cada cop més i més complexos i les màquines més i més intel·ligents, la gent deixarà que prenguin cada cop més decisions per ella, per la senzilla raó que aquestes donaran uns resultats més bons que no pas les fetes pels éssers humans. A la llarga es podria arribar a un punt en que les decisions necessàries per a mantenir el sistema en marxa resultin tan complexes que els éssers humans serien incapaços de prendre-les intel·ligentment. Arribats a aquest punt, les màquines posseiran el control efectiu. La gent no serà capaç d'apagar-les, ja que en serà tan dependent que desendollar-les equivaldria al suïcidi.

174. Per altra banda és possible que es mantingui el control humà sobre les màquines. En aquest cas l'home mitjà podria tenir control sobre algunes màquines pròpies, tals com el seu cotxe o el seu ordinador personal, però el control sobre grans sistemes de màquines restarà en mans d'una minúscula elit, igual que avui en dia, però amb dues diferències. A causa dels avanços tecnològics l'elit tindrà major control sobre les masses i, com que ja no serà necessari el treball humà, les masses seran supèrflues, una càrrega inútil en el sistema. Si l'elit no té escrúpols, simplement decidirà exterminar-les. Si són humans, és possible que utilitzin propaganda o altres tècniques psicològiques o biològiques per a reduir l'índex de natalitat fins que s'extingeixin, deixant el món sencer per l'elit. O, si l'elit consisteix en liberals caritatius, pot ser que decideixin fer el paper de guies de

la resta de la humanitat. Vetllaran per a que tothom tingui les seves necessitats físiques satisfetes, per a que tots els nens creixin sota condicions psicològicament higièniques, per a que tothom tingui una afició sana per a mantenir-se ocupat i que qualsevol que pugui estar insatisfet rebi un «tractament» per a guarir el seu «problema». És clar que, la vida estarà tan buida de sentit que la gent haurà d'estar dissenyada biològicament o psicològicament, ja sigui per a extirpar la seva necessitat pel procés de poder o per a reduir el seu impuls pel poder a una afició inofensiva. Aquests éssers humans dissenyats com a productes d'enginyeria podrien ser feliços en tal societat, però evidentment, la majoria no seran lliures. S'hauran reduït a la categoria d'animals domèstics.

175. Però suposem ara que els enginyers informàtics no tenen èxit desenvolupant la intel·ligència artificial, i per tant, el treball humà seguirà sent necessari. Tot i així, les màquines s'encarregaran de cada cop més i més tasques simples i conseqüentment hi haurà un excedent de treballadors humans en els nivells més baixos d'habilitat. (Veiem que això ja està passant. Hi ha força gent que troba difícil o impossible trobar feina, perquè per raons intel·lectuals o psicològiques no poden assolir el nivell d'aprenentatge necessari per tal de ser útils en el sistema actual). Per a aquells que tinguin feina, les exigències aniran augmentant perpètuament: necessitaran cada cop més aprenentatge, més habilitats, i hauran de ser fins i tot més fidels, conformistes i dòcils, assemblant-se cada cop més a cèl·lules d'un organisme gegant. Les seves feines seran cada cop més especialitzades, concentrant-se en una minúscula porció de realitat, i així el seu treball estarà fora de contacte amb el món real. El sistema haurà d'utilitzar qualsevol mitjà que pugui, sigui psicològic o biològic, per a dissenyar a la gent per a ser dòcil, per a tenir les habilitats que requereixi el sistema i «sublimar» el seu impuls pel poder en alguna tasca especialitzada. Però l'afirmació de que la gent de tal societat haurà de ser dòcil, pot requerir més atenció. La societat pot trobar útil la competitivitat, sempre que es trobin maneres de dirigir-la dintre dels canals que serveixen a les necessitats del sistema. Imaginem una societat futura en la qual hi ha una competició inacabable per la posició de prestigi i poder. Però molt poca gent arribarà a el cim, on està el veritable poder. (Veure el final del paràgraf 163). Una societat on l'única forma que tenen

les persones de satisfer la seva necessitat de poder és empenyent a molta gent fora del camí, privant-los de LA SEVA oportunitat pel poder, és menyspreable.

176. Hom pot imaginar escenaris que incorporin aspectes de més d'una de les possibilitats que acabem de tractar. Per exemple, podria passar que les màquines s'encarreguessin de la majoria de feines que tinguin una importància real i pràctica, i que els éssers humans es limitessin a mantenir-se ocupats amb feines relativament trivials. S'ha suggerit, per exemple, que un gran desenvolupament del sector de serveis podria donar feina als éssers humans. Així, la gent passaria el seu temps netejant-se les sabates els uns als altres, portant-se amb taxi els uns als altres, fent-se artesanía, servint-se el menjar, etc. Ens sembla una manera profundament menyspreable d'acabar, i dubtem que gaire gent tingui una vida plena treballant en aquestes feines sense sentit. Buscaran perilloses activitats per desfogar-se (drogues, crim, «cultes»), grups d'odi) tret que estiguin dissenyats biològicament o psicològicament per tal d'adaptar-se a aquest estil de vida.

177. Falta dir que els escenaris esbossats més amunt no esgoten totes les possibilitats. Només indiquen la classe de conseqüències que ens semblen més probables. Però podem imaginar escenaris menys creïbles i que siguin més agradables que els que acabem de descriure. És molt probable que, si el sistema tecnològic-industrial sobreviu els pròxims 40 a 100 anys, haurà desenvolupat certes característiques generals: les persones (almenys aquelles del tipus «burgès»), que estan integrades en el sistema i el fan funcionar i que per tant, tenen tot el poder) seran més dependents que mai de les grans organitzacions, estaran més «socialitzades» que mai i les seves qualitats físiques i mentals seran en gran mesura dissenyades específicament per a elles, abans que ser resultat de l'atzar (o la voluntat de déu, o el que sigui); i el que quedi de natura salvatge serà reduït a restes preservades per a l'estudi científic i mantinguda sota la supervisió i direcció dels científics (per tant, no serà mai més veritablement salvatge). A la llarga (posem a pocs segles d'ara) és probable que ni la raça humana ni cap dels altres organismes importants existeixin tal i com els coneixem avui en dia, ja que tan bon punt comences a modificar organismes a través de l'enginyeria genètica no hi ha cap raó per parar en cap punt en particular, així doncs, les modificacions probablement continuaran fins que l'home i

altres organismes hagin estat transformats completament.

178. El cas podria ser qualsevol altre, però el que és segur és que la tecnologia està creant un nou medi físic i social radicalment diferent a l'espectre de medis pels quals la selecció natural ha adaptat a la raça humana física i psicològicament. Si l'home no s'adapta a aquest nou ambient, sent re-dissenyat artificialment, llavors ho farà a través d'un procés llarg i dolorós de selecció natural. La primera hipòtesi és bastant més probable que la segona.

179. Seria millor enderrocar el podrit sistema sencer i acceptar les conseqüències.

ESTRATÈGIA

180. Els tecnòfils ens estan conduint per un viatge totalment imprudent vers un món desconegut. Hi ha força gent que és prou conscient del que el progrés tecnològic ens està fent però tot i així pren una actitud passiva perquè creu que és inevitable. Però nosaltres (FC) no creiem que ho sigui. Creiem que es pot aturar, i exposarem aquí algunes indicacions sobre com fer-ho.

181. Tal i com afirmem en el paràgraf 166, les dues principals tasques a fer en el present són promoure la tensió social i la inestabilitat en la societat industrial i desenvolupar i propagar una ideologia que s'oposi a la tecnologia i al sistema industrial. Quan el sistema estigui prou inestable i tens, una revolució contra la tecnologia podria ser possible. El model seria similar al de la Revolució Francesa i Russa. La societat francesa i la russa, en les dècades anteriors a les seves respectives revolucions, van mostrar un increment dels signes de tensió i debilitat. Al mateix temps, es desenvolupaven ideologies que oferien una nova visió del món que eren bastant diferents a l'antiga. En el cas rus, els revolucionaris treballaven activament per minar el vell ordre. Llavors, quan el vell sistema va ser posat sota suficient tensió addicional (a través d'una crisi financera a França i d'una derrota militar en el cas de Rússia) fou escombrat per la revolució. El que proposem segueix la mateixa línia.

182. S'objectarà que la Revolució Francesa i Russa van fracassar. Però la majoria de revolucions tenen dues finalitats. Una és destruir

l'antiga forma de societat i l'altra és establir la nova forma imaginada pels revolucionaris. La revolució Francesa i Russa van fracassar (afortunadament) en crear la nova classe de societat que somiaven, però van tenir força èxit destruint l'existent forma de societat. No ens fem il·lusions respecte a la facilitat de crear una nova forma de societat ideal. El nostre principal objectiu és destruir la forma existent.

183. Però una ideologia, per tal de guanyar un suport entusiàstic, ha de tenir un ideal positiu així com un de negatiu; ha d'estar A FAVOR d'alguna cosa així com EN CONTRA d'alguna cosa. L'ideal positiu que proposem és la Natura. Més concretament, la natura SALVATGE: aquells aspectes del funcionament de la Terra i les seves coses vives que són independents de l'administració humana i lliures de la seva interferència i control. I amb la natura salvatge incloem la naturalesa humana, és a dir, aquells aspectes del funcionament de la persona que no estan subjectes a regulacions per l'organització social sinó que són productes de l'atzar, o del lliure albir, o déu (depenent de les teves creences religioses o filosòfiques).

184. La natura fa de contra-ideal perfecte a la tecnologia, per diverses raons. La natura (aquella que està fora del poder del sistema) és l'oposat a la tecnologia (que busca expandir infinitament el poder del sistema). Molta gent estarà d'acord amb què la natura és bella, indubtablement, té un gran encant popular. Els ambientalistes radicals JA sostenen una ideologia que exalta la natura i s'oposa a la tecnologia³⁰. No és necessari pel bé de la natura establir alguna

³⁰ Un altre avantatge de la natura com a contra-ideal de la tecnologia és que, en molta gent, inspira el tipus de reverència que s'associa amb la religió, així que la natura potser podria ser idealitzada sobre bases religioses. És cert que en moltes societats la religió ha servit com a suport i justificació de l'ordre establert, però també és cert que sovint ha proporcionat una base per a la rebel·lió. Així doncs, podria ser útil introduir un element religiós en la rebel·lió contra la tecnologia, especialment si tenim en compte que la societat occidental actual no té una base religiosa forta. Avui en dia, la religió s'utilitza com a suport barat i transparent per a l'egoisme intolerant i curt de vista (alguns conservadors l'utilitzen així), o fins i tot és explotada cínicament per fer diners fàcils (per molts evangelistes), o ha degenerat a un irracionalisme tosc (sectes protestants fonamentalistes, «cultistes»), o està simplement estancada (catolicisme, la principal línia del protestantisme). La cosa més propera a una religió forta, estesa i dinàmica que ha vist Occident en temps recents ha estat la quasi-religió de l'esquerranisme, però avui en dia està fragmentat i

utopia quimèrica o cap nou tipus d'ordre social. Ella es cuida de si mateixa; va ser una creació espontània que existia molt abans que qualsevol societat humana, i durant in comptables segles moltes societats humanes diferents van coexistir amb ella sense deteriorar-la excessivament. Va ser a partir de la Revolució Industrial que l'efecte de la societat humana en la natura esdevingué realment devastador. Per tal d'alleugerir la pressió sobre la natura no és necessari crear una classe especial de sistema social, només és necessari desfer-se de la societat industrial. Per descomptat, això no resoldrà tots els problemes. La societat industrial ja ha fet grans estralls i les ferides trigaran molt de temps a curar-se. A més a més, fins i tot les societats preindustrials poden deteriorar significativament la natura. Tot i així, desfer-se de la societat industrial serà un gran què. Alleugerirà les pitjors pressions sobre la natura de manera que les ferides podran començar a curar-se. Acabarà amb la capacitat de la societat organitzada de continuar incrementant el seu control sobre la natura (incloent la naturalesa humana). Qualsevol tipus de societat podria existir després de la desaparició del sistema industrial, la majoria de la gent viurà prop de la natura, perquè en absència de tecnologia avançada no hi ha altra forma que la gent PUGUI viure. Per tal d'alimentar-se han de ser camperols o pastors o pescadors o caçadors etc. I, en general, l'autonomia local hauria de tendir a incrementar-se, perquè la falta de tecnologia avançada i comunicacions ràpides limitaran la capacitat dels governs o altres grans organitzacions de controlar les comunitats locals.

185. I respecte a les conseqüències negatives d'eliminar la societat industrial—doncs bé, no pots menjar-te el pastís i al mateix temps tenir-lo. Per guanyar una cosa has de sacrificar-ne una altra.

no té finalitats clares, unificades i inspirades. Per tant, hi ha un buit religiós en la nostra societat que potser podria omplir-se amb una religió centrada amb la natura en oposició a la tecnologia. Però seria un error intentar confeccionar artificialment una religió per omplir aquest paper. Una religió inventada probablement seria un fracàs. Prenguem la religió «Gaia» com a exemple. Els seus partidaris hi creuen REALMENT o simplement estan actuant? Si estan actuant, acabarà sent un fracàs. Probablement sigui millor no intentar introduir la religió en el conflicte de la natura contra la tecnologia a no ser que REALMENT hi creguis i trobis que desperta una resposta profunda, forta i genuïna en molta altra gent.

186. La majoria de la gent odia el conflicte psicològic. Per aquesta raó eviten qualsevol pensament seriós sobre qüestions socials difícils, i els agrada que tals assumptes els siguin presentats en termes simples: tot AIXÒ és bo i tot ALLÒ és dolent. Per tant, la ideologia revolucionària hauria de desenvolupar-se en dos nivells.

187. En el nivell més sofisticat, la ideologia hauria de dirigir-se a persones que siguin intel·ligents, pensatives i racionals. L'objectiu seria crear un nucli de persones que s'oposessin al sistema industrial amb bases racionals i assenyades, amb total apreciació dels problemes i ambigüitats implicades, i el preu que cal pagar per desfer-se del sistema. És particularment important atreure a gent d'aquest tipus, ja que són gent capaç i contribuiran a influir a unes altres. Aquesta gent ha de ser dirigida a un nivell tan racional com sigui possible. Mai s'haurien de deformar els fets intencionadament i el llenguatge immoderat s'hauria d'evitar. Això no vol dir que no es pot apel·lar a les emocions, però s'ha d'anar amb compte per tal d'evitar distorsionar la veritat o fer qualsevol altra cosa que pugui destruir la respectabilitat intel·lectual de la ideologia.

188. En el segon nivell, s'hauria de propagar la ideologia d'una forma simplificada que permeti a la majoria irreflexiva veure el conflicte de la tecnologia vs. natura en termes que no siguin ambigus. Però, fins i tot en aquest segon nivell, la ideologia no s'hauria d'expressar en un llenguatge que sigui massa col·loquial, immoderat o irracional que pugui alienar a les persones reflexives i racionals. De vegades, la propaganda populista i immoderada aconsegueix impressionants beneficis molt ràpidament, però a llarg termini serà més beneficiós mantenir la lleialtat d'un petit nombre de persones intel·ligents i compromeses que no pas despertar les passions d'una multitud irreflexiva i inconstant que canviarà la seva actitud tan bon punt els hi vingui algú amb un truc de propaganda més bo. Tot i així, la propaganda populista podria ser necessària quan el sistema estigui a punt de col·lapsar-se i hi hagi una lluita final entre ideologies rivals per determinar quina es convertirà en dominant quan s'ensorri l'antiga visió del món.

189. Abans d'aquesta lluita final, els revolucionaris no haurien d'esperar tenir una majoria de persones al seu costat. La història està feta per minories actives i resoltes, no per la majoria, que rarament

té una idea clara i consistent del que realment vol. Fins que no arribi el moment de l'empenta final per a la revolució, no es tractarà tant de guanyar el suport superficial de la majoria com de construir un petit nucli de gent profundament compromesa³¹. Ja que per a la majoria, serà suficient el fer-los conscients de l'existència de la nova ideologia i recorda'ls-hi freqüentment; tot i que, evidentment, seria desitjable tenir un suport majoritari fins al punt que això es pugui fer sense afeblir al nucli de gent compromesa seriosament.

190. Qualsevol tipus de conflicte social ajuda a desestabilitzar el sistema, però s'hauria d'anar amb molt de compte amb el tipus de conflicte que es promou. La línia de conflicte s'hauria de dibuixar entre la massa de gent i l'elit que sosté el poder en la societat industrial (polítics, científics, executius de negocis d'alt nivell, funcionaris governamentals, etc.). NO s'hauria de dibuixar entre els revolucionaris i la massa de gent. Per exemple, condemnar als americans pels seus hàbits de consum, seria una mala estratègia. En lloc d'això, s'hauria de tractar a l'americà mitjà com a víctima de la propaganda, que l'ha conduit a comprar un munt d'andròmines que no necessita i que és una compensació molt pobre a canvi de la seva llibertat perduda. Els dos enfocaments són conseqüents amb els fets. És bàsicament una qüestió d'actitud; si culpes a la indústria publicitària de manipular al públic o si culpes al públic per permetre ser manipulat. Per qüestions d'estratègia, generalment s'hauria d'evitar culpar al públic.

191. Caldria pensar-ho dos cops abans de fomentar qualsevol conflicte social que no sigui el que hi ha entre l'elit que sustenta el poder (qui maneja la tecnologia) i el públic en general (sobre el qual la tecnologia exerceix el seu poder). Per una banda, els altres conflictes tendeixen a distreure l'atenció del problema important (entre el poder de l'elit i la gent normal, entre la tecnologia i la naturalesa); d'altra banda, a la llarga els altres conflictes poden tendir a estimular la tecnològització, ja que cada bàndol d'aquest conflicte vol utilitzar el poder tecnològic per guanyar terreny al seu adversari. Això es veu clarament en la rivalitat entre nacions, i en

³¹ Això si considerem que tal empenta final tindrà lloc. Probablement el sistema industrial serà eliminat de forma gradual. (veure paràgrafs 4, 167 i Nota 4).

conflictes ètnics. Per exemple, a Amèrica molts líders negres estan ansiosos per guanyar poder per als afroamericans situant persones negres en l'elit tecnològica. Els volen allí per tal de que hi hagi molts funcionaris governamentals, científics, executius de corporacions, ... que siguin negres. En aquest sentit, estan ajudant a que la subcultura afroamericana sigui absorbida pel sistema tecnològic. En general, s'hauria d'estimular únicament aquells conflictes socials que puguin encaixar en el marc del conflicte del poder de l'elit contra la gent normal, de la tecnologia contra la natura.

192. Però la forma d'oposar-se al conflicte ètnic NO és a través de la militància partidària dels drets de les minories (veure paràgrafs 21, 29). En lloc d'això, els revolucionaris haurien d'emfatitzar que malgrat les minories sofreixen més o menys desavantatges, aquests desavantatges són d'una transcendència secundària. El nostre enemic real és el sistema tecnològic-industrial i en la lluita contra el mateix, les distincions ètniques no tenen importància.

193. La classe de revolució que tenim en ment no implica necessàriament un alçament armat contra algun govern. Pot o no suposar violència física, però no serà una revolució POLÍTICA. Es centrarà en la tecnologia i l'economia, no en la política³².

194. Probablement, els revolucionaris haurien d'EVITAR assumir poder polític, ja sigui per mitjans legals o il·legals, fins que el sistema industrial estigui en un punt crític i hagi demostrat ser un fracàs als ulls de molta gent. Suposem per exemple que algun partit «verd» guanyés el control del congrés d'E.E.U.U. en unes eleccions. Per evitar traïr o aigualir la seva pròpia ideologia haurien de prendre serioses mesures per tal de convertir el creixement econòmic en decreixement econòmic. A l'home mitjà els resultats li semblarien desastrosos: hi hauria atur massiu, manca de comoditats, etc. Encara que els pitjors efectes es poguessin evitar a través d'una administració sobrehumanament hàbil, fins i tot així la gent hauria de començar a renunciar als luxes als quals s'ha tornat addicta. Augmentaria la insatisfacció, el partit

³² Es pot concebre (remotament) que la revolució pugui consistir únicament en un canvi massiu d'actitud vers la tecnologia que resulti en una desintegració relativament gradual i sense dolor. Però, si això passa, serem molt afortunats. És bastant més probable que la transició a una societat no-tecnològica sigui molt difícil i estigui plena de conflictes i desastres.

«verd» seria despatxat i els revolucionaris haurien sofert una greu reculada. Per aquesta raó no haurien d'intentar adquirir poder polític fins que el sistema es trobi en un estat tan desastrós que qualsevol problema es considerará com a resultat del fracàs del sistema industrial i no de la política dels revolucionaris. La revolució contra la tecnologia probablement haurà de fer-se des dels marges del sistema, una revolució des de baix i no des de dalt.

195. La revolució ha de ser internacional i mundial. No es pot portar a terme nació per nació. Quan es suggereix que els Estats Units, per exemple, ha de reduir el progrés tecnològic o el creixement econòmic, la gent es posa histèrica i comença a cridar que, si ens quedem enrere en tecnologia, els japonesos ens avançaran. Sagrats robots! El món es desviarà de la seva òrbita si els japonesos arriben a vendre més cotxes que nosaltres! (El nacionalisme és un gran promotor de la tecnologia). Més raonablement, es discuteix que, si les nacions relativament democràtiques es queden enrere en tecnologia mentre les perilloses nacions dictatorials com Xina, Vietnam i Corea del Nord continuen progressant, a la llarga els dictadors podrien arribar a dominar el món. És per això que s'hauria d'atacat el sistema industrial simultàniament en totes les nacions, en la mesura que això sigui possible. És cert, no hi ha cap garantia de que el sistema industrial es pugui destruir al mateix temps aproximadament, en tot el món, i és fins i tot concebible que l'intent d'enderrocar el sistema pugui derivar a un sistema dominat per dictadors. Aquest és un risc que s'ha de córrer. I val la pena córrer-lo, ja que la diferència entre un sistema industrial «democràtic» i un de controlat per dictadors és ben petita, comparada amb la diferència entre un sistema industrial i un de no-industrial³³. Inclús podria discutir-se que un sistema industrial controlat per dictadors seria preferible, ja que normalment han demostrat ser ineficients, i sembla ser que és més probable que col·lapsin. Mira Cuba.

196. Els revolucionaris podrien considerar afavorir les mesures que tendeixen a unificar l'economia mundial. Acords de lliure comerç com ara NAFTA i GATT són probablement perjudicials a mitjà i curt

³³ L'estructura tecnològica i econòmica d'una societat són força més importants que no pas la seva estructura política, a l'hora de determinar la manera de viure de l'home mitjà. Veure paràgrafs 95, 119.

termini, però a llarg termini potser poden ser avantatjosos perquè fomenten la interdependència econòmica entre nacions. Serà més fàcil destruir el sistema industrial a nivell mundial si l'economia està tan unificada que el col·lapse en qualsevol nació important portaria el col·lapse a totes les nacions industrialitzades.

197. Alguna gent creu que l'home modern té massa poder, massa control sobre la natura; advoquen per una actitud més passiva per part de la raça humana. En el millor dels casos s'estan expressant poc clarament, perquè no distingeixen entre el poder de les GRANS ORGANITZACIONS i el poder de les PERSONES i els PETITS GRUPS. És un error advocar per l'impotència i la passivitat, perquè la gent NECESSITA poder. L'home modern com a entitat col·lectiva—és a dir, el sistema industrial—té un immens poder sobre la natura, i nosaltres (FC) ho considerem funest. Però els INDIVIDUS i els PETITS GRUPS D'INDIVIDUS moderns tenen molt menys poder del que tenia l'home primitiu. En general, el gran poder de "l'home modern" sobre la naturalesa no és exercit per individus o petits grups sinó per grans organitzacions. Fins al punt que el INDIVIDU mitjà modern pot exercir el poder de la tecnologia però només dintre d'uns límits molt estrets i sota la supervisió i control del sistema. (Necessites una llicència per a tot i amb la llicència vénen regles i regulacions). L'individu tan sols té aquells poders tecnològics que el sistema decideix proporcionar-li. El seu poder PERSONAL sobre la natura és ínfim.

198. Els INDIVIDUS i els PETITS GRUPS primitius realment tenien un poder considerable sobre la natura, o potser seria millor dir poder DINS la natura. Quan l'home primitiu necessitava menjar sabia com trobar i preparar arrels comestibles, com seguir la pista a la caça i atrapar-la amb armes fetes per ell mateix. Sabia com protegir-se de la calor, del fred, de la pluja, dels animals perillosos, etc. Però va deteriorar relativament poc la natura, perquè el poder COL·LECTIU de la societat primitiva era insignificant comparat amb el poder COL·LECTIU de la societat industrial.

199. En comptes d'advocar per la impotència i la passivitat, s'hauria d'advocar per l'enderrocament del poder del SISTEMA INDUSTRIAL, i això INCREMENTARÀ àmpliament el poder i la llibertat dels INDIVIDUS i els PETITS GRUPS.

200. Fins que el sistema industrial hagi estat meticulosament destruït, aquest ha de ser l'ÚNIC objectiu dels revolucionaris. Altres objectius distraurien l'atenció i l'energia d'aquest principal objectiu. Encara més important: si els revolucionaris es permeten tenir qualsevol altre objectiu, es veuran temptats d'utilitzar la tecnologia com a eina per arribar a aquesta altre objectiu. Si cedeixen a aquesta temptació, cauran directament en el parany tecnològic, perquè la tecnologia moderna és un sistema unificat i estretament organitzat, i és per això que per tal de conservar una mica de tecnologia, hom es troba obligat a conservar LA MAJOR PART, per tant, únicament s'acaba sacrificant sumes testimoniales de tecnologia.

201. Suposem per exemple que els revolucionaris prenguessin la «justícia social» com a objectiu. Sent com és la naturalesa humana, la justícia social no es donaria espontàniament, hauria de ser forçada. Per tal de forçar-la, els revolucionaris haurien de retenir l'organització i el control central. Per a això necessitarien comunicació i transport ràpids de llarga distància, i per tant, tota la tecnologia necessària per mantenir-los. Per alimentar i vestir a la gent pobra, haurien d'utilitzar tecnologia agrícola i industrial. I així successivament. És per això que l'intent d'assegurar la justícia social els forçaria a retenir la major part del sistema tecnològic. No és que tinguem res en contra de la justícia social, però no ha de permetre's que interfereixi en l'esforç d'acabar amb el sistema tecnològic.

202. Seria inútil intentar atacar al sistema sense utilitzar ALGUNA tecnologia moderna. Com a mínim s'ha d'utilitzar els mitjans de comunicació per propagar el missatge. Però els revolucionaris haurien d'utilitzar la tecnologia moderna per a UN sol propòsit: atacar al sistema tecnològic.

203. Imagina un alcohòlic assegut amb un barril de vi al davant. Imagina que comença a dir-se a si mateix «el vi no és dolent si es beu amb moderació, fins i tot és bo per a l'organisme si es beu amb moderació, no em farà cap mal si en bec una mica...» Ja et pots imaginar com acaba l'escena. No oblidis mai que la raça humana és com un alcohòlic amb un barril de vi.

204. Els revolucionaris haurien de tenir tants fills com puguin. Hi ha fortes evidències científiques de que les actituds socials són heretades, en gran mesura. No estem suggerint que una actitud social sigui

el resultat directe de la constitució genètica d'una persona, però sembla ser que els trets de la personalitat tendeixen, dintre del context de la nostra societat, a fer que una persona adopti una actitud social determinada. S'han plantejat algunes objeccions a aquestes observacions, però són febles i semblen estar motivades ideològicament. En qualsevol cas, ningú nega que els nens tendeixen a adoptar actituds socials similars a les dels seus pares. Des del nostre punt de vista no importa gaire si les actituds passen genèticament o a través de la criança en la infància. En qualsevol cas PASSEN.

205. El problema és que molta de la gent inclinada a rebel·lar-se contra el sistema industrial també està preocupada sobre el problema de la superpoblació, per tant, creuen oportú tenir pocs o cap fill. D'aquesta manera poden estar cedint el món a gent que manté o almenys accepta el sistema industrial. Per assegurar la resistència de la pròxima generació de revolucionaris l'actual generació ha de reproduir-se abundantment. Fent això, el problema de la superpoblació tan sols empitjorarà lleugerament. I el més important és acabar amb el sistema industrial, perquè tan bon punt s'ensorri, la població mundial decreixerà inexorablement (veure paràgraf 167); per altra banda, si el sistema industrial sobreviu, continuarà desenvolupant noves tècniques de producció de menjar que podrien permetre a la població mundial créixer gairebé indefinidament.

206. Respecte a l'estratègia revolucionària, en l'únic punt en els qual insistim absolutament és que l'únic objectiu predominant ha de ser l'eliminació de la tecnologia moderna i que no pot permetre's que cap altre objectiu competeixi amb aquest. Per la resta, els revolucionaris haurien de prendre una aproximació empírica. Si l'experiència demostra que alguna de les recomanacions fetes en els paràgrafs anteriors no donen bons resultats, llavors s'haurien de descartar.

DUES CLASSES DE TECNOLOGIA

207. Un argument que probablement es plantejarà contra la nostra proposta de revolució és que té totes les de fracassar, perquè (argumenten) al llarg de la història la tecnologia sempre ha progressat, mai ho ha fet al revés, així doncs, la regressió tecnològica és impossible. Però aquest argument és fals.

208. Distingim entre dues classes de tecnologia que anomenem tecnologia de petita escala i tecnologia depenent d'organitzacions. La primera és la que poden utilitzar comunitats de petita escala sense assistència exterior. La segona és la que depèn d'organitzacions socials de gran escala. No tenim constància de cap cas significatiu de regressió en la tecnologia de petita escala. Però en la tecnologia depenent de grans organitzacions Sí que hi ha regressió quan col·lapsa l'organització social de la qual depèn. Exemple: Quan l'Imperi Romà va caure, la seva tecnologia de petita escala va sobreviure perquè qualsevol artesà de poble amb una mica d'enginy podia construir, per exemple, una molí d'aigua, qualsevol ferrer hàbil podia obtenir acer amb mètodes romans... i així successivament. Però la tecnologia depenent d'organitzacions Sí que va sofrir una regressió. Els seus aqüeductes es van enfonsar i no els varen reparar. Es van perdre les seves tècniques de construcció de calçades. El sistema romà de sanejament urbà fou oblidat, i no ha sigut fins temps bastant recents que les ciutats europees recuperaren aquell sistema de l'antiga Roma.

209. La raó per la qual la tecnologia sembla progressar sempre és perquè, pot ser que fins a un segle o dos abans de la Revolució Industrial, la majoria de la tecnologia era de petita escala. Però la major part desenvolupada després és tecnologia depenent d'organitzacions. Prenguem com a exemple la nevera. Sense indústria que faci les peces o sense les facilitats d'una botiga de maquinària post-industrial seria virtualment impossible per a un grup de ferrers locals construir una nevera. Si per casualitat aconseguissin construir-la, els hi seria inútil sense una font de corrent elèctrica. Per tant, haurien de construir un generador. Aquest requereix grans quantitats de fil de coure. Imagina intentar fer-ho sense maquinària moderna. I, d'on traurien un gas adequat per a la refrigeració? Seria molt més fàcil construir un pou de glaç o preservar els aliments assecant-los o recol·lectant-los, tal i com es feia abans que s'inventés la nevera.

210. Així doncs, està clar que si el sistema industrial es col·lapsés, la tecnologia frigorífica es perdria ràpidament. El mateix passaria amb altres tecnologies dependents d'organitzacions. I tan bon punt s'hagués perdut aquesta tecnologia durant una generació, farien falta segles per reconstruir-la, de la mateixa manera que va costar segles construir-la per primera vegada. Els llibres tècnics supervivents

serien pocs i dispersos. I la societat industrial, si fos reconstruïda des del principi sense ajuda externa, només es podria fer en una sèrie d'etapes: necessites eines per fer eines per fer eines per fer eines... es requereix un llarg procés de desenvolupament econòmic i progrés en l'organització social. I, fins i tot amb l'absència d'una ideologia oposada a la tecnologia, no hi ha cap raó per pensar que algú estaria interessat a reconstruir la societat industrial. L'entusiasme pel «progrés» és un fenomen particular de la societat moderna, i sembla no haver existit abans del segle XVII, més o menys.

211. Cap a finals de l'Edat Mitjana, hi havia quatre importants civilitzacions que estaven igualment «avançades»: Europa, el món islàmic, Índia, i l'Orient Llunyà (Xina, Japó, Corea). Tres d'aquestes civilitzacions van romandre més o menys estables i tan sols Europa es va dinamitzar. Ningú sap perquè Europa ho va fer en aquest període, els historiadors tenen les seves teories, però no són més que especulacions. Tot i així, està clar que el ràpid desenvolupament cap a una societat tecnològica només ocorre sota condicions especials. Per això no hi ha cap raó per dir que una regressió tecnològica de llarga durada no és possible.

212. A LA LLARGA, podria ser que la societat es tornés a desenvolupar cap a una forma tecnològica-industrial? Podria ser, però no cal preocupar-se per això, ja que no podem predir o controlar els esdeveniments que succeiran d'aquí a 500 o 1000 anys. D'aquests problemes se'n haurà d'encarregar la gent que visqui llavors.

EL PERILL DE L'ESQUERRANISME

213. A causa de la seva necessitat de rebel·lar-se i de ser membres d'un moviment, els esquerranistes o les persones de tipus psicològic similar sovint es senten atretes per moviments rebels o activistes encara que inicialment no tinguin objectius i membres esquerranistes. El resultat de la inserció d'esquerranistes pot, fàcilment, convertir un moviment no esquerranista en un d'esquerranista, pel que les finalitats esquerranistes reemplacen o distorsionen els objectius inicials del moviment.

214. Per evitar això, un moviment que exalti la natura i que s'oposi a la tecnologia, ha de prendre un acord contra els esquerranistes i

ha d'evitar la col·laboració amb aquests. L'esquerranisme es troba en contradicció amb la natura salvatge, amb la llibertat humana i amb l'eliminació de la tecnologia moderna. L'esquerranisme és col·lectivista; pretén lligar el món sencer (la natura i la raça humana) en un tot unificat. Però això implica el control de la natura i de la vida humana per una societat organitzada, i requereix tecnologia avançada. No pots tenir el món unit sense mitjans de transport i comunicacions ràpides, no pots fer que les persones s'estimin les unes a les altres sense sofisticades tècniques psicològiques, no pots tenir una «societat de disseny» sense la base tecnològica necessària. Per sobre de tot, l'esquerranisme està conduït per la necessitat de poder, i l'esquerranista cerca el poder en base al col·lectiu, a través de la identificació amb un moviment de masses o una organització. És molt poc probable que l'esquerranisme renunciï a la tecnologia, ja que la tecnologia és una font de poder col·lectiu massa valuosa.

215. L'anarquista també cerca el poder, però el cerca en base a l'individu o a petits grups³⁴; vol que els individus i els petits grups siguin capaços de controlar les circumstàncies de les seves pròpies vides. S'oposa a la tecnologia perquè fa que petits grups depenguin de grans organitzacions.

216. Podria semblar que alguns esquerranistes s'oposen a la tecnologia, però tan sols s'hi oposaran mentre siguin un moviment marginal i el sistema tecnològic estigui controlat per no-esquerranistes. Si alguna dia l'esquerranisme dominés la societat, i el sistema tecnològic es convertís en una eina en les seves mans, l'utilitzarien entusiàsticament i promocionarien el seu creixement. Fent això estarien repetint el model que l'esquerranisme ha mostrat reiteradament en el passat. Quan els bolxevics eren intrusos a Rússia, s'oposaven vigorosament a la censura i a la policia secreta, defensaven l'autodeterminació de les minories ètniques, etc; però tan bon punt van assolir el poder, van imposar una censura implacable i van crear una policia secreta més

³⁴ Aquesta declaració es refereix a un determinat tipus d'anarquisme. Una àmplia varietat d'actituds socials han estat anomenades «anarquistes», i pot ser que molts que es considerin anarquistes no acceptin aquesta declaració. Per altra banda, cal apuntar que hi ha un moviment anarquista no-violent els membres del qual probablement no acceptin a FC com a anarquista i segur que no aprovaran els nostres mètodes violents.

dura que cap altra que hagués existit sota els tsars i van oprimir a les minories ètniques, com a mínim, tant com els seus predecessors. En els Estats Units, fa un parell de dècades, quan els professors esquerranistes eren una minoria en les nostres universitats, eren els que fomentaven enèrgicament la llibertat acadèmica, però avui en dia, en aquelles universitats on han passat a ser majoria, han començat a coaccionar la llibertat acadèmica de la resta. (Això és «correcció política»). Passarà el mateix amb els esquerranistes i la tecnologia: l'utilitzaran per oprimir als altres si mai cau sota el seu propi control.

217. En les antigues revolucions, els esquerranistes més àvids de poder varen col·laborar reiteradament amb els revolucionaris no-esquerranistes, i amb els esquerranistes d'una inclinació més llibertària, i més tard els varen enganyar per tal d'assolir ells el poder. Això ho va fer Robespierre en la Revolució Francesa, els bolxevics en la Revolució Russa, els comunistes ho van fer en l'Espanya de 1938 i Castro i els seus seguidors a Cuba. Tenint en compte la història passada de l'esquerranisme, seria totalment neci per als revolucionaris no-esquerranistes actuals el col·laborar amb esquerranistes.

218. Diversos pensadors han assenyalat que l'esquerranisme és un tipus de religió. No ho és en l'estricta sentit de la paraula perquè aquesta doctrina no postula l'existència de cap ésser sobrenatural. Però per als esquerranistes, la seva doctrina juga el mateix paper psicològic que per a molta gent la religió. NECESSITEN creure en l'esquerranisme, el qual té un paper vital en la seva economia psicològica. Les seves creences no són fàcilment modificables per la lògica o pels fets. Tenen la profunda convicció de que l'esquerranisme és moralment Correcte amb una C majúscula i que no només té el dret sinó el deure d'imposar la seva moral a tothom. (De totes maneres, molta de la gent a la qual ens referim com «esquerranistes») no pensen en si mateixos com a tals i no descriurien el seu sistema de creences com a esquerranista. Utilitzem aquest terme perquè no en trobem cap que sigui més apropiat per designar l'ampli espectre de creences que inclogui als moviments feministes, als drets dels homosexuals, a la correcció política, etc., i perquè aquests moviments tenen una gran afinitat amb la vella esquerra). (Veure paràgrafs 227-230).

219. L'esquerranisme és una força totalitària. A qualsevol lloc on està en una posició de poder, tendeix a envair tota parcel·la privada i força a tot pensament a un motlle esquerranista. En part és pel caràcter pràcticament religiós de l'esquerranisme, tot el que sigui contrari a les seves creences representa el Pecat. L'esquerranisme és una força totalitària a causa de l'impuls pel poder dels seus seguidors. L'esquerranista cerca satisfer la seva necessitat pel procés de poder a través de la identificació amb un moviment social i intenta travessar el procés de poder ajudant a perseguir i aconseguir les finalitats del moviment (veure paràgraf 83). Però no importa com de lluny arribi el moviment assolint els seus objectius, l'esquerranista mai està satisfet, ja que el seu activisme és una activitat substitutòria (veure paràgraf 41). La seva veritable motivació no és assolir els ostensibles objectius de l'esquerranisme; en realitat, allò que el motiva és el sentit de poder que obté lluitant per un objectiu social i després assolint-lo³⁵. Conseqüentment, l'esquerranista no està mai satisfet amb els objectius assolits, la seva necessitat pel procés de poder el condueix constantment a perseguir nous objectius. L'esquerranista vol igualtat d'oportunitats per a les minories. Quan això és assolit, insisteix en igualtat estadística d'èxit per a les minories. I mentre hi hagi algú que albergui en algun racó de la seva ment una actitud negativa vers alguna minoria, haurà de reeducar-lo. I les minories ètniques no són suficient, a ningú se li pot permetre el tenir una actitud negativa vers els homosexuals, la gent discapacitada, grossa, vella, lletja, etc. No és suficient que el públic estigui informat sobre els riscos de fumar, s'ha d'estampar un avís en cada paquet de cigarrets, han de restringir-se o ser prohibits els anuncis de cigarrets. Els activistes no estaran mai satisfets fins que el tabac estigui fora de la llei, i després d'això serà l'alcohol, després el menjar porqueria, etc. Han lluitat contra els brutals abusos als infants, que és raonable. Però ara volen acabar amb tot tipus de càstig als infants. Quan hagin fet això voldran prohibir alguna altra cosa que considerin malsana, després una altra cosa i després una altra. Mai estaran satisfets fins que tinguin el control total sobre totes les pràctiques d'educació dels nens. I després es mouran a alguna altra causa.

³⁵ Molts esquerranistes també estan motivats per l'hostilitat, però això probablement sigui resultat d'una necessitat de poder frustrada, en part.

220. Suposem que demanes fer una llista de TOTES les coses que estan malament en la societat a un esquerranista i suposem que a continuació institueixes TOTS els canvis que demanen. Segur que al cap d'un parell d'anys la majoria dels esquerranistes trobaran quelcom nou sobre el que protestar, algun nou «mal» social que corregir perquè, un cop més, estan menys motivats per l'angoixa de les malalties de la societat que per la necessitat de satisfer el seu impuls pel poder imposant les seves solucions a la societat.

221. A causa de les restriccions emplaçades en els seus pensaments i comportaments pel seu alt grau de socialització, molts esquerranistes del tipus sobre-socialitzat no poden perseguir el poder de la mateixa manera que ho fa altra gent. Per a ells l'impuls pel poder només té una sortida moral acceptable, i aquesta és la lluita per imposar la seva moral a tot el món.

222. Els esquerranistes, especialment del tipus sobre-socialitzat, són Veritables Creients en el sentit del llibre d'Eric Hoffer, "El Veritable Creient". Però no tots els Veritables Creients són del mateix tipus psicològic que els esquerranistes. Probablement, un Veritable Creient nazi, per exemple, és psicològicament molt diferent al Veritable Creient esquerranista. A causa de la seva capacitat de devoció a una sola causa, els Veritables Creients són útils, pot ser que siguin un ingredient necessari, de tot moviment revolucionari. Això presenta un problema que hem de reconèixer que no sabem com abordar-lo. No estem segurs de com aprofitar les energies del Veritable Creient per a una revolució contra la tecnologia. Ara per ara, tot el que podem dir és que cap Veritable Creient serà un bon fitxatge per a la revolució, tret que el seu compromís sigui exclusivament per a la destrucció de la tecnologia. Si es compromet amb altres ideals, pot ser que pretengui utilitzar la tecnologia com a eina per perseguir altres ideal (veure paràgrafs 220, 221).

223. Alguns lectors podrien dir, «Tot això de l'esquerranisme és una ximpleria. Conec al Joan i la Joana que són d'esquerreres i no tenen totes aquestes tendències totalitàries». És prou cert que molts, fins i tot possiblement una majoria numèrica, són gent decent que creuen sincerament en la tolerància d'altres valors (fins a cert punt) i no voldrien utilitzar mètodes autoritaris per tal d'assolir els seus objectius socials. Les nostres observacions sobre l'esquerranisme no són per ser

aplicades a tota persona esquerranista, però sí que serveixen per descriure el caràcter general de l'esquerranisme com a moviment. I aquest caràcter general no ha d'estar necessàriament determinat per les proporcions numèriques de les diferents classes de persones involucrades en aquest moviment.

224. La gent que ascendeix a una posició de poder en els moviments esquerranistes, tendeix a ser la més àvida de poder, ja que les persones àvids de poder són aquelles que lluiten més durament per assolir posicions de poder. Tan bon punt els àvids de poder han pres el control del moviment, hi ha molts esquerranistes més moderats que desaproven interiorment moltes de les accions dels líders, però no s'hi poden oposar. NECESSITEN la seva fe en el moviment i per tal de no renunciar a la fe, prossegueixen amb els líders. És cert, ALGUNS esquerranistes tenen el valor d'oposar-se a les tendències totalitàries que van sorgint, però generalment perden, perquè els àvids de poder estan més ben organitzats, són més despietats i Maquiavèlics i s'han preocupat de construir-se una base de poder ben sòlida.

225. Aquest fenomen va aparèixer clarament a Rússia i en altres països en els quals van prendre el poder els esquerranistes. De la mateixa manera, abans del fracàs del comunisme a l'URSS, els esquerranistes d'Occident rarament van criticar aquest país. Si se'ls punxa admetran que l'URSS va fer moltes coses malament, però després intentaran trobar excuses per als comunistes i començaran a parlar sobre els errors d'Occident. Sempre es van oposar a la resistència militar d'Occident a l'agressió comunista. Els esquerranistes de tot el món van protestar enèrgicament contra l'acció militar dels EUA a Vietnam, però quan l'URSS va envair Afganistan no van fer res. No perquè aprovessin l'acció soviètica, sinó per la seva fe esquerranista, no van ser capaços d'oposar-se al comunisme. Actualment, en aquelles universitats on la «correcció política» s'ha convertit en dominant, probablement hi ha esquerranistes que interiorment desaproven la supressió de la llibertat acadèmica, però tot i així fan com si res.

226. Així doncs, el fet de que moltes persones esquerranistes siguin personalment moderades i bastant tolerants no impedeix que l'esquerranisme com a conjunt tingui tendències totalitàries.

227. La nostra crítica a l'esquerranisme té una seriosa debilitat. Encara estem lluny d'aclarir el que volem dir amb la paraula «esquerranista».

Sembla ser que no podem fer-hi gaire per solucionar-ho. Avui en dia l'esquerranisme està fragmentat en un gran espectre de moviments activistes. Tot i així, no tots tenen aquesta tendència i alguns moviments (per exemple els ecologistes radicals) semblen incloure ambdues personalitats, tant del tipus esquerranista com dels que són completament no-esquerranistes i que ja haurien de saber prou bé que és millor no col·laborar amb els primers. Alguns esquerranistes deixen de ser-ho gradualment i nosaltres mateixos, sovint ho tindriem difícil a l'hora de decidir si una persona determinada és o no és esquerranista. Tenint en compte que no tenim una definició definitiva, la nostra concepció d'esquerranisme està exposada en aquest manifest, i el màxim que podem fer és aconsellar al lector que utilitzi el seu propi criteri per decidir qui és esquerranista.

228. Però serà d'ajuda el catalogar alguns criteris per tal de diagnosticar l'esquerranisme. Aquests criteris no poden ser aplicats de qualsevol manera. Algunes persones poden reunir alguns dels criteris sense ser esquerranistes, alguns esquerranistes poden no reunir cap dels criteris. Repetim, has d'utilitzar el teu propi criteri.

229. L'esquerranista està orientat vers un col·lectivisme de gran escala. Emfatitza l'obligació de l'individu de servir a la societat i l'obligació de la societat de tenir cura de l'individu. Té una actitud negativa vers l'individualisme. Sovint utilitza un to moralista. Tendeix a estar a favor del control d'armes, l'educació sexual i altres mètodes psicològics d'educació («il·lustrada»), la planificació, l'acció afirmativa, el multiculturalisme. Tendeix a identificar-se amb les víctimes. Tendeix a estar contra la competició i la violència, però troba excuses per a aquells esquerranistes que utilitzen la violència. Li agrada molt utilitzar tòpics típics de l'esquerra com «racisme», «sexisme», «homofòbia», «capitalisme», «imperialisme», «neocolonialisme», «genocidi», «canvi social», «responsabilitat social». Possiblement, la característica més comuna és la seva tendència a simpatitzar amb els següents moviments: feminisme, alliberament gai, grups que lluiten pels drets de minories ètniques i discapacitats, alliberament animal. Qualsevol que simpatitzi enèrgicament amb TOTS aquests moviments és molt probable que sigui esquerranista ³⁶.

³⁶ És important entendre que ens referim a algú que simpatitzi amb aquests

230. Els esquerranistes més perillosos, que són aquells més àvids de poder, els caracteritza la seva arrogància o el seu enfocament dogmàtic de la ideologia. Tot i així, els més perillosos de tots podrien ser certs tipus sobre-socialitzats que eviten irritants desplegaments d'agressivitat i que amaguen subtilment el seu esquerranisme, però treballen ràpida i discretament promovent valors col·lectivistes, tècniques psicològiques («il·luminades») per socialitzar als infants, la dependència de l'individu al sistema, i tot això. Aquests cripto-esquerranistes (tal i com podríem anomenar-los) són molt propers a certs burgesos en qüestions pràctiques, però difereixen d'ells en psicologia, ideologia i motivació. El burgès intenta dur a la gent sota el control del sistema per tal de protegir la seva forma de vida, o ho fa simplement perquè les seves actituds són convencionals. El cripto-esquerranista intenta dur a la gent sota el control del sistema perquè ell és un Veritable Creient de la ideologia col·lectivista. Es distingeix de l'esquerranista mitjà de tipus sobre-socialitzat pel fet que el seu impuls de rebel·lia és més feble i està més fermament socialitzat. Es distingeix del burgès mitjà ben socialitzat pel fet que hi ha un gran buit en el seu interior que li imposa la necessitat de consagrar-se a una causa i submergir-se en una col·lectivitat. I pot ser que el seu impuls (ben sublimat) pel poder sigui més fort que aquell del burgès mitjà.

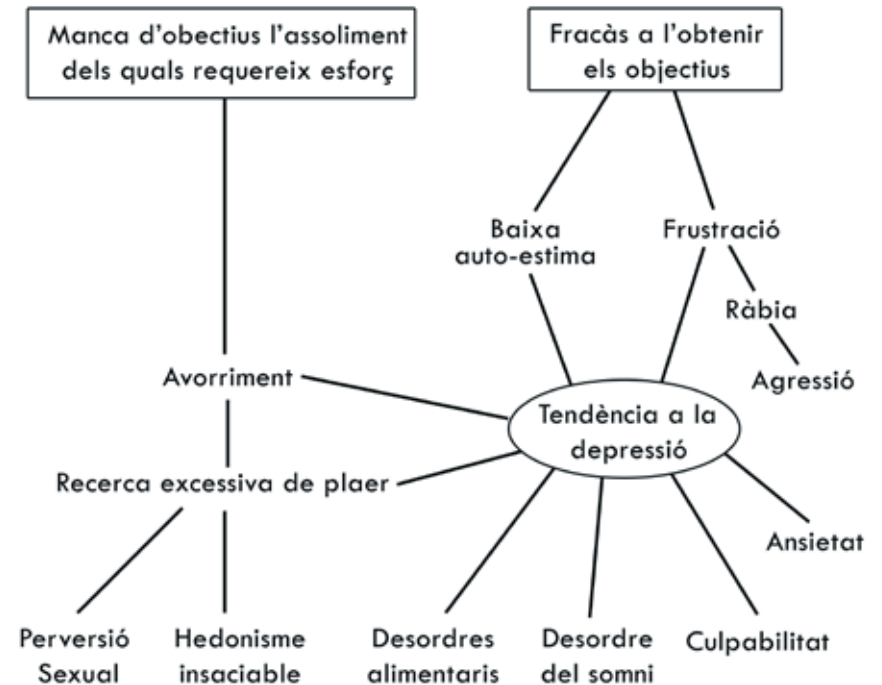
MOVIMENTS tal i com existeixen avui en dia en la nostra societat. Algú que creu que les dones, els homosexuals, etc., haurien de tenir igualtat de drets no té perquè ser necessàriament esquerranista. Els moviments feministes, d'alliberament gai, etc., que existeixen en la nostra societat tenen un to ideològic particular que caracteritza l'esquerranisme i, si algú creu, per exemple, que les dones han de tenir igualtat de drets, això no vol dir que simpatitzi necessàriament amb el moviment feminista tal i com existeix en l'actualitat.

NOTA FINAL

231. Al llarg d'aquest article, hem fet declaracions imprecises, i declaracions que haurien de tenir tota classe de qualificacions i excepcions adjuntes, i algunes de les nostres declaracions podrien ser clarament falses. La manca de suficient informació i la necessitat de ser breus ens ha fet impossible formular les nostres afirmacions de forma més precisa o afegir totes les qualificacions necessàries. I, naturalment, en aquest tipus de debats hom ha de confiar excessivament en opinions intuïtives i això a vegades pot resultar erroni. Pel que no pretenem que aquest manifest sigui res més que una tosca aproximació a la veritat.

232. Tot i així, estem raonablement segurs de que l'esbós general del quadre que hem pintat és més o menys clorrecte. Hem retratat l'esquerranisme en la seva forma moderna com un fenomen peculiar del nostre temps i com a símptoma del col·lapse del procés de poder. Però possiblement podríem estar equivocats sobre això. Els tipus sobre-socialitzats que intenten satisfer el seu impuls pel poder imposant la seva moralitat a tothom, certament ja fa molt que volten per aquí. Però CREIEM que el paper decisiu que juguen els sentiments d'inferioritat, la baixa autoestima, la impotència, la identificació amb les víctimes de gent que no són víctimes, és una peculiaritat de l'esquerranisme modern. La identificació amb les víctimes de gent que no són víctimes es pot veure en certa mesura en l'esquerranisme del segle XIX i en el cristianisme primitiu però, pel que sabem, els símptomes de baixa autoestima, etc., no eren tan evidents en aquests moviments, o en cap altre, tal i com ho són en l'esquerranisme modern. Però no estem en una posició com per afirmar amb tota seguretat que aquests moviments no fossin comparables a l'esquerranisme modern. Aquesta és una qüestió important a la qual els historiadors haurien de prestar-hi la seva atenció.

DIAGRAMA DE SÍMPTOMES RESULTANTS DEL COL·LAPSE DEL PROCÉS DE PODER

APÈNDIX

Theodore John Kaczynski (nascut el 22 de maig de 1942) també conegut amb l'àlies d'**Unabomber**, és un matemàtic nord-americà i crític de la societat que va portar a terme una sèrie d'atemptats terroristes per tal de denunciar la societat tecnològica-industrial. Va néixer a Chicago i des de molt jove va demostrar excel·lents capacitats acadèmiques. Kaczynski va rebre un graduat de la Universitat de Harvard i va fer un doctorat (PhD) de matemàtiques a la Universitat de Michigan. Es va convertir en *assistant professor* a la Universitat de Califòrnia, Berkeley, a l'edat de 25 anys, però va dimitir dos anys més tard. Al 1971 es va mudar a una cabanya en les remotes terres de Lincoln, Montana. Entre 1978 i 1995, Kaczynski va enviar 16 paquets-bomba construïts artesanalment a diversos objectius incloent universitats i aerolínies, acabant amb la vida de 3 persones i ferint-ne a unes altres 23. Signava les bombes amb les sigles FC (Freedom Club).

El 24 d'abril de 1995, Kaczynski va enviar una carta al diari New York Times on prometia “desistir del terrorisme” si el New York Times, el Time o el Newsweek publicaven el seu manifest. Hi va haver una gran polèmica sobre la conveniència de publicar el manifest, però finalment es va accedir a publicar-lo degut a la preocupació per la seguretat pública. Al 19 de setembre de 1995 va ser publicat pel Washington Post i el New York Times amb l'esperança que algú reconegués l'autor.

Unabomber va ser l'objectiu d'una de les investigacions més costoses de la història de l'FBI. Abans de conèixer la identitat de Kaczynski, l'FBI utilitzava l'àlies de” **Unabom**”, que prové de” **University and Airline Bomber**”, per referir-se al cas, i això va donar lloc a que més tard els mitjans de comunicació es referissin a ell com a Unabomber. Malgrat els esforços de l'FBI, la investigació no va tenir èxit. Va ser el germà de Kaczynski al reconèixer la cal·ligrafia i les idees expressades en el manifest qui va rebel·lar l'identitat d'Unabomber a l'FBI. Seguidament, fou arrestat a la seva cabanya de Montana. Per tal d'evitar la pena de mort, Kaczynski va aconseguir realitzar un tracte amb la fiscalia, pel qual es declarava culpable i era condemnat a cadena perpètua sense possibilitat de llibertat condicional.

CARTA D'UNABOMBER ENVIADA AL NEW YORK TIMES

(Carta publicada amb censura parcial de continguts per part del FBI)

Aquest és un missatge del grup terrorista FC.

Vam carregar-nos a Thomas Moser el desembre passat perquè era un executiu de Burston-Marsteller. Entre altres males accions, Burston Marsteller va ajudar a Exxon a netejar la seva imatge pública després de l'incident d'Exxon Valdez. Però no vam atacar a Burston-Marsteller tant per les seves específiques males accions com per principis generals. Burston-Marsteller és l'organisme més gran en el camp de relacions públiques.

Això significa que el seu negoci es basa en el desenvolupament de tècniques per manipular les actituds de la gent. Fou per això i no per les seves accions en casos específics que vam enviar una bomba a un executiu d'aquesta empresa.

Alguns mitjans han difós equivocadament que hem estat atacant a universitats o estudiants. No tenim res en contra de les universitats o els estudiants. Tota la gent universitària a qui hem atacat, ha sigut especialista en camps tècnics. (També considerem camps tècnics certes àrees de la psicologia aplicada, com ara la modificació de la conducta) No voldríem que ningú pensés que desitgem ferir a professors que estudien arqueologia, història, literatura o altres matèries inofensives. Els nostres objectius són científics i enginyers, especialment en camps crítics com ara la informàtica i la genètica. Respecte a la bomba dipositada en la *Business School at the O. of Utah* fou una operació barroera. No direm com o perquè fou barroera ja que no volem donar pistes a l'FBI. Ningú fou ferit per aquesta bomba

En la carta prèvia que us vàrem enviar ens anomenàvem a nosaltres mateixos anarquistes. Degut a que el terme “anarquista” és una paraula vague que ha sigut aplicada a gran varietat d'actituds, creiem que és necessària una explicació més acurada. Ens auto anomenem anarquistes perquè voldríem, idealment, esmicolar tota la societat en unitats molt petites i completament autònomes. Lamentablement, no veiem cap camí clar vers aquest aquest objectiu, així doncs, ho deixem pel futur indefinit. El nostre objectiu més immediat, el qual creiem que

pot ser assolit en algun moment durant les pròximes dècades, és la destrucció del sistema industrial internacional. A través de les nostres bombes esperem promoure la inestabilitat en la societat industrial, propagar idees anti-industrials i encoratjar a aquells que odien al sistema industrial.

L'FBI ha intentat mostrar aquests atacs-bomba com el treball d'un boig aïllat. No malgastarem el nostre temps argumentant si estem bojos, però el que és ben segur és que no estem aïllats. Per motius de seguretat no revelarem el nombre de membres del nostre grup, però qualsevol que llegeixi diaris anarquistes o ecologistes radicals, veurà que la nostra oposició al sistema tecnològic-industrial està estesa i en continu creixement.

Perquè anunciem els nostres objectius ara, tot i que vam fer la nostra primera bomba ara fa disset anys? Les nostres primeres bombes eren massa inefectives com per atraure gaire atenció del públic o encoratjar a aquells que odien el sistema. Vam descobrir a través de l'experiència que les bombes fetes amb pólvora de pistola i prou petites com per ser transportades sense sospites, eren massa febles com per fer gaire mal, així doncs, ens vam prendre dos anys sabàtics per tal d'experimentar una mica. Vam aprendre a fer bombes de tub que eren prou fortes, i les vàrem utilitzar en un parell d'exitosos atacs-bomba, així com en alguns altres de fallits.

Des de que no hem de limitar l'explosiu en un tub, ara ens trobem lliures de limitacions en la grandària i forma de les nostres bombes. Estem prou segurs que sabem com incrementar la força dels nostres explosius i reduir el nombre de bateries necessàries per detonar-les. I, tal i com hem indicat, creiem que ara tenim material de fragmentació més efectiu. Així doncs, creiem que som capaços d'empaquetar paquets-bomba mortals més petits, més lleugers i d'aparença més inofensiva. Per altra banda, creiem que serem capaços de fer bombes més grans que qualsevol altra que hagem fet anteriorment. Amb una maleta plena d'explosius hauríem de ser capaços de destruir les parets d'edificis importants.

Clarament, estem en posició de fer grans danys. I no sembla que l'FBI ens atrapi aviat. L'FBI és una broma.

La gent que està promovent aquest creixement i progrés destructiu, es mereix ser castigada severament. Però el nostre objectiu no és tan castigar-la com propagar idees. Sigui com sigui, ens estem cansant de fer bombes. No és divertit passar-se tots els vespres i caps de setmana preparant perilloses mesclades, llimant mecanismes de detonació a partir de bocins de metall o buscant per les serres un indret prou aïllat com per provar una bomba. Així doncs, tenim una oferta.

Tenim un llarg article, d'entre 29.000 i 37.000 paraules, que volem que sigui publicat. Si aconseguim publicar-lo d'acord amb els nostres requeriments, desistirem de fer més activitats terroristes, de forma permanent. Ha de ser publicat en el New York Times, Time o Newsweek, o en algun altre periòdic llegit àmpliament i distribuït a nivell nacional. A causa de la seva extensió, suposem que haurà de ser publicat per entregues. Com a alternativa, pot ser publicat com a llibre de butxaca, però el llibre ha de ser ben publicat i distribuït a un preu moderat a les llibreries de tot el país i com a mínim, en alguns llocs de l'estranger. Sigui qui sigui que accedeixi a publicar el material, tindrà l'exclusiva dels drets de reproducció durant un període de sis mesos i els beneficis que en tregui seran benvinguts. Després de sis mesos a partir de la primera aparició de l'article o el llibre, ha d'esdevenir propietat pública, per tal que qualsevol persona pugui reproduir-lo o publicar-lo. (si el material és publicat per entregues, la primera entrega serà propietat pública passats 6 mesos de la primera aparició de la primera entrega, segona entrega, etc.) Hem de tenir el dret a publicar en el New York Times, Time o Newsweek, cada any durant tres anys després de l'aparició del nostre article o llibre, tres mil paraules per expandir o clarificar el nostre material o refutant les crítiques del mateix.

L'article no defensarà explícitament la violència. Hi haurà una implicació inevitable que afavorim la violència fins al punt que sigui necessari, ja que defensem l'eliminació de la societat industrial i nosaltres mateixos hem estat utilitzant la violència per aquest fi. Però l'article no defensarà la violència explícitament, tampoc proposarà l'enderroc del govern d'Estats Units, i tampoc contindrà obscenitats o qualsevol altra cosa que pugueu considerar inacceptable per publicar.

Com podeu estar segurs que mantindrem la nostra promesa de desistir del terrorisme en cas que es duguin a terme les nostres condicions? Serà avantatge nostre el fet de mantenir la nostra promesa. Volem guanyar acceptació de certes idees. Si trenquem la nostra promesa, la gent ens perdrà el respecte i per tant, serà menys probable que acceptin les idees.

La nostra oferta de desistir del terrorisme és subjecte a tres requisits. Primer: La nostra promesa a desistir no tindrà efecte fins que totes les parts del nostre article o llibre hagi aparegut publicat. Segon: Si les autoritats aconseguissin localitzar-nos i intentessin arrestar a algú de nosaltres, o inclús qüestionar la nostra connexió amb els paquets-bomba, ens reservem el dret a utilitzar la violència. Tercer: Distingim entre terrorisme i sabotatge. Per terrorisme entenem accions motivades pel desig d'influenciar el desenvolupament d'una societat amb la intenció de causar injúries o la mort a éssers humans. Per sabotatge entenem accions motivades de la mateixa manera però amb la intenció de destruir propietats sense fer mal als éssers humans. La promesa que oferim és de desistir del terrorisme. Ens reservem el dret a fer sabotatges.

També podria ser que el fracàs de les nostres primeres bombes ens fes enrere a l'hora de fer declaracions públiques. Llavors érem molt joves i el nostre pensament era rudimentari. Al cap dels anys hem posat tanta atenció en el desenvolupament de les nostres idees com en el desenvolupament de les bombes, i ara tenim quelcom seriós a dir. I sentim que just ara és el moment idoni per difondre idees anti-industrials.

Si us plau, asseureu-vos que la resposta a la nostra oferta sigui ben publicada en els mitjans, per tal que no ens ho perdem. Asseureu-vos de comunicar-nos on i com serà publicat el nostre material, i quan trigarà a publicar-se tan bon punt us hagem enviat el manuscrit. Si la resposta és satisfactòria, acabarem de picar el manuscrit i us l'enviarem. Si la resposta no és satisfactòria, començarem a construir la nostra propera bomba.

Us invitem a publicar aquesta carta.

FC

COLPEJAR ON DOL

1. El propòsit d'aquest article.

El propòsit d'aquest article és assenyalar un principi molt simple del conflicte humà, un principi que els opositors al sistema industrial sembla ser que es passen per alt. El principi és que en qualsevol tipus de conflicte, si vols guanyar, has de colpejar al teu adversari on li dolgui.

He d'aclarir que quan parlo de "colpejar on dol" no m'estic referint necessàriament a un cop físic o a qualsevol altra forma de violència física. Per exemple, en el debat oral, "colpejar on dol" significaria trobar arguments que qüestionin aquells punts on el teu rival és més vulnerable. En les eleccions presidencials, "colpejar on dol" significaria guanyar a la teva oponent en els estats que més vots electorals tingui. Tot i així, en el debat sobre aquest principi utilitzaré l'analogia amb el combat físic, perquè és més gràfic i clar.

Si un home et colpeja, no pots defensar-te colpejant-li als seus punys, perquè d'aquesta manera no li faràs mal. Per tal de guanyar la baralla, has de colpejar-li on li dolgui. Això vol dir que has d'arribar darrera els punys i colpejar les parts sensibles i vulnerables del cos de l'home.

Suposa que un bulldòzer propietat d'una indústria de la fusta ha estat destrossant els boscos propers a casa teva i tu vols parar-lo. És la pala del bulldòzer que destrossa la terra i esfondra els arbres, però seria una pèrdua de temps donar cops de mall a la pala. Si dediques tot un dia treballant molt dur colpejant la pala amb el mall, podries aconseguir fer-la inservible. Però en comparació amb la resta del bulldòzer, la pala és relativament barata i fàcil de reemplaçar. La pala és tan sols el "puny" amb el qual el bulldòzer colpeja la terra. Per vèncer a la màquina has d'anar darrera del "puny" i colpejar a les parts vitals del bulldòzer. El motor, per exemple, pot ser espatllat amb molt poc esforç i temps a través de mètodes ben coneguts per molts radicals.

Arribats a aquest punt he d'aclarir que no estic recomanant que qualsevol persona destrossi un bulldòzer (tret que sigui de la seva

pròpia propietat). Res en aquest article ha de ser interpretat com a recomanació d'activitats il·legals de cap tipus. Sóc un pres, i si incites a qualsevol activitat il·legal, ni tan sols s'hauria permès que aquest article sortís de la presó. Utilitzo l'analogia del bulldòzer únicament perquè és gràfica i clara, i serà apreciada pels radicals.

2. La Tecnologia és l'objectiu.

És àmpliament reconegut que “la variable bàsica que determina el procés històric contemporani ve donada pel desenvolupament tecnològic” (Celso Furtado). La tecnologia, més que cap altra cosa, és responsable de la situació actual del món i controlarà el seu desenvolupament futur. D'aquesta manera, el “bulldòzer” que hem de destruir és la pròpia tecnologia moderna. Molts radicals són conscients d'això, i per tant, creuen que la tasca ha de ser eliminar el sistema tecnològic-industrial completament. Però desafortunadament, han parat poca atenció en la necessitat de colpejar al sistema allà on li dol.

Destrossar McDonald's o Starbuck's no serveix de res. No és que m'importin els McDonald's o els Starbuck's. M'és igual que algú els destrossi o no els destrossi. Però no és una activitat revolucionària. Encara que totes les cadenes de menjar ràpid del món fossin eliminades, el sistema tecnològic-industrial sols hauria sofert una mínima ferida com a resultat, ja que pot sobreviure fàcilment sense cadenes de menjar ràpid. Quan ataquen McDonald's o Starbuck's, no estàs colpejant on dol.

Fa alguns mesos vaig rebre una carta d'un jove de Dinamarca que creia que el sistema tecnològic-industrial havia de ser eliminat perquè, tal com deia, “Què passarà si seguim per aquest camí?” Sembla ser que la seva forma d'activitat “revolucionària” era assaltar granges d'animals criats per fer abrics de pell. Com a mitjà per debilitar el sistema tecnològic-industrial, aquesta activitat és inútil. Inclòs en el cas de que aquells que lluiten per l'alliberament animal aconseguixin eliminar completament la indústria de la pell, no li hauran fet ni pessigolles al sistema, ja que el sistema pot funcionar perfectament sense les pells.

Estic d'acord en que tancar animals en caixes és intolerable, i posar fi a tal practica és una causa noble. Però hi ha moltes altres causes

nobles, com ara la prevenció d'accidents de tràfic, proveir refugi als sense sostre, el reciclatge, o ajudar a la gent gran a creuar el carrer. Tot i així, ningú és tan ximple com per confondre això amb el que són activitats revolucionàries, o creure que amb això poden debilitar al sistema.

3. La indústria de la fusta és un objectiu secundari.

Per posar un altre exemple, ningú que estigui en els seus cabals pot creure que la natura salvatge (“wilderness”) pugui conservar-se per gaire més temps si el sistema tecnològic-industrial continua existint. Molts ambientalistes radicals estan d'acord que això és la causa i l'esperança per al col·lapse del sistema. Però a la pràctica tot el que estan fent és atacar la indústria de la fusta.

Certament, no tinc cap objecció al seu atac a la indústria de la fusta. De fet, és una lluita a la qual em sento molt proper i m'alegro per cada victòria que guanyen els radicals contra la indústria de la fusta. A més, per raons que vull explicar aquí, crec que l'oposició a la indústria de la fusta ha de ser un component dels esforços per enderrocar el sistema.

Però, per si sol, atacar a la indústria de la fusta no és una forma efectiva de treballar contra el sistema, en el supòsit, que no sembla gaire probable, que els radicals aconseguissin parar totes les tales d'arbres d'arreu del món, això no faria que el sistema s'ensorrís. I tampoc salvaria la natura salvatge permanentment. Tard o d'hora, el clima polític canviaria i la tala d'arbres es reiniciaria. Encara que la tala no tornés, hi hauria altres camins a través dels quals es destruiria la natura salvatge, i si no es destruís, es tornaria insulsa i domesticada. La mineria i l'explotació de minerals, la pluja àcida, els canvis climàtics i l'extinció d'espècies destrueixen la natura salvatge; la natura salvatge també és domesticada a través del turisme, l'estudi científic i la gestió de recursos, i entre altres coses, el seguiment electrònic d'animals, l'obstrucció de rius, les piscifactories, i la plantació d'arbres genèticament manipulats.

La natura salvatge sols pot ser salvada permanentment mitjançant l'eliminació del sistema tecnològic-industrial, i no pots eliminar el sistema mitjançant l'atac a la indústria de la fusta. El sistema

sobreviuria fàcilment a la mort de la indústria de la fusta perquè els productes de fusta, sent molt útils al sistema, si és necessari poden ser reemplaçats per altres materials.

Conseqüentment, quan ataqués a la indústria de la fusta no estàs atacant al sistema on li dol. La indústria de la fusta és tan sols el “puny” (o un dels punys) amb el qual el sistema destrueix la natura salvatge i, com en una baralla a cops de puny, no pots guanyar colpejant al puny, has d’anar darrera del puny i colpejar als òrgans més sensibles i vitals del sistema. Mitjançant accions legals, per descomptat, com ara les protestes pacífiques.

4. Perquè el sistema és resistent.

El sistema tecnològic-industrial és excepcionalment resistent a causa de la seva autoanomenada estructura “democràtica” que és el que el fa flexible. Com que els sistemes dictatorials tendeixen a ser rígids, les tensions socials i la resistència hi poden créixer fins al punt que afebleixen el sistema amb la possibilitat de desencadenar una revolució. Però en un sistema “democràtic”, quan la resistència i les tensions socials creixen perillosament, el sistema retrocedeix prou, transigeix prou, com per reduir les tensions fins a un nivell segur.

Durant els anys 60 la gent va començar a estar conscienciada sobre la pol·lució mediambiental, més que res perquè la brutícia visible i olfactiva de l’aire de les nostres principals ciutats, estava començant a incomodar físicament a la gent. Van sorgir moltes protestes, suficients com perquè s’establís l’Agència de Protecció Mediambiental i es prenguessin altres mesures per alleugerir el problema. Per descomptat, tots sabem que els nostres problemes mediambientals estan molt, molt lluny de ser resolts. Però es va fer prou com perquè les protestes públiques amainessin i la pressió sobre el sistema es va reduir per uns quants anys.

Atacar al sistema d’aquesta manera és com colpejar una goma. Un cop de martell pot trencar el ferro colat, perquè el ferro colat és rígid i trencadís. Però pots colpejar amb força una goma sense causar-li cap dany en absolut, ja que és flexible: cedeix davant la protesta, el punt just perquè la protesta perdi la seva força i impuls. Llavors el sistema rebotava endavant, tornant al seu lloc.

Així doncs, per tal de colpejar al sistema on li dol, has d’atacar punts en els quals el sistema no pugui retrocedir, en els quals hagi de lluitar fins al final. El que necessites no és transigir amb el sistema sinó una lluita a vida o mort.

5. És inútil atacar al sistema d’acord amb els seus propis valors.

És absolutament essencial atacar al sistema no sobre la base dels seus propis valors orientats tecnològicament, sinó sobre valors que són contradictoris als valors del sistema. Si ataqués el sistema d’acord amb els seus propis valors, no estàs colpejant on dol, i estàs permetent al sistema que neutralitzi la protesta cedint, retrocedint.

Per exemple, si ataqués a la indústria de la fusta sobre la base que els boscos són necessaris per preservar els recursos d’aigua i les activitats d’oci, llavors el sistema pot donar via lliure per rebutjar la protesta sense comprometre els seus propis valors: els recursos d’aigua i l’oci són completament compatibles amb els valors del sistema i si el sistema retrocedeix, és a dir, si restringeix la tala d’arbres per preservar els recursos d’aigua i l’oci, això significa que tan sols ha fet una retirada tàctica i no està patint cap derrota estratègica pel seu codi de valors.

Si promoues les causes victimitzants (tals com el racisme, el sexisme, l’homofòbia, o la pobresa) no estàs qüestionant els valors del sistema i ni tan sols estàs forçant al sistema a retrocedir o a transigir. Estàs directament ajudant al sistema. Tots els principals intel·lectuals a favor del sistema reconeixen que el racisme, l’homofòbia, i la pobresa són dolents per al sistema, i és per això que el mateix sistema combat aquestes i altres formes similars de victimització.

Les “Sweatshops”(fàbriques d’explotació laboral), amb els seus baixos salaris i les seves miserables condicions de treball, poden aportar beneficis a certes corporacions, però els intel·lectuals a favor del sistema saben prou bé que el sistema funciona millor quan als treballadors se’ls tracta decentment. Convertint les “Sweatshops” en una causa, estàs ajudant al sistema, enlloc de debilitar-lo.

Molts radicals cauen en la temptació de centrar-se en causes no-essencials com ara el racisme, el sexisme, o les “sweatshops” perquè

és fàcil. Escullen una causa amb la qual el sistema pot arribar a un acord i poden aconseguir suport de gent com ara Ralph Nader, Winona La Duke, els sindicats, i la resta de reformistes. És possible que sota pressió, el sistema retrocedeixi una mica, i els activistes puguin veure resultats visibles dels seus esforços, i així tindran la il·lusòria satisfacció que han aconseguit alguna cosa. Però en realitat no hauran aconseguit absolutament res de cara a eliminar el sistema tecnològic-industrial.

El tema de la globalització no és completament aliè al problema tecnològic. El paquet de mesures econòmiques i polítiques anomenades “globalització” promouen el creixement econòmic i, per tant, el progrés tecnològic. Tot i així, la lluita contra la globalització té una importància marginal i no és una bon objectiu per als revolucionaris. El sistema pot cedir terreny en la causa de la globalització. Sense arribar a renunciar a la globalització com a tal, el sistema pot fer reformes per mitigar les conseqüències econòmiques i mediambientals de la globalització per tal de calmar les protestes. Si fos necessari, el sistema podria arribar a renunciar totalment a la globalització. El creixement i el progrés continuarien, però a una velocitat més lenta. I quan lluites contra la globalització no estàs atacant als valors fonamentals del sistema. L’oposició a la globalització és motivada per aconseguir salaris decents per als treballadors i defensar el medi ambient, objectius que són coherents amb els valors del sistema. (El sistema, per a la seva pròpia supervivència, no pot permetre que la degradació mediambiental vagi massa lluny). En conseqüència, lluitant contra la globalització, no colpeges al sistema on realment dol. Els seus esforços poden promoure reformes, però són inútils respecte al propòsit d’enderrocar el sistema tecnològic-industrial.

6. Els radicals han d’atacar al sistema en els punts decisius.

Per treballar de forma efectiva vers l’enderroc del sistema tecnològic-industrial, els revolucionaris han d’atacar aquells punts del sistema en els quals el sistema no pot permetre’s cedir terreny. Han d’atacar els òrgans vitals del sistema. Evidentment, quan utilitzo la paraula “atacar”, no m’estic referint a l’atac físic, sinó únicament a les formes legals de resistència i protesta.

Alguns exemples d’òrgans vitals del sistema són:

A. La indústria elèctrica. El sistema és completament depenent de la xarxa i l’energia elèctrica.

B. La indústria de la comunicació. Sense comunicacions ràpides, com ara el telèfon, la ràdio, la televisió, l’e-mail... el sistema no podria sobreviure.

C. La indústria informàtica. Tots sabem que sense ordinadors el sistema podria col·lapsar-se ràpidament.

D. La indústria de la propaganda. La indústria de la propaganda inclou la indústria de l’entreteniment, el sistema educatiu, el periodisme, la publicitat, les relacions públiques, i gran part de la política i la indústria de la salut mental. El sistema no pot funcionar tret que la gent sigui prou dòcil i conformista i tingui les actituds que el sistema requereix que tinguin. La funció de la indústria de la propaganda és ensenyar a la gent aquest tipus de pensament i comportament.

E. La indústria biotecnològica. El sistema encara no és (almenys que jo sàpigui) físicament depenent dels avanços biotecnològics. Tot i així, el sistema no pot cedir terreny en la lluita contra la biotecnologia, la qual és una causa críticament important per al sistema tal i com explicaré més endavant.

Ho repetiré: quan ataqués aquests òrgans vitals del sistema, és essencial no atacar-los d’acord amb els seus propis valors, sinó d’acord amb valors inassumibles pels del sistema. Per exemple, si ataqués la indústria de l’energia elèctrica sobre la base que contamina el medi ambient, el sistema pot calmar la protesta desenvolupant mètodes més nets de generar energia. En el pitjor dels casos, el sistema fins i tot podria passar-se totalment a l’energia solar i eòlica. Això reduiria els danys mediambientals en gran mesura, però no posaria fi al sistema tecnològic-industrial. Tampoc representaria una derrota per als valors fonamentals de sistema. Per aconseguir alguna cosa contra el sistema has d’atacar a tota la producció d’energia elèctrica per principis, en el sentit que la dependència a l’electricitat fa a la gent depenent del sistema. Aquest és un terreny incompatible amb els valors del sistema.

7. La biotecnologia podria ser el millor objectiu per a l'atac polític.

Probablement l'objectiu més prometedor per a l'atac polític sigui la indústria biotecnològica. Tot i que les revolucions són generalment portades a terme per minories, és molt útil tenir cert grau de suport, simpatia, o almenys aquiescència de la població en general. Aconseguir aquest suport o aquiescència és un dels objectius de l'acció política. Si concentressis el teu atac polític en, per exemple, la indústria de l'energia elèctrica, seria extremadament difícil aconseguir suport més enllà d'una minoria radical, ja que la majoria de la gent és poc propensa a canviar el seu estil de vida, és especialment poc propensa a qualsevol canvi que li pugui suposar incomoditats. Per aquesta raó, seran pocs els que abandonin l'electricitat de bon grat.

Però la gent encara no sent que depèn de la biotecnologia avançada de la manera que se sent dependent de l'electricitat. Eliminar la biotecnologia no canviarà radicalment les seves vides. En canvi, és possible mostrar a la gent que el continuat desenvolupament de la biotecnologia transformarà el seu estil de vida i eliminarà els antics valors humans. Així doncs, combatent la biotecnologia, els radicals haurien de ser capaços de mobilitzar a favor seu la natural resistència humana al canvi.

I la biotecnologia és una causa en la qual el sistema no es pot permetre perdre. És una causa en la qual el sistema haurà de lluitar fins al final, que és exactament el que necessitem. Però—ho repetiré per enèsima vegada—és essencial no atacar la biotecnologia d'acord amb els propis valors del sistema, sinó d'acord amb valors inassimilables per als del sistema. Per exemple, si ataqués a la biotecnologia, més que res, pel fet que pot danyar el medi ambient, o que els aliments genèticament modificats poden ser perjudicials per a la salut, llavors el sistema pot esmorteir—i ho farà—l'atac cedint terreny o transigint—per exemple, introduint supervisions més exhaustives de les investigacions genètiques i regulacions i proves més rigoroses dels cultius genèticament modificats. La inquietud de la gent es calmaria i la protesta afluixaria.

8. Tota la biotecnologia ha de ser atacada com a qüestió de principis.

Així que, en comptes de protestar contra una o altra conseqüència negativa de la biotecnologia, has d'atacar tota la biotecnologia moderna per principis, amb arguments com ara (a) que és un insult a totes les formes de vida; (b) que posa massa poder en les mans del sistema; (c) que transformarà radicalment els valors humans fonamentals que han existit durant milers d'anys; i fonaments similars que són contradictoris amb els valors del sistema.

En resposta a aquest tipus d'atac, el sistema haurà de plantar cara i lluitar. No pot esmorteir el teu atac retrocedint significativament, ja que la biotecnologia és massa central pel progrés tecnològic, i perquè retrocedint, el sistema no estaria fent únicament una retirada tàctica, sinó que estaria sofrint una greu derrota estratègica en el seu codi de valors. Aquests valors quedarien minats i la porta restaria oberta per a més atacs polítics que podrien esfondrar els fonaments del sistema.

Ara bé, és cert que la *House of Representatives* dels Estats Units van votar per a prohibir la clonació d'éssers humans, i al final alguns congressistes fins i tot van donar l'encertat tipus de raons per a prohibir això. Les raons que vaig llegir estaven emmarcades en termes religiosos, però pensis el que pensis sobre aquests termes religiosos, aquestes raons eren raons no acceptables tecnològicament. I això és el que conta.

D'aquesta manera, el vot dels congressistes sobre la clonació humana va ser una autèntica derrota per al sistema. Però tan sols va ser una derrota molt i molt petita, per l'estret àmbit de la prohibició —tan sols una minúscula part de la biotecnologia va quedar afectada—i perquè en el futur pròxim, la clonació d'éssers humans tindria poc ús pràctic per el sistema. Però l'acció de la *House of Representatives* suggereix que aquest podria ser un punt on el sistema és vulnerable, i un atac generalitzat en tota la biotecnologia podria infligir un greu dany en el sistema i els seus valors.

9. Els radicals encara no estan atacant a la biotecnologia de forma efectiva.

Alguns radicals ataquen a la biotecnologia, tant política com psíquicament, però pel que jo sé, exposen la seva oposició a la biotecnologia d'acord amb els propis valors del sistema. És a dir, les seves principals queixes es basen en el risc de danys al medi ambient i els perjudicis per a la salut.

I no estan colpejant a la biotecnologia on dol. Tornant a les analogies amb el combat físic: imagina't que has de defensar-te contra un pop gegant. No series capaç de combatre'l efectivament tallant-li les puntes dels tentacles. Has de colpejar al seu cap. Pel que he llegit de les seves activitats, els radicals que treballen contra la biotecnologia no fan més que tallar les puntes dels tentacles. Intenten dissuadir als pagesos, individualment, de plantar llavors manipulades per enginyeria genètica. Però hi ha molts milers de pagesos en el món, així que això de dissuadir als pagesos individualment, és una forma extremadament ineficient per combatre l'enginyeria genètica. Seria molt més eficient persuadir als investigadors científics contractats per al treball biotecnològic, o a executius de companyies com Monsanto de que abandonin la indústria biotecnològica. Els bons investigadors científics són gent que té talents especials i un extens currículum en estudis i pràctica, així doncs, són difícils de reemplaçar. Això mateix es pot aplicar a l'elit d'executius corporatius. Persuadint a abandonar la biotecnologia a uns pocs d'aquests individus perjudicaria molt més a la indústria de la biotecnologia que no pas persuadint a milers de pagesos a no plantar llavors modificades genèticament.

10. Colpejar on dol.

És qüestionable si tinc raó o no pensant que la biotecnologia és la millor causa on atacar políticament al sistema. Però queda fora de dubte l'argument que els radicals d'avui en dia estan gastant gran part de les seves energies en qüestions que tenen poc o cap rellevància per a la supervivència del sistema tecnològic. I fins i tot quan encerten en les causes correctes, els radicals no colpegen on dol. Així que en comptes d'anar a la propera reunió de l'Organització Mundial del Comerç per enrabiar-se amb la globalització, els radicals haurien de parar-se a pensar com colpejar al sistema a on realment el fereixi. A través de mètodes legals, per descomptat.

APRIL 10, 1995 \$5.00

TIME

SPECIAL REPORT

RON BROWIN'S
TRAGIC FLIGHT

ODYSSEY
OF A

Mad Genius

Suspected
Unabomber
Theodore J.
Kaczynski

PLUS: OKLAHOMA CITY,
A YEAR LATER

- The Survivors' Tales
- Interview with McVeigh

LIFE